

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Кафедра міжнародного менеджменту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОРГАНІЗАЦІЯ ІМПОРТУ ТЮТЮНОВОЇ СИРОВИНИ»
(за матеріалами ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»)

Студентки 4 курсу, 4 групи,
спеціальності 073 «Менеджмент»
спеціалізації «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»

Кабанець Сніжани
Сергіївни

(підпис студента)

Науковий керівник
к.е.н., доц., доцент кафедри
міжнародного менеджменту

П'янова Оксана
Василівна

*(підпис наукового
керівника)*

Гарант освітньої
програми «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»

П'янова Оксана
Василівна

(підпис гаранта)

Київ 2022

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права

Кафедра міжнародного менеджменту

Спеціальність менеджмент

Спеціалізація менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Затверджую

Зав. кафедри міжнародного менеджменту

Т.М. Мельник

«___» _____ 20__ р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу студентіві

Кабанець Сніжані Сергіївні

прізвище, ім'я, по батькові

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

«Організація імпорту тютюнової сировини» (за матеріалами ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»)

Затверджена наказом КНТЕУ від «20» грудня 2021 р. № 4205

2. Строк здачі студентом закінченої роботи: «01» червня 2022 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи. Розроблення рекомендацій та обґрунтування реалізації управлінського рішення щодо здійснення імпорту тютюнової сировини.

Об'єкт дослідження. Процес організації імпортних поставок тютюнової сировини.

Предмет дослідження. Шляхи реалізації та складові забезпечення імпорту тютюнової сировини.

4. Зміст випускного кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ЗЕД ПРАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ «В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

1.1. Оцінка виробничо-господарської діяльності, фінансового стану та

сукупного доходу ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

1.2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

РОЗДІЛ 2. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ КРАЇН-КОНТРАГЕНТІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМПОРТУ ТЮТЮНОВОЇ СИРОВИНИ

2.1. Визначення основних тенденції розвитку світового ринку тютюнової сировини

2.2. Аналіз розвитку внутрішнього ринку тютюнової сировини та дослідження доцільності імпорту товару в Україну

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ІМПОРТУ ПРАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ «В.А.Т.-ПРИЛУКИ» ТЮТЮНОВОЇ СИРОВИНИ

3.1. Організаційне забезпечення здійснення імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» тютюнової сировини

3.2. Прогнозна оцінка результативності імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» тютюнової сировини

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Обрання теми випускної кваліфікаційної роботи	Листопад 2021	Листопад 2021
2.	Проходження практики на підприємстві	31.01.2022- 25.02.2022	31.01.2022- 25.02.2022
3.	Затвердження плану випускної кваліфікаційної роботи у наукового керівника	до 11.02.2022	10.02.2022
4.	Подача науковому керівнику 1-го розділу	до 15.04.2022	13.04.2022
5.	Подача науковому керівнику 2-го розділу	до 01.05.2022	30.04.2022
6.	Подача науковому керівнику 3-го розділу	до 13.05.2022	12.05.2022
7.	Подача науковому керівнику доопрацьованої роботи	до 25.05.2022	25.05.2022
8.	Попередній захист	до 01.06.2022	01.06.2022
9.	Подача роботи завідувачу кафедри	Червень 2022	Червень 2022
10.	Захист ВКР	Червень 2022	Червень 2022

6. Дата видачі завдання: «20» грудня 2021 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

П'янова О. В.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Гарант освітньої програми

П'янова О. В.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Завдання прийняв до виконання студент

Кабанець С. С.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Випускна кваліфікаційна робота, виконана Кабанець С.С. на тему «Організація імпорту тютюнової сировини» на матеріалах ПрАТ «АТ Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», є актуальною для імпортерів-резидентів України.

Пропозиції автором розроблено на підґрунті детального дослідження фінансового стану та зовнішньоекономічної діяльності підприємства з урахуванням кон'юнктури світового та українського ринку тютюнових виробів та тютюнової сировини.

Управлінське рішення щодо географічної диверсифікації імпорту тютюнової сировини є виваженим та аргументованим розрахунками ефективності.

Кабанець С.С. проведено дослідження стану та перспектив імпорту, продемонстровано глибокі знання особливостей імпорту підакцизної сировини для подальшого виробництва підакцизних товарів в Україні.

Зміст та оформлення ВКР відповідає вимогам методичних рекомендацій до випускних кваліфікаційних робіт за ОП «Менеджмент ЗЕД» ОС бакалавр.

Автором продемонстровано досягнення практичних результатів навчання за ОП «Менеджмент ЗЕД» ОС бакалавр.

ВКР є самостійним завершеним дослідженням, що уособлює обґрунтовані висновки та практичні рекомендації щодо імпорту тютюнової сировини, Кабанець С.С. може бути допущена до захисту в атестаційній комісії та заслуговує на високу оцінку результатів проведеної роботи.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

(підпис, дата)

АНОТАЦІЯ

Кабанець С. С. «Організація імпорту тютюнової сировини (за матеріалами ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», м. Прилуки)». Рукопис.

Випускна кваліфікаційна робота за спеціальністю «Менеджмент» спеціалізацією «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Державний торговельно-економічний університет, Київ, 2022.

Випускну кваліфікаційну роботу присвячено практичним аспектам організації імпорту поставок тютюнової сировини в Україну, що передбачає: дослідження діяльності підприємства-суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності, аналіз світового та внутрішнього ринку тютюнової сировини, дослідження тарифного та нетарифного регулювання імпортової операції, обґрунтування вибору європейського ринку, зокрема Італії та Франції як пріоритетних для організації закупівлі досліджуваного товару, реалізацію управлінського рішення щодо імпорту сировини через організаційне забезпечення та прогнозу оцінку ефективності поставок з обраного ринку.

Ключові слова: суб'єкт ЗЕД, імпорт, європейський ринок, управлінське рішення, організаційне забезпечення, тютюнова сировина, Італія, Франція.

SUMMARY

Kabanets S.S. «Organization of import of tobacco raw materials» (based on materials of PJSC "A / T B.A.T. – Prilucky Tobacco Company")» Manuscript.

Thesis in the specialty "Management" specialization "Management of foreign economic activity". State University of Trade and Economics, Kyiv, 2022.

Thesis is devoted to practical aspects of the organization of import supplies of tobacco raw materials to Ukraine, which includes: study of the enterprise-subject of foreign economic activity, analysis of global and domestic tobacco market, study of tariff and non-tariff regulation of import transactions, substantiation of the choice of the European market, in particular Italy and France as priorities for the organization of supply of the researched goods, implementation of management decisions on raw material imports through organizational support and forecast assessment of supply efficiency from the selected market.

Key words: subject of foreign economic activity, import, European market, management decision, organizational support, tobacco raw materials, Italy, France.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ЗЕД ПРАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ «В.А.Т.-ПРИЛУКИ»	6
1.1. Оцінка виробничо-господарської діяльності, фінансового стану та сукупного доходу ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»	6
1.2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»	16
РОЗДІЛ 2. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ КРАЇН-КОНТРАГЕНТІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМПОРТУ ТЮТЮНОВОЇ СИРОВИНИ	22
2.1. Визначення основних тенденції розвитку світового ринку тютюнової сировини.....	22
2.2. Аналіз розвитку внутрішнього ринку тютюнової сировини та дослідження доцільності імпорту товару в Україну.....	30
РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ІМПОРТУ ПРАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ «В.А.Т.-ПРИЛУКИ» ТЮТЮНОВОЇ СИРОВИНИ	42
3.1. Організаційне забезпечення здійснення імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» тютюнової сировини.....	42
3.2. Прогнозна оцінка результативності імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» тютюнової сировини.....	48
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	62
ДОДАТКИ	68

ВСТУП

Здійснення імпорتنих операцій є підґрунтям підвищення виробничого і, відповідно, конкурентного потенціалу для будь-якого суб'єкта господарювання та покращення ефективності його діяльності в цілому. Для підприємства, що є виробником тютюнових виробів та ключовим споживачем тютюнової сировини, (забезпечення якою, зважаючи на специфіку товару та його низький рівень розвитку на внутрішньому ринку, можливе виключно шляхом залучення зовнішніх постачальників), особливо актуальним стає питання дослідження пріоритетних країн пошуку партнерів для імпорту тютюну та подальшої оптимізації організаційного аспекту постачання основного компонента готової продукції, тим самим сприяючи зменшенню матеріальних витрат на закупівлю сировини та мінімізуючи логістичні та виробничі втрати.

Метою дослідження є розроблення рекомендацій та обґрунтування реалізації управлінського рішення щодо здійснення імпорту тютюнової сировини. Виходячи з поставленої мети, було визначено та сформовано такі завдання:

- провести оцінку виробничо-господарської діяльності та фінансово-економічного стану ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»;
- проаналізувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства;
- визначити основні тренди на світовому ринку тютюнової сировини;
- дослідити розвиток внутрішнього ринку аналізованого товару та доцільність його імпорту в Україну;
- розглянути організаційне забезпечення здійснення імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» основної складової тютюнових виробів;
- обґрунтувати результативність імпорту тютюнової сировини досліджуваним суб'єктом господарювання.

Об'єктом дослідження є процес організації імпорتنих поставок тютюнової сировини.

Предметом дослідження є шляхи реалізації та складові забезпечення імпорту тютюнової сировини.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети в процесі виконання випускної кваліфікаційної роботи були використані такі методи як: фінансово-статистичний, розрахунковий, аналітичний, матричний, компаративний та економіко-математичний. Фінансово-статистичний метод було застосовано для аналізу фінансового результату та стану зовнішньоекономічної діяльності підприємства, у свою чергу розрахунковий - для оцінки ключових фінансово-економічних показників ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки». Для визначення основних тенденції розвитку світового та внутрішнього ринку тютюнової сировини використовувався аналітичний метод, базуючись на результатах якого, було визначено пріоритетні країни для імпорту досліджуваного товару із паралельним застосуванням матричного методу. На основі ж компаративного аналізу та економіко-математичного методу було порівняно вартість тютюнової сировини різних джерел постачання, у тому числі в розрізі 1 пачки сигарет, та визначено економічний ефект від здійснення запропонованого управлінського рішення щодо забезпечення імпортової операції.

Практична значущість отриманих результатів полягає в можливості використання ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», зокрема відділом постачання, запропонованих рекомендацій у своїй подальшій діяльності для оптимізації та підвищення ефективності імпортних поставок сировини.

Інформаційною базою для написання роботи є фінансова та управлінська звітність ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» за 2016-2020 роки, статистичні, установчі документи та офіційний сайт досліджуваного підприємства. Іншими джерелами, що були використанні задля виконання поставлених завдань, є матеріали міжнародних організацій, дані світової та державної статистики України, нормативно-правові акти, наукові публікації та підручники, а також інша аналітична інформація, представлена у виданнях.

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Обсяг основного тексту – 67 сторінок. У тексті дипломної роботи міститься 18 таблиць, 11 рисунків, 12 Додатків та 61 найменування в списку літературних джерел.

РОЗДІЛ 1

ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ЗЕД ПРАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ «В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

1.1. Оцінка виробничо-господарської діяльності, фінансового стану та сукупного доходу ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

Приватне акціонерне товариство «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», що є частиною Бритіш Американ Тобакко Україна, входить в групу компаній Бритіш Американ Тобакко – провідної міжнародної тютюнової корпорації, продукція якої реалізується на понад 180 ринках світу та, крім лінійки сигарет, включає в себе тютюн для самостійного створення сигарет (Fine Cut), снюс, сигари, а також продукти нового покоління з потенційно зниженим ризиком, до портфелю яких входять: Вуре –електронний пристрій для випаровування, Glo – пристрій для нагрівання тютюну та Velo – нікотинові подушечки без тютюну [1].

ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» було засновано на базі Прилуцької тютюнової фабрики, яка відома своєю багаторічною історією, починаючи із діяльності «Тютюново-махоркової фабрики купців Рабіновича і Фраткіна» в 1889 р., що згодом була націоналізована та перейменована на «Другу державну тютюново-махоркову фабрику» з подальшою реорганізацією та зміною асортименту продукцію, що до 1965 р. в основному був представлений махоркою, на сигарети з фільтром та ароматизовані сигарети. Утім, саме 1993 рік, коли колективне підприємство «Прилуцька тютюнова фабрика» і «В.А.Т. Індастріз пі.ел.сі.» підписали Установчий договір про створення акціонерного товариства, став знаковим для розвитку харчової промисловості в Україні, ознаменувавши початок існування ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» - першого підприємства з іноземними інвестиціями в тютюновій галузі в нашій країні [2].

Наразі фабрика оснащена високотехнологічним обладнанням для виготовлення готової продукції практично всіх існуючих форматів та має повний

цикл виробництва. Сукупні інвестиції в її модернізацію та розвиток підприємства в цілому складають понад 550 млн. дол. США [2]

Основним видом діяльності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» за класифікацією КВЕД є: 12.00 - виробництво тютюнових виробів. На даний момент портфель підприємства включає такі міжнародні марки сигарет як KENT, Rothmans, Vogue, Lucky Strike, Capri, а також національну марку – «Прилуки». Крім того, фабрика є хабом із виробництва фільтрів та інших напівфабрикатів для багатьох країн світу. До інших видів її діяльності відносять:

- 46.35: Оптову торгівлю тютюновими виробами;
- 47.26: Роздрібну торгівлю тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах;
- 73.20: Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки [3].

Органами управління компанії є Загальні збори (Єдиний Акціонер), що є вищим органом Товариства і представлений компанією Прейсі (1814) Лімітед – юридична особа, що зареєстрована й функціонує відповідно до права Англії та Уельсу, а також Генеральний директор та Ревізор [1] .

Усі цілі підприємства ґрунтуються на ідеї побудувати Краще Майбутнє («A Better Tomorrow»), у тому числі, шляхом зниження впливу на здоров'я людей та довкілля, пропонуючи альтернативну продукцію, що не передбачає процесу горіння, досягнення вуглецевої нейтральності, підвищення ефективності управління відходами та прагненням досягати позитивного соціального впливу й забезпечення якісного корпоративного управління, що є водночас і відображенням стратегії компанії у сфері ESG[2].

На підприємстві успішно функціонує система управління якістю, яка відповідає ISO 9001, його також сертифіковано за міжнародними стандартами ISO 14001 у сфері екологічного управління та OHSAS 18001 – системи менеджменту гігієни та безпеки праці [2]. Крім того, на фабриці запроваджена Інтегрована робоча система, що спрямована на досягнення і підтримку передових бізнес-результатів і базується на принципі 100 % залучення персоналу та формуванні менталітету «нульових втрат» за всіма аспектами діяльності.

Аналізуючи основні фінансові результати діяльності суб'єкта господарювання (табл. 1.1.), спостерігаємо позитивну динаміку чистого доходу від реалізації продукції. Так, даний показник, становивши в 2016 р. 5214912 тис. грн., за 5 років зріс майже на третину, досягнувши в 2020 році позначку в 6736261 тис. грн., при цьому найбільший приріст спостерігаємо в 2018 р. у порівнянні з 2017 р. – 15 % , або 888793 тис. грн. в абсолютному вимірі. Валовий дохід протягом усього досліджуваного періоду характеризується зростаючим трендом: якщо в 2016 р. собівартість на 917801 тис. грн. перевищувала чистий дохід від реалізації продукції, то впродовж 2017-2020 рр. валовий дохід зріс на 3865768 тис. грн, що було зумовлено не тільки збільшенням чистого доходу, але й зниженням собівартості на 38 % - з 6132713 тис. грн. у 2016 р. до 3788294 тис. грн. у 2020 р. Збитковий в 2016 р. фінансовий результат від операційної діяльності, уже в наступному році досягнув позитивних змін й зріс на рекордні за досліджувані роки 2311560 тис. грн., що було спричинено не лише збільшенням валового доходу та інших операційних доходів, але й скороченням майже вдвічі адміністративних витрат і в понад 3 рази витрат на збут. У 2020 р. фінансовий результат від операційної діяльності досягнув максимальної позначки за останні 5 років і склав 2336608 тис. грн., зрісши на майже 9 % у порівнянні з 2019 р. та на 40 % у порівнянні з 2018 р. Водночас, фінансовий результат підприємства до оподаткування в 2020 р. зменшився на 23 % відносно попереднього року, що частково було спричинено зростанням удвічі величини інших витрат та скороченням в 6 разів інших доходів. Загалом же, можемо свідчити про відносну ефективну діяльність даного підприємства та його значні фінансові досягнення впродовж досліджуваного періоду, за винятком 2016 року, що став для ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» збитковим. Тим не менш, починаючи з 2017 р. чистий фінансовий результат характеризувався позитивною динамікою, а в 2019 р. підприємство досягло найбільшого прибутку– 2040068 тис. грн. У 2020 р. було зафіксовано зниження даного показника на 572299 тис. грн. або 28 %, утім, рівень доходів при цьому значно перевищував витрати, дозволивши компанії утримувати свою прибутковість.

**Основні фінансові результати діяльності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія
«В.А.Т.-Прилуки» у 2016-2020 рр., тис. грн.**

Стаття	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Чистий дохід від реалізації продукції	5214912	5836156	6724949	6516130	6736261
Собівартість реалізованої продукції	6132713	4944009	4914109	4032912	3788294
Валовий дохід	-917801	892147	1810840	2483218	2947967
Інші операційні доходи	171020	207019	237227	362016	859894
Адміністративні витрати	202296	118808	81720	106706	148346
Витрати на збут	528057	163815	88715	147969	280595
Інші операційні витрати	267155	249272	203926	442289	1042312
Фінансовий результат від операційної діяльності	-1744289	567271	1673804	2148270	2336608
Інші фінансові доходи	13235	16370	21072	31891	15172
Інші доходи	318299	286736	301389	717812	117268
Фінансові витрати	708848	477495	266636	198336	74215
Інші витрати	773919	261756	285647	212268	477896
Фінансовий результат до оподаткування	-2895522	131126	1443982	2487369	1916937
Витрати (дохід) з податку на прибуток	553376	-28863	-264825	-447301	-449168
Чистовий фінансовий результат	-2342146	102263	1179157	2040068	1467769

Джерело: побудовано автором на основі даних фінансової звітності підприємства [Додаток А]

Аналізуючи майно підприємства, детальна структура та динаміка якого представлена в Додатку Б, спостерігаємо зростання за 5 років активів на понад 50 %, що було досягнуто виключно за рахунок значного збільшення оборотних активів: з 5560660 тис. грн. в 2016 році до 9935534 тис. грн. в 2020 році. При цьому саме на оборотні активи припадає основна частка всього майна компанії, яка, становивши в 2016 році майже 67 %, у 2020 році склала 78,28 % проти 21,72% необоротних активів. Досліджуючи структуру необоротних активів підприємства (рис.1.1), бачимо, що найбільша частка припадає на основі засоби, при цьому в абсолютному вимірі протягом 2016-2020 рр. вони зросли на 895365 тис. грн. що можна вважати підґрунтям для покращення кінцевих результатів діяльності підприємства. Позитивним явищем є і скорочення в 27 разів величини відстрочених податкових активів, на які ще в 2016 році припадало понад 10% усіх активів, що свідчить про покращення дотримання строків погашення платежів та грамотного здійснення податкових внесків в останні роки. У структурі оборотних активів переважає дебіторська заборгованість за розрахунками, на яку припадає більше половини усіх активів і яка за 5 років зросла на 3119598 тис. грн., що, безумовно є негативним фактором, який погіршує фінансову стійкість та

ліквідність підприємства та свідчить про неефективну політику управління оборотними активами. Збільшення питомої ваги грошей та еквівалентів в загальних активах з 4,5 % у 2016 р. до 15 % у 2020 р. або на 1528564 тис. грн. свідчить про покращення економічно-фінансового середовища на підприємстві. У той же час спостерігаємо значне скорочення розмірів запасів – на майже 40 % за 5 років, при цьому частка цього складника активів зменшилася з 14,59 % до 5,77 %, що може спричинити недостатню забезпеченість підприємства запасами для безперервності виробничого процесу в майбутньому. Загалом же переважання оборотних активів над необоротними характеризує структуру майна як достатньо мобільну, що сприяє прискоренню оборотності активів підприємства.

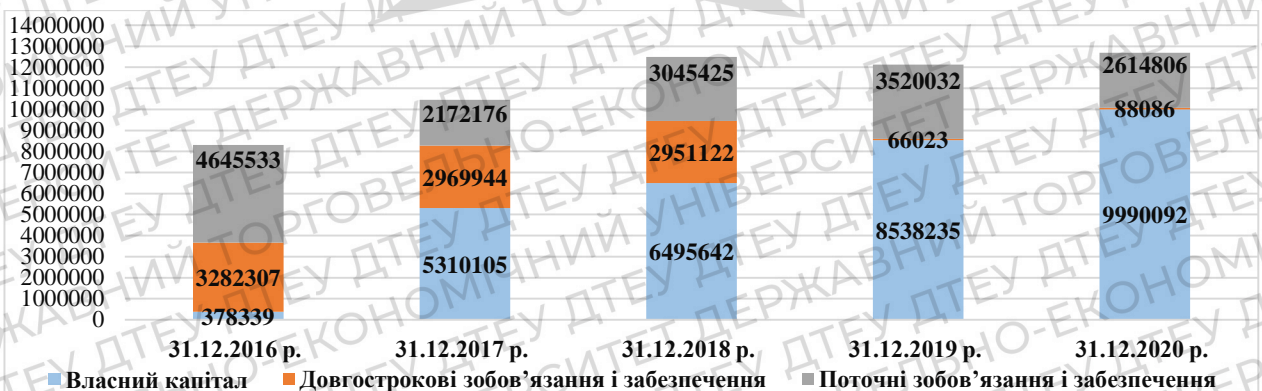
Рис. 1.1. Структура та динаміка активів ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» протягом 2016-2020 рр., %

Джерело: складено автором на основі Додатку Б

Аналіз джерел формування капіталу (рис. 1.2.) свідчать про позитивні тенденції у майновому стані підприємства за інформацією пасиву балансу. За 5 років пасиви компанії збільшилися на 4386805 тис. грн. або 53 % . При цьому величина власного капіталу зростає в понад 26 разів: з 378339 тис. грн. в 2016 р. до 9990092 тис. грн. в 2020 р., а довгострокові та поточні зобов'язання і забезпечення впродовж 2016-2020 рр. зменшилися на 97,3 % та 43,7 % відповідно. Така динаміка складових пасивів підвищила частку власного капіталу у структурі джерел формування капіталу з 4,55% у 2016 році, до рекордних 78,71 % в 2020 році, що було зумовлено і збільшенням зареєстрованого (пайового) капіталу в 2017 році на 4829503 тис. грн. у порівнянні з попереднім роком, і перетворенням непокритого

збитку, який протягом 2016-2019 рр. значно зменшував розміри власного капіталу, на нерозподілений прибуток, що в 2020 році становив 1322682 тис. грн. Частка довгострокових зобов'язань і забезпечень, що в 2016 р. досягала майже 40 % усіх пасивів компанії, у 2019-2020 рр. становила вже менше 1 %. Питома вага поточних зобов'язань та забезпечень щодо всіх пасивів компанії за увесь досліджуваний період знизилася майже втричі: з 56,93% до 20,60 %, що було зумовлено і вражаючим скороченням короткострокових кредитів банків за 5 років з 2784000 тис. грн. до 13 тис. грн., і зменшенням поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги, а також за розрахунками з бюджетом. До того ж, знизилася протягом досліджуваного періоду на понад 15 % розміри поточної кредиторської заборгованості із внутрішніх розрахунків, на яку ще в 2016 році припадало майже 10% усіх пасивів підприємства. У той же час, слід зазначити про збільшення поточних забезпечень з 73482 тис. грн. до 578666 тис. грн. та інших поточних зобов'язань з 47908 тис. грн. у 2016 році до 724037 тис. грн. у 2020 році, що, звісно, негативно впливає на фінансовий стан, утім, незважаючи на це, зміна співвідношення власного і позикового капіталу не на користь останнього дає нам підстави стверджувати про підвищення рівня фінансової стійкості підприємства та його відносну економічну незалежність.

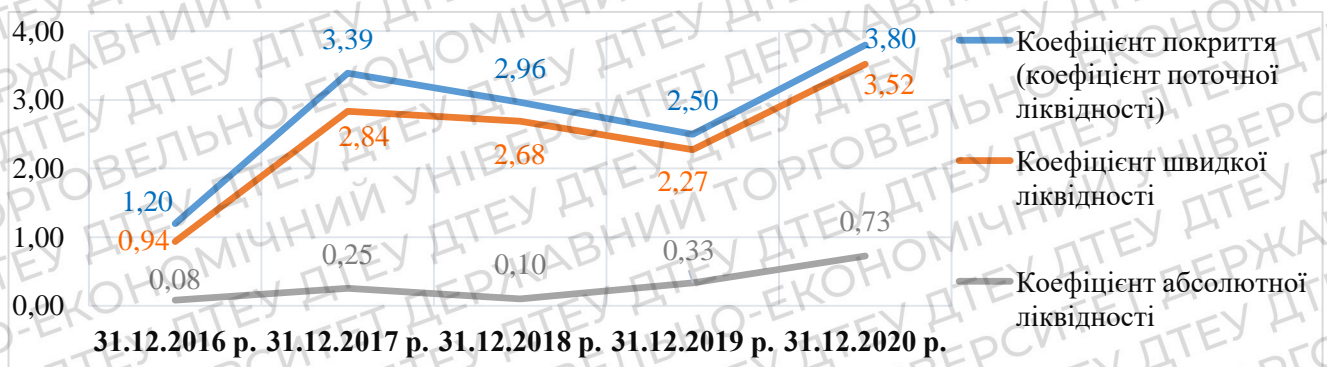
Рис. 1.2. Структура та динаміка пасивів ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» протягом 2016-2020 рр., тис. грн.

Джерело: складено автором на основі Додатку В

Водночас, для обґрунтованої оцінки та повноцінного розуміння фінансового стану підприємства, є необхідність провести розрахунки фінансово-економічних показників, зокрема дослідити платоспроможність компанії, її фінансову стійкість та ділову активність, а також визначити рівень прибутковості.

Показник платоспроможності підприємства прямо пов'язаний із його ліквідністю, тобто здатністю покривати зобов'язання активами. Виходячи з цього, для оцінки платоспроможності доцільно проаналізувати значення поточної ліквідності, або коефіцієнта покриття, а також коефіцієнтів швидкої та абсолютної ліквідності (рис.1.3). Коефіцієнт поточної ліквідності характеризує рівень забезпечення підприємства оборотними коштами для здійснення діяльності та можливість погашення короткострокових вимог кредиторів. Величина показника перевищує нормативне значення (більше 1) протягом усього досліджуваного періоду й за 5 років зростає втричі, тобто оборотних активів у підприємства більш, ніж достатньо, щоб покрити поточні зобов'язання. Коефіцієнт швидкої ліквідності, тобто здатність суб'єкта господарювання покривати короткострокові зобов'язання найбільш ліквідними активами, теж свідчить про ефективну політику фінансового управління протягом 2016-2020 рр., значно перевищуючи допустимі нормативні межі (0,6-1). Один з найбільш жорстких індикаторів ліквідності, що відображає здатність підприємства забезпечувати поточні зобов'язання виключно за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів – коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2016 р. та 2018 р. склав менше 0,2-0,25 і мав негативне відхилення від норми, у зв'язку зі значним збільшенням поточних зобов'язань та паралельним скороченням грошових коштів. Протягом останніх 2 років цей показник не лише досягнув свого оптимального значення, але й характеризувався зростаючим трендом. Загалом же, можна стверджувати, що рівень платоспроможності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» є високим.

Рис. 1.3. Тенденція основних показників платоспроможності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» протягом 2016-2020 рр.

Джерело: розраховано автором на основі даних фінансової звітності [Додаток А]

Для оцінки фінансової стійкості підприємства проаналізуємо показники, представлені в табл. 1.2. Відповідно до отриманих даних коефіцієнта фінансової незалежності, ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» в 2016 р. було фінансово залежним від кредиторів, оскільки показник досягнув свого значення на рівні 0,05, що в 10 разів менше від нормативного. Упродовж наступних 4 років частка власного капіталу у загальній сумі коштів, інвестованих у діяльність компанії, зростає, і коефіцієнт автономії був оптимальним та демонстрував висхідний тренд. Так, у 2020 р. підприємство вже було здатне профінансувати 79 % активів за рахунок власних коштів. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами, що характеризує наявність власних оборотних коштів підприємства для забезпечення його фінансової стійкості, у 2016 р. становив -0,43, що обумовлює нездатність товариства самостійно фінансувати оборотний капітал у той період, проте позитивна динаміка протягом 2017-2020 рр. та зростання цього коефіцієнта до 0,73 підтверджує можливість підприємства вести поточну діяльність навіть в умовах відсутності доступу до зовнішніх джерел фінансування. Від'ємне значення коефіцієнта маневреності власного капіталу в 2016 р. свідчить про те, що власний капітал спрямовувався на фінансування необоротних засобів, у той час як для фінансування оборотних активів необхідно було залучати позичкові фінанси. З 2017 р., цей показник зростає та перевищує нормативне значення, що підтверджує достатність на даний момент власних фінансових ресурсів підприємства для фінансування і необоротних, і оборотних активів, і як результат - підвищення фінансової стійкості.

Таблиця 1.2.

Ключові показники фінансової стійкості ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», 2016-2020 рр.

Показники	31.12.2016р.	31.12.2017р.	31.12.2018р.	31.12.2019р.	31.12.2020р.	Нормативне значення
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	0,05	0,51	0,52	0,70	0,79	> 0,5
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	-0,43	0,30	0,33	0,59	0,73	> 0,1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-6,26	0,42	0,46	0,61	0,72	> 0,1

Джерело: розраховано автором на основі даних фінансової звітності [Додаток А]

Однією з важливих складовою оцінки фінансового стану підприємства є аналіз показників його ділової активності (Додаток Д). Так, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» у динаміці знижується з 1,96 в 2016 р. до 0,95 у 2020 р., що при цьому супроводжується значним зростанням тривалості обороту з 183 днів на початку досліджуваного періоду до 405 та 377 днів у 2019-2020 рр. відповідно. Такі тенденції мають як позитивний, так і негативний підтекст, оскільки, з одного боку, збільшуються обсяги продажів продукції і, відповідно, прибутку, а з іншого - тривалі терміни погашення дебіторами своїх зобов'язань можуть в подальшому призвести до нестачі оборотних коштів у підприємства та зростання суми безнадійних боргів. Водночас підприємство збільшує швидкість погашення власних заборгованостей, про що свідчить зростання майже вдвічі за 5 років коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості та зниження строку їх погашення з 387 днів в 2016 р. до 222 днів в 2020 р. Показники коефіцієнта оборотності запасів мають тенденцію до зниження, при цьому мінімального значення від досягнув в 2017 році, зменшившись на 28 % проти попереднього року, що може характеризувати зниження попиту на готову продукцію. Більше того, період обороту запасів зростає, що свідчить про більш повільну їх реалізацію. Що ж до коефіцієнта оборотності власного капіталу, не беручи до уваги 2016 рік, коли власний капітал мав від'ємне значення на початку року через високий нерозподілений збиток, і зважаючи на розраховані дані за 2017-2020 рр., можемо зробити висновок про відносно неефективне використання підприємством власного капіталу у порівнянні з його потенційними можливостями, що підтверджується доволі низьким значенням цього показника, який характеризується спадним трендом впродовж усього досліджуваного періоду та підкріплюється вагомим зростанням тривалості обороту.

Для комплексної оцінки проаналізуємо прибутковість підприємства та ефективність його діяльності, що ґрунтуються на показниках рентабельності (табл.1.3). Розглядаючи рентабельність активів, зазначимо, що в 2016 році компанія мала негативну результативність використання свого майна, що

відображається у від'ємному значенні показника та характеризує тогорічну діяльність підприємства як збиткову. У 2017 році прибутковість активів була низькою, утім, впродовж двох наступних років ефективність використання активів фірми для генерації прибутку зростала, досягнувши максимального показника в 2019 р. в розмірі 16,83%. У 2020 р. показник знизився у 1,5 рази за рахунок зменшення розмірів чистого прибутку компанії. Показник рентабельності власного капіталу демонстрував рекордно низьке значення від'ємного характеру в 2016 році, що було пов'язано з збитковим чистим фінансовим результатом діяльності компанії. Утім, починаючи з 2017 року, привабливість вкладення коштів до даного підприємства значно підвищилася: на 1 гривню вартості власного капіталу компанія отримувала 1,93; 18,15 та 23,89 гривень прибутку в 2017, 2018 і 2019 роках відповідно та на 9,2 гривні менше прибутку в 2020 році порівняно з попереднім. Рентабельність діяльності підприємства, або чиста маржа, значно покращилася за останні 3 роки, а в 2019 році компанія досягла найбільшої ефективності з точки зору конвертації продажів у реальний прибуток. Про покращення результатів діяльності компанії свідчать і показники рентабельності продукції, які динамічно зростали впродовж 2017-2019 рр. Навіть незважаючи на зниження рентабельності продукції вже в наступному році на 12%, показник знаходиться на досить високому рівні, тобто підприємство якісно та дієво контролює витрати на виробництво та реалізацію продукції, отримуючи при цьому належний рівень прибутку, тому можемо свідчити про високу прибутковість підприємства та достатній запас міцності впродовж 2018-2020 рр.

Таблиця 1.3

**Показники рентабельності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія
«В.А.Т.-Прилуки»**

Показники, %	31.12.2016р.	31.12.2017р.	31.12.2018р.	31.12.2019р.	31.12.2020р.	Абсолютний приріст, 2020 у пор. з 2019
Рентабельність активів	-28,20	0,98	9,44	16,83	11,56	-5,26
Рентабельність власного капіталу	-619,06	1,93	18,15	23,89	14,69	-9,20
Рентабельність діяльності	-44,91	1,75	17,53	31,31	21,79	-9,52
Рентабельність продукції	-38,19	2,07	24,00	50,59	38,74	-11,84

Джерело: розраховано автором на основі даних фінансової звітності підприємства [Додаток А]

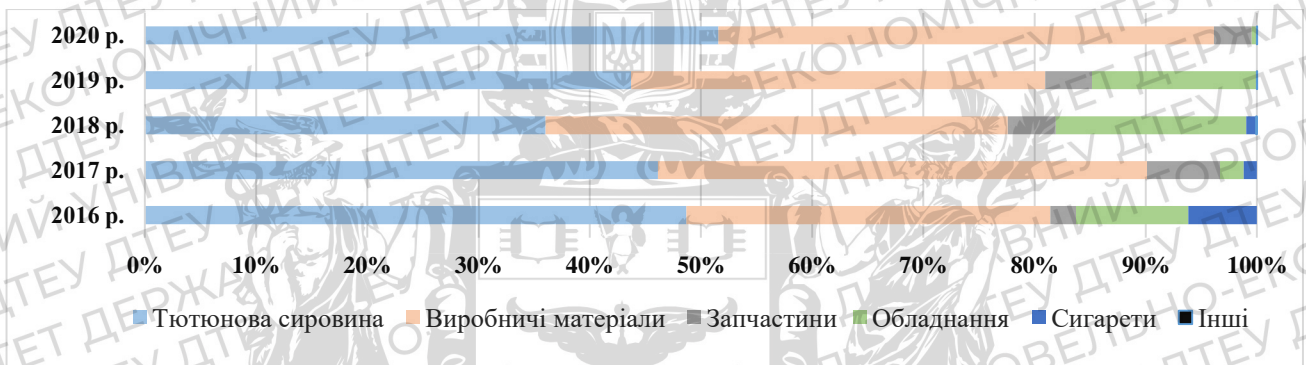
Загалом же, за результатами проведеного аналізу фінансово-господарської стану можна зробити висновок про високу ефективність діяльності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» в останні роки, покращення фінансово-економічних показників та стійкий фінансовий стан підприємства в цілому.

1.2 Аналіз зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» є суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності та здійснює експортно-імпортні операції у відповідності до чинного законодавства України [4-7] для забезпечення успішного функціонування підприємства. Будучи одним із гігантів-виробників сигарет в Україні та маючи власні виробничі потужності, компанії необхідно постійно підтримувати розвиток та модернізацію фабрики, що супроводжується купівлею новітнього високотехнологічного обладнання та інших комплектуючих у зовнішніх постачальників, утім, основна частка всіх імпортних операцій, здійснюваних підприємством, безумовно, припадає на закупівлю сировини та матеріалів для забезпечення виробництва тютюнових виробів. Товарна структура імпорту та питома вага кожного складника представлена на рис.1.4. Так, на частку виробничих матеріалів у 2016 році припадало 32,73%, а в 2020 році показник зріс до 44,57 %. В основному, імпортні виробничі матеріали представлені ацетатним волокном (понад 8 %), етикетом (майже 4%), а також фільтрами (2 %). Крім того, підприємство закуповує за кордоном сигаретний папір, фільтрові обгортки й обідки, які становлять 5% усіх обсягів імпорту, та суміші запашних речовин (зокрема соуса та ароматизатори для тютюну) [3]. Значну частку в 2016 р. становили обладнання та запчастини (комплектуючі) до машин й устаткування: 10,10 % та 2,28 % відповідно, при цьому в наступному році питома вага запчастин збільшилася втричі на противагу зменшенню частки обладнання до 2,2 %. У 2018 році обсяги імпорту обладнання були найбільшими за увесь досліджуваний період і становили понад 17 % всіх зовнішніх закупівель, утім, протягом наступних двох років спостерігаємо скорочення цих товарів в загальній структурі імпорту. Частка

імпортованих сигарет, яка ще на початку досліджуваного періоду була 6 % від усіх обсягів, протягом останніх 2 років становила менш 0,1 %. Тим не менш, основна частка імпортних операцій припадає на тютюнову сировину, зокрема тютюн, тютюнові відходи, а також інший тютюн промислового виробництва; "гомогенізований" або "відновлений" тютюн. Так, у 2016 році вся тютюнова сировина складала 48,70 % загального імпорту підприємства, у 2017- 46,13% , у 2018 році питома вага знизилася до 36,04 %, проте через рік показник збільшився на майже 8 % , а в 2020 році досягнув максимального значення – 51,57 %.

Рис. 1.4. Товарна структура імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» протягом 2016-2020 рр., %

Джерело: складено автором на основі даних підприємства та аналітичної онлайн-системи YouControl

Утім, слід зазначити, що обсяги імпорту підприємства впродовж аналізованого періоду характеризувалися спадним трендом (рис.1.5). За 5 років вони скоротилися у понад 2 рази, при цьому найбільше падіння (понад 30 %) спостерігаємо в 2017 р. у порівнянні з 2016 р. Такі тенденції були зумовлені зменшенням на 40% імпорту виробничих матеріалів, значним зниженням (понад 90%) витрат на закупівлю обладнання та скороченням удвічі поставок тютюну.

Рис. 1.5. Темпи приросту обсягів імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» упродовж 2016-2020 рр., %

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Говорячи безпосередньо про імпорт тютюнової сировини, для більш глибокого аналізу дослідимо детальніше її структуру та обсяги, представлені на рис. 1.6 та в Додатку Е. Зображені нижче дані щодо тютюнової сировини у кількісному вимірі свідчать про її скорочення протягом досліджуваного періоду на 30 %. На стільки ж скоротилася за 4 роки і обсяги товарної позиції 2401, на яку припадає майже 90 % всього імпорту тютюнової сировини, при цьому найбільші зменшення припали на тютюн типу Орієнталь сонячного сушіння та тютюн світлий тіньового сушіння, частка яких в структурі в 2020 році складала 8,1 % та 20,8 % відповідно. Найбільші обсяги імпорту припадають на тютюн з частково або повністю відділеною середньою жилкою: інший, що належить до товарної підкатегорії УКТ ЗЕД 2401209500, зокрема в 2017 році було імпортовано 4528,6 тонн цього тютюну, а в 2020 році обсяги становили 3467,7 тонн. У той же час на тютюнові відходи припадає близько 17 % всього імпорту тютюнової сировини. Що ж до іншого тютюну промислового виробництва, то він більшою мірою представлений підкатегорією 2403999000, зокрема експондованим (розширеним) тютюном. Станом на 2020 р. частка даної товарної позиції (2403) становила майже 10,6 % від усіх розмірів тютюнової сировини, при цьому скорочення обсягів становило 36,6 % у порівнянні з 2017 роком.

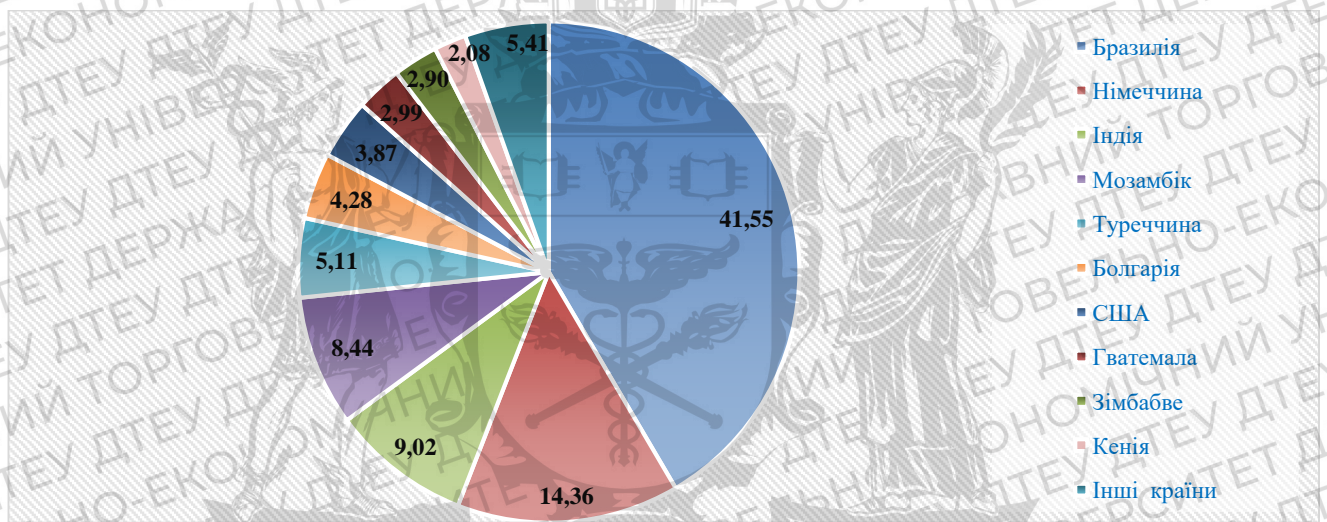

Рис. 1.6. Обсяги імпорту тютюнової сировини ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» протягом 2017-2020 рр. , кг

Джерело: розроблено автором на основі даних Державної митної служби України [8]

Аналізуючи географічну структуру імпорту тютюнової сировини ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», наведену в Додатку Ж та на рис. 1.7., спостерігаємо, що основні обсяги забезпечуються Бразилією - 41,55 % усіх поставок. За останні роки значно зріс імпорт з Німеччини: в 2020 році на нього припадало понад 14 %, хоча ще в 2017 році показник становив менше 0,1 %. Значні обсяги тютюнової сировини забезпечує Індія, Мозамбiк, а також Туреччина. Болгарський та американський тютюн у 2020 р. складав 5,11 % та 3,87 % усієї імпортової сировини відповідно, а з Гватемали, Зiмбабве та Кенії підприємство імпортувало в середньому 2- 3 % всіх обсягів.

Рис. 1.7. Географічна структура імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» тютюнової сировини в 2020 році, %

Джерело: складено автором на основі даних Додатку Ж

Говорячи ж про географічну структуру імпорту не тільки основної сировини для виготовлення тютюнових виробів, але й усіх категорій в цілому, слід зазначити, що найбільші обсяги імпортованих операцій протягом усього досліджуваного періоду здійснювалися з Великобританією, з країнами ЄС, зокрема з Німеччиною, Італією, Нідерландами, імпорт з яких в останні роки знизився в порівнянні з показниками в 2016-2017 рр., утім, у той же час зросли обсяги закупівлі в Австрії та Польщі. Імпортовані операції із Швейцарією в 2020 році зросли в майже 8 разів відносно 2019 р. та в 9 разів у порівнянні з 2018 р. Упродовж 2016-2020 рр. спостерігаємо значне скорочення поставок з РФ - у понад 10 разів,

такою ж тенденцією характеризуються і відносини з ринком Туреччини: за 5 років імпорт скоротився в понад 6 разів [3].

Досліджуючи експортну діяльність підприємства, зазначимо, що вагому її частину складають напівфабрикати, зокрема фільтропалічки та тютюнова мішка, утім, будучи провідним виробником сигарет, компанія не тільки забезпечує попит на них на внутрішньому ринку, але й орієнтується на розширення своєї діяльності та поставок цієї готової продукції на експортні ринки. Зокрема, підприємство здійснює експорт до таких країн, як: Азербайджан, Грузія, Молдова, Вірменія, Білорусь, а також Саудівської Аравії (з 2021 р.). У 2020 році обсяги експорту склали 1,5 млрд сигарет, або 12 % від усієї кількості вироблених, при цьому у вартісному вимірі дохід від експорту становив 1 млрд. грн., що в 2,2 рази менше, ніж в 2019 році та в 1,4 рази менше, ніж в 2018 році. Більше того, і в кількісному вимірі обсяги експорту сигарет характеризуються спадною динамікою. Якщо в 2018 році підприємство експортувало 4,5 млрд. сигарет, то в 2019 році їх обсяги зменшилися до 3,5 млрд., при цьому і сама кількість усіх вироблених сигарет компанії за останні 3 роки скоротилася на 8,9 млрд. шт. [1; 9-11].

Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства допоміг виявити основну його небезпеку для стабільного виробництва та ефективної діяльності – високу імпортозалежність від сировини та матеріалів, що, у свою чергу, несе за собою низку проблем. Перш за все, слід зазначити про досить високі витрати часу для імпортування необхідних складових продукції, пов'язані із значною віддаленістю країн, що забезпечують ними підприємство (зокрема це стосується тютюнової сировини, зважаючи на геопросторову специфіку її походження). У той же час, беручи до уваги постійні коливання зовнішньої кон'юнктури, несприятливі світові тенденції, одним з останніх проявів яких стала криза, спричинена пандемією коронавірусу, слід зосередити увагу на вразливості зв'язків ланцюгів постачання, що може призвести до затримок поставок. Звідси слідує і ризик тимчасового простою обладнання чи призупинки виробництва через несвоєчасне отримання необхідних матеріалів і, як результат, - прямий вплив на обсяги готової продукції та забезпеченість внутрішнього та зовнішнього попиту.

З іншого боку, існує сильна залежність імпорتنих цін від обмінного курсу гривні до інших іноземних валют. Знецінення національної валюти призводить до значних економічних втрат імпортера, а в умовах теперішньої політико-економічної нестабільності в країні цей ризик в рази вищий.

Отже, ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» є частиною групи компаній Бритіш Американ Тобакко – провідної міжнародної тютюнової корпорації, продукція якої реалізується на понад 180 ринках світу. Підприємство є одним з гігантів-виробників тютюнових виробів в Україні, зокрема таких марок сигарет як KENT, Rothmans, Vogue, Lucky Strike, Capri. Протягом останніх 4 років компанія є прибутковою, при цьому чистий дохід від реалізації продукції зріс майже на третину. Підприємство має відносну економічну незалежність, більша частка його капіталу формується за рахунок власних коштів, а розраховані показники платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності свідчать про високу ефективність діяльності підприємства в останні роки та покращення його фінансово-економічного стану. ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» є суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності та здійснює експортно-імпортні операції для забезпечення успішного функціонування підприємства. Компанія не лише покриває внутрішній попит на власну продукцію, але й забезпечує сигаретами експортні ринки. Утім, у процесі аналізу зовнішньоекономічних операцій підприємства, було виявлено надзвичайно високу імпорتنу залежність компанії від зовнішніх ресурсів, зокрема виробничих матеріалів і особливо тютюнової сировини, більша частка якої закуповується в найвіддаленіших країнах світу, що в умовах постійних коливань зовнішньої кон'юнктури несе за собою ризик несвоєчасності отримання необхідних ресурсів і, відповідно, затримок у виробничих процесах та зниження ефективності діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 2. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ КРАЇН-КОНТРАГЕНТІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМПОРТУ ТЮТЮНОВОЇ СИРОВИНИ

2.1. Визначення основних тенденції розвитку світового ринку тютюнової сировини

Тютюнова сировина є диференційованим продуктом з особливими характеристиками, від яких прямо залежить її виробництво, споживання та торгівля в усьому світі. Розпочаті ще наприкінці XV– початку XVI століття за часів Христофора Колумба перші спроби культивування тютюну, за 5 століть призвели до його вирощування у більш, ніж 100 країнах світу з найрізноманітнішими кліматичними умовами та покривами ґрунтів [12, с. 14]. Серед найбільш поширених сортів тютюну, які використовуються в світовому виробництві тютюнових виробів, виокремлюють сорти Берлей, Орієнталь та Вірджинія. На останній, у свою чергу, припадає 2/3 усіх світових обсягів, а основними країнами, де його вирощують, є США, Бразилія, Китай та Зімбабве. Берлей вимагає важчих ґрунтів і більшої кількості добрив, а тому більшою мірою попит на нього забезпечується плантаціями в країнах Центральної Америки, Малаві, Італії та Уганді. Тютюн сорту Орієнталь вирощують в умовах спекотного літа на Балканах і Близькому Сході, а також у Туреччині[2].

Досліджуючи особливості розвитку світового ринку тютюнової сировини [13-17], слід зазначити, що найбільше зростання виробництва припало на 1970-2000 рр.: якщо ще в 1970 р. обсяги не перевищували 4,3 млн. тонн, то до 1997 р. вони зросли майже вдвічі й досягли свого історичного максимуму – 8,1 млн. тонн [12, с. 14]. Протягом останніх двох декад світове виробництво тютюну характеризувалося значними змінами з року в рік, демонструючи як позитивні, так і негативні тенденції, при цьому обсяги в останні роки знаходилися на рівні 6-6,5 млн. тонн, а в 2020 р. скоротилися до 5,9 млн. тонн [18]. Аналіз тютюнового виробництва на регіональному рівні демонструє його перепрофілювання в останні 2 десятиліття з розвинених країн до країн, що розвиваються. За цей період частка світового виробництва в Європі та Північній Америці скоротилася в понад 2 рази: з 19,2 % до 9,4 %, у той час, як питома вага країн Африки, Азії та Південної

Америку зросла з 80,7 % до 90,5% [19]. На даний момент виробництво сировини більшою мірою зосереджується в Китаї (2,24 млн. тонн в 2019 р.), Бразилії (762 тис. тон) та Індії (750 тис. тон), на які припадає понад 50 % світового обсягу [20].

Аналізуючи стан світового ринку тютюнової сировини за зовнішньоторговельними показниками, зокрема вартісними обсягами експорту, представленими в табл. 2.1, спостерігаємо скорочення впродовж 2016-2020 рр. їх розмірів за товарною позицією 2401. Так, світовий експорт тютюнової сировини та відходів, становивши в 2016 році 11311070 тис. дол. США, за 5 років скоротився на майже 20 %, і в 2020 р. склав 9110490 тис. дол. США, при цьому й кількісні обсяги, представлені в табл. II.1. Додатку II теж характеризувалися негативною динамікою й за 5 років зменшилися на понад 414 тис. тонн, або 17 %. У той же час, експорт іншого тютюну промислового виробництва, зокрема за товарною підпозицією 240399 демонстрували тенденцію зростання: за 5 років світові обсяги зросли в понад 3 рази, а найбільші річні темпи приросту були характерними для 2019 р. відносно 2018 р. – тоді експорт у вартісному вимірі зріс на майже 57 %. Утім, аналіз кількісним показників, відповідно до яких обсяги експорту даного виду тютюнової сировини за 5 років зросли лише на 33,56 тис. тонн, свідчить, що таке динамічне збільшення вартісних обсягів експорту було спричинене не стільки кількісним зростанням, скільки значним підвищенням ринкових цін. Кількісні обсяги гомогенізованого або відновленого тютюну (товарна підпозиція 240391) за увесь досліджуваний період скоротилися на 19,24 тис. тонн, або 15 % при зменшенні їх вартості на менше, ніж 1%.

Таблиця 2.1

Світові обсяги експорту тютюнової сировини в 2016-2020 рр., тис. дол. США

Найменування товару	Товар на позиція / під позиція	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Темпи приросту, 2020 у пор. з 2019, %
Тютюнова сировина; тютюнові відходи	2401	11311070	11160462	11085225	10273481	9110490	-11,3
Інший тютюн промислового виробництва	240399	1371427	1840168	2154524	3381078	4220047	24,8
	240391	444960	391892	423156	454925	442648	-2,7

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Динаміка світового імпорту тютюнової сировини, тютюнових відходів, і в тому числі гомогенізованого або відновленого тютюну (табл. 2.1) загалом протягом досліджуваного періоду демонструвала спадний тренд. Так, вартісні обсяги сировини за товарною позицією 2401 за 5 років скоротилися на понад 10 %: з 11 678 699 тис. дол. США в 2016 р. до 10 359 375 тис. дол. США в 2020 р., при цьому кількісні обсяги за цей період зменшилися на близько 210 тис. тонн. Імпорт гомогенізованого або відновленого тютюну за 5 років скоротився на майже 20 тис. тонн, а вартісні показники - до 513 237 тис. дол. США, що на третину менше у порівнянні з 2016 р. У той же час нарощувалися обсяги закупівлі країнами іншого промислово виготовленого тютюну під товарною підпозицією 240399. Так, у 2020 р. імпорт цього типу сировини в кількісному вимірі склав 179,068 тис. тонн, що на 60 % або 66,145 тис. тонн більше, ніж обсяги 2016 року.

Таблиця 2.2

Світові обсяги імпорту тютюнової сировини в 2016-2020 рр., тис. дол. США

Найменування товару	Товарна позиція/ під позиція	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Темпи приросту, 2020 у пор. з 2019,%
Тютюнова сировина; тютюнові відходи	2401	11678699	12000796	12297663	11526738	10359375	-10,1
Інший тютюн промислового виробництва	240399	1079186	1169184	4106544	4873853	5423204	11,3
	240391	735996	758724	690442	551222	513237	-6,9

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Досліджуючи основних країн-експортерів тютюнової сировини та відходів, представлених в табл. 2.3, спостерігаємо, що незмінним лідером упродовж усього досліджуваного періоду залишається Бразилія, при цьому частка країни в світовому імпорті за 5 років зменшилася з 18,16% до 16,61%, а в абсолютному вимірі обсяги скоротилися на 540 520 тис. дол. США при середньорічному темпі зниження в 7,35 %. Незважаючи на падіння обсягів експорту з таких країн як Зімбабве, Індія, Китай та Малаві, їх позиціонування на даному світовому ринку як країн-експортерів залишається досить вагомим: так у 2020 році питома вага цих країн в загальній структурі становила 8,14 %, 5,63 %, 5% та 4,5 % відповідно. На

понад 40 % скоротився обсяг експорту товарної позиції 2401 із США: з 1 141 935 тис. дол. США в 2016 р. до 694 616 тис. дол. США. У той же час, збільшилася за 5 років частка країн Європи у структурі світового експорту з 17,35 % до 22,4 % , при цьому спостерігаємо нарощування обсягів експорту тютюнової сировини та відходів з Бельгії на 30% та на понад 5 % з Італії. Аналізуючи країн-лідерів за експортом іншого промислово виготовленого тютюну, представлених в табл. К.1-К.2 Додатку К, спостерігаємо, що найбільші обсяги експорту за товарної підпозицією 240399 припадають на Італію, частка якої в 2020 р. досягла 40%, при цьому середньорічні темпи приросту обсягів за досліджуваний період становили 72,43 %. Значно збільшився за 5 років експорт з таких країн як Греція, Румунія та Латвія. Лідерами-експортерами гомогенізованого або відновленого тютюну за товарної підпозицією 240391, який є одним із часто вживаних компонентів для виробництва тютюнової мішки, є Франція, на яку припадає понад чверть усіх обсягів, Бельгія, частка якої у 2020 р. досягла 14,6 %, а також США, середньорічні темпи приросту обсягів експорту з яких становлять 16,6 %.

Таблиця 2.3

Топ-15 країн-лідерів за експортом сировини за товарною позицією 2401 протягом 2016-2020 рр., тис. дол. США

Країни-експортери	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Середньорічні темпи приросту, %
Бразилія	2054089	2000441	1894445	2043520	1513569	-7,35
Бельгія	859124	973818	1164486	1152441	1133778	7,18
Зімбабве	887123	800525	864700	782997	741384	-4,39
США	1141935	1111330	1066523	756378	694616	-11,69
Індія	671055	612771	589895	554616	512746	-6,51
Китай	571799	620439	541756	564038	455401	-5,53
Малаві	544484	530410	492332	498465	410861	-6,80
Італія	282499	306530	357590	312830	298444	1,38
Німеччина	396610	450969	391911	352315	275864	-8,68
Туреччина	358123	349636	382934	262472	267542	-7,03
Аргентина	373411	303198	281199	237723	209395	-13,46
Індонезія	128550	132388	169066	201976	196007	11,12
Греція	239645	211759	219432	160111	186308	-6,10
Мозамбік	233573	211519	215750	230450	162055	-8,73
Франція	184258	190766	188051	183772	149062	-5,16

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Серед основних країн-імпортерів тютюнової сировини за товарною позицією 2401 (табл. 2.4) найбільша питома вага у 2020 р. припадала на Бельгію – 9,66%, Китай – 7,47%, Німеччину – 7,16 % та Польщу – 6,8 %, при цьому середньорічні темпи приросту обсягів останньої склали 7,65 %. В останні роки значно нарощували імпорт цього товару Домініканська Республіка, Єгипет та ОАЕ, їхні обсяги за 5 років зросли на 214359 тис. дол. США, 178831 тис. дол. США та 214373 тис. дол. США відповідно. У той же час США впродовж досліджуваного періоду стали імпортувати тютюнової сировини та відходів на майже 40 % менше, а Нідерланди – на 45%. Україна ж займає 15 сходинку серед країн-лідерів за розмірами імпорту цієї сировини, при цьому її частка в загальній структурі в 2020 р. становила 2,2 %. Дослідження основних країн-імпортерів промислового виготовленого тютюну, детальний аналіз яких представлений в табл. К.3-К.4 Додатку К, свідчить про значне нарощування імпорту за товарною підпозицією 240399 таких країн як Японія, Польща, Казахстан, Литва, Угорщина, а також Чеська Республіка. У той же час, збільшила свої обсяги й Україна, на яку припадає 5% всього імпорту, а розміри закупівлі за 5 років зросли з 51930 тис. дол. США до 268261 тис. дол. США. Найбільшими імпортерами товарної позиції 240391 є російська федерація та Бельгія, на які припадає 13,8 % та 10,7 % всіх обсягів, а найбільші середньорічні темпи приросту характерні для Республіки Корея, Філіппін та Ємена. Серед лідерів-імпортерів гомогенізованого або відновленого тютюну вирізняємо й Україну, на яку припадає 3 % світового імпорту, при цьому обсяги за останні 5 років зросли на 13 %.

Таблиця 2.4

Топ-15 країн-імпортерів сировини за товарною позицією 2401 протягом 2016-2020 рр., тис. дол. США

Країни- імпортери	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Середньорічні темпи приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
Бельгія	879619	1138609	1287688	1121123	1000225	3,26
Китай	1133681	1214008	1068175	1200150	773877	-9,10
Німеччина	905846	1023777	885870	828362	741782	-4,87
Польща	524742	626664	714752	681338	704622	7,65

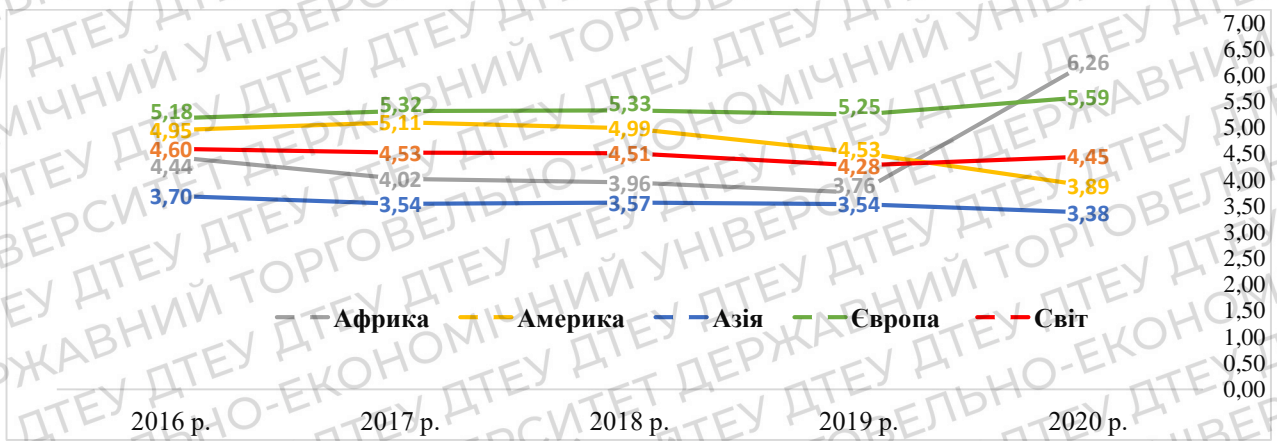
Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7
російська федерація	921370	721067	663824	649901	627413	-9,16
Індонезія	477262	618665	695715	580360	550412	3,63
США	763672	662424	688388	581577	464550	-11,69
Туреччина	428532	392897	443686	422194	431668	0,18
Домініканська Республіка	144893	187764	236025	300344	359252	25,48
Єгипт	102520	70203	218787	358733	281351	28,71
ОАЕ	66922	310087	385462	219668	281295	43,19
Республіка Корея	294091	282107	229747	220775	236083	-5,34
Нідерланди	414351	324072	263909	270126	229673	-13,71
В'єтнам	241266	285822	289726	239660	228090	-1,39
Україна	286793	272732	263228	232887	227723	-5,60

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Досліджуючи світовий рівень цін на тютюнову сировину та відходи, представлених на рис. 2.1, спостерігаємо в загальному їх зниження за 5 років на 3%, при цьому найнижчі ціни були характерні для 2019 року – 4,28 дол. США за 1 кг сировини. Утім, аналіз цін у регіональному розрізі демонструє нам дещо інші тенденції. Так, ціни на товарну позицію 2401 серед країн Африки до 2019 року не тільки характеризувалися спадним трендом, але й були одними з найнижчими у світі, утім, у 2020 році відбувся значний їх зріст у понад півтора рази відносно попереднього року – до 6,26 дол. США/кг. У той же час, середні ціни на сировину в країнах Америки за 5 років зменшувалися в середньому на 5,87 % щорічно, і в 2020 році досягли свого історичного мінімум – 3,89 дол. США, при цьому ціни основних експортерів тютюнової сировини та відходів цього регіону – Бразилії та США - дуже різнилися й становили 3,87 дол. США та 7,06 дол. відповідно. Найдешевшою є сировина з Азії, ціни на яку впродовж досліджуваного періоду скоротилися на понад 8 % і в 2020 р. становили 3,38 дол. США. Що ж до країн Європи, середні ціни на дану товарну позицію протягом 2016-2020 рр. зростали на 1,94 % щорічно, а в 2020 р. знаходилися на рівні 5,6 дол. США/ кг, при цьому одні з найнижчих цін були характерні для таких потужних країн-експортерів даної продукції як Бельгія (5,2 дол. США) та Італія (5 дол. США) [21].

Рис. 2.1. Динаміка світових та регіональних цін на тютюнову сировину та тютюнові відходи впродовж 2016-2020 рр., дол. США/ кг

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Світові ціни на гомогенізований або відновлений тютюн (табл. 2.5) протягом досліджуваного періоду зростали в середньому на 4,15 % щорічно, досягнувши в 2020 р. 4,20 дол. США за 1 кг, що на 0,63 дол. США більше, ніж в 2016 році. Оцінюючи рівень цін серед країн, на які припадають найбільші обсяги експорту, зазначимо, що найприйнятніші ціни характерні для таких країн як Франція – 3,63 дол. США в 2020 р., російська федерація – 2,1 дол. США, Малайзія – 2,8 дол. США та Бельгія – 3 дол. США, у той час як у США та в Німеччині ціни на цю сировину знаходяться на рівні 11,88 дол.США та 13,2 дол. США. Світові ціни ж на товарну позицію 240399 є значно вищими і за 5 років зросли в майже 2,5 рази, становивши в 2020 р. 25,14 дол. США/ кг. Тим не менше, ціни в низці країн, зокрема тих, що є лідерами-експортерами даного виду сировини, знаходилися на рівні, значно нижчому, ніж середній у світі. Так, ціни в Німеччині в останній рік становили 7,96 дол. США, у Франції – 8,32 дол. США на протигагу 70,58 дол. США, що були характерними, наприклад, для Румунії.

Таблиця 2.5

Світовий рівень цін на інший тютюн промислового виробництва, дол. США/кг

Товарна підпозиція	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Середньорічні темпи приросту, %
240391	3,57	3,46	3,89	4,17	4,20	4,15
240399	10,42	13,04	14,03	21,47	25,54	25,14

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Основною детермінантою розвитку світового ринку тютюнової сировини є рівень споживання та попиту на тютюнові вироби, що, у свою чергу, прямо залежать від ціноутворення, урядового регулювання та законодавчих норм, а також антитютюнових соціальних кампаній. За останні 20 років світове виробництво тютюну та врожайність з гектара зросли щорічно на 0,72% та 0,86% відповідно, тоді як посівні площі тютюну дещо зменшилися. У цей період підвищення врожайності було єдиним джерелом зростання виробництва тютюну, яке компенсувало скорочення його посівних площ. Визначаючи останні тренди розвитку даного світового ринку, слід зазначити, що виробництво майже 90 % усього тютюну на даний момент сконцентровано в країнах, що розвиваються, у тому числі й у країнах з низьким рівнем доходу та дефіцитом продовольства [22, с. 1]. Як зазначалося раніше, Китай домінує у світовому виробництві тютюну, утім, менше, ніж 10 % усього врожаю країни спрямовується на експорт. Відносно скромна частка експорту тютюнової сировини Китаєм спричинена необхідністю забезпечувати високий та постійно зростаючий попит на внутрішньому ринку. Бразилія, що є другою країною в світі за обсягами виробництва, у той же час займає першість за експортом тютюнової сировини, продаючи в інші країни понад 70 % всіх своїх обсягів. В останні роки найшвидше зростання виробництва із середньорічним показником 4,14 % спостерігалось в країнах Африки. У розрізі окремих країн регіону обсяги Об'єднаної Республіки Танзанія та Зімбабве підвищилися майже вдвічі, тобто як виробництво Замбії зросло в 4 рази, при цьому значно збільшилися і площі вирощування тютюну, і урожайність [23, с. 3].

Що ж до Європейського регіону, у 2018 р. тютюн охоплював близько 66 000 га, а в 2019 р. площі плантацій зросли до понад 72 000 га, при цьому до вирощування залучалося 26 тис. спеціалізованих виробників [24, с. 469]. Незважаючи на те, що частка європейського виробництва є значно меншою у порівнянні з іншими регіонами, очікується, що ринок тютюнової сировини Європи зросте з 7 140,39 мільйона доларів США в 2021 р. до 7 734,39 мільйона доларів США до 2028 р. [25]. Зокрема, в останні роки значними темпами нарощує своє виробництво тютюну Італія з обсягами близько 60 тис. тонн щорічно [20]. Більше

того, Італія є найбільшим європейським виробником тютюну, що вирощується в кількох італійських регіонах, таких як Тоскана, Умбрія, Кампанія, Венето та Лаціо, при цьому 95 % усієї виготовленої сировини експортується, що дозволяє країні охопити понад 3 % усього світового експорту. У той же час, є вагомі підстави очікувати нарощування обсягів виробництва тютюну в найближчі роки, зважаючи на план Спільної сільськогосподарської політики ЄС (Common Agricultural Policy, CAP) на 2023-2027 роки, що містить пропозицію надання фермерам субсидій у розмірі близько 20 мільйонів євро щорічно для підтримки розвитку цього агропродовольчого сектору в Європі [26-28]. Що ж до промислово виготовленого тютюну, вирізняється серед усіх країн Франція, зокрема компанія LTR (Le Tabac Reconstitue) INDUSTRIES, що є основним виробником відновленого тютюну та займає близько 60 % світового ринку даного виду товару, при цьому майже всі обсяги французького відновленого тютюну спрямовуються на експорт в основному до країн Східної Азії та Європи [29, с. 16]. Особливої уваги заслуговує й феномен Бельгії, яка в останні роки стала найбільшим імпортером і водночас другим після Бразилії експортером тютюну та основним хабом для постачання цієї сировини в інші країни. Такий результат було досягнуто завдяки використанню логістичних можливостей, зокрема порту Антверпен, де знаходяться одні з найбільших тютюнових складів у світі, у ролі як і транзитного порту, так і «вільної митної зони» [19].

Загалом же, аналіз світового ринку тютюнової сировини дав розуміння основних його тенденцій та допоміг виявити країн-лідерів за різними аспектами і, відповідно, потенційних контрагентів. Утім, для визначення пріоритетних країн пошуку партнерів, доцільно ще дослідити розвиток внутрішнього ринку та особливості регулювання імпорту товару в Україну.

2.2 Аналіз розвитку внутрішнього ринку тютюнової сировини та дослідження доцільності імпорту товару в Україну

У структурі імпортних поставок в Україну продукції агропродовольчого сектору традиційно домінують кілька товарних груп, а саме: риба й морепродукти;

плоди, ягоди і горіхи; алкогольні і безалкогольні напої, а також тютюн і промислові замітники тютюну, обсяги якого в 2021 році становили 602 млн. дол. США, що на 87 % більше, ніж в 2016 році [30], при цьому імпорт даної товарної групи в основному представлений тютюновою сировиною, тоді як на сигари, сигарилли та сигарети припадає лише 5 % [8].

Оцінюючи ж безпосередньо український ринок тютюнової сировини, зокрема: показники зовнішньої торгівлі, представлені в табл. 2.6, спостерігаємо, що обсяги експортно-імпортних операцій протягом 2017-2020 рр. в загальному характеризувалися зростаючим трендом. Так, вартість експорту тютюнової сировини за досліджуваний період зростає майже вдвічі, а імпорту - у півтора рази. У той же час, імпорт даного товару значно перевищує його експорт (хоча, ймовірно, реекспорт, зважаючи на низький рівень розвитку вітчизняного вирощування тютюну): у 2020 р. було ввезено в країну на понад 4 млн. дол. США більше тютюнової сировини, ніж вивезено з неї.

Таблиця 2.6.

Вартісні обсяги зовнішньоторговельних операцій України на ринку тютюнової сировини протягом 2017-2020 рр., тис. дол. США

	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютний приріст 2020 р. у пор. з 2019	Середньо річні темпи приросту, %
Експорт	61859,10	57933,93	102831,96	118733,55	15901,59	24,28
Імпорт	350805,64	370199,99	446120,63	521615,77	75495,14	14,14

Джерело: складено автором на основі даних [8]

Кількісні ж обсяги (табл. 2.7) зовнішньої торгівлі України тютюновою сировиною, демонструють зростання експорту впродовж 2016-2020 рр. на майже 63 % або 6 757,73 тонн, при цьому фізичний обсяг імпорту, незважаючи на його збільшення у вартісному вимірі, характеризувався спадним трендом при середньорічних темпах зниження в розмірі 3,75 %.

**Кількісні обсяги зовнішньоторговельних операцій України на ринку
тютюнової сировини протягом 2017-2020 рр., тонн**

	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютний приріст 2020 р. у пор. з 2019	Середньорічні темпи приросту, %
Експорт	10759,93	10532,30	15951,48	17517,66	1566,18	17,64
Імпорт	66607,42	62124,02	60628,36	59387,38	-1240,98	-3,75

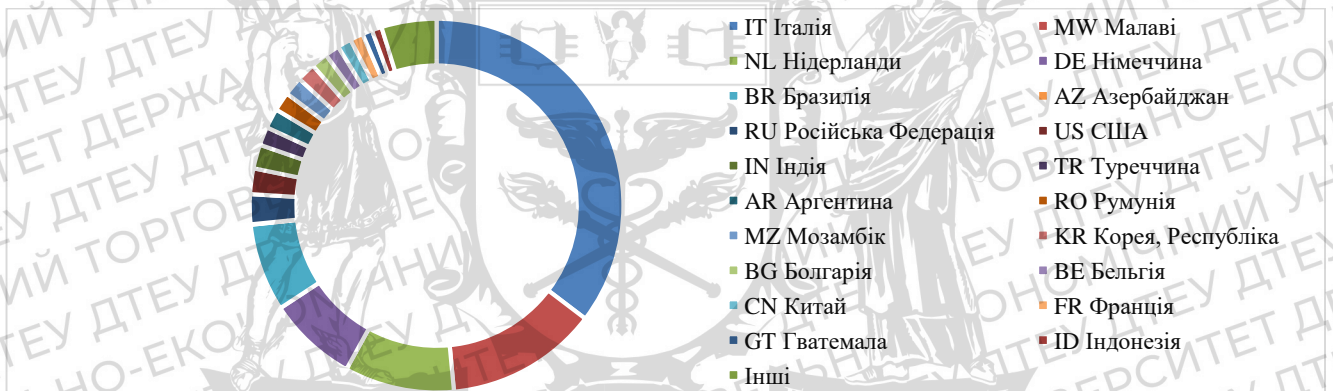
Джерело: складено автором на основі даних [8]

Говорячи про вітчизняне виробництво тютюнової сировини, слід зазначити, що в Україні вирощують близько 14 сортів тютюну на території Хмельницької, Вінницької, Тернопільської, Івано-Франківської, Одеської, Закарпатської та Чернівецької областей. З них більша частина належить до напіворієнтальних сортів, які вимагають додаткової обробки і підходять для виробництва не всіх тютюнових сумішей. Детально проаналізувати виробництво тютюну в Україні неможливо, оскільки дані не оприлюднюються державними службами з метою забезпечення виконання вимог Закону України “Про державну статистику” щодо конфіденційності статистичної інформації. Утім, враховуючи останні наявні дані, виробництво тютюну в 2014 році становило 9811 тонн [31], у той час як в найбільш піковий період розвитку тютюнництва в Україні – наприкінці 1960-х років обсяги досягали 30 тис. т [32, с. 44]. Для забезпечення безперервного виробництва тютюнових виробів в Україні потрібно в середньому 60 тис. тонн тютюнової сировини щорічно [33, с. 24], а тому, незважаючи навіть на потенційну можливість відродження та подальшого підвищення ефективності вирощування тютюну в Україні, на даний момент для підтримання промислового виробництва, країна змушена майже повністю залежати від імпоротної сировини.

У той же час, оцінюючи геопросторову структуру імпорту в Україну тютюнової сировини, представлену на рис. 2.2 та в Додатку Л, спостерігаємо, що найбільше країна закупає даного виду товару в Італії, при цьому обсяги в 2020 р. склали 184 354 797,62 дол. США, що майже в 7 разів перевищує обсяги 2017 року, утім, слід зазначити, що в основному імпорт з цієї країни на даний

момент представлений саме промислово виготовленим тютюном за товарними підпозиціями 240391 та 240399. З Малаві, на яку в 2020 р. припадало близько 13 % усього імпорту тютюнової сировини, обсяги поставок за останні роки збільшилися на понад 40 млн. дол. США. Зросло й значення для України німецького ринку тютюнової сировини, імпорт з якого протягом 2017-2020 рр. збільшився на 93 %, обсяги закупівля сировини із Франції зросли на 78 %, а з Нідерландів - на 35 %. При цьому, спостерігаємо тенденцію зменшення обсягів імпорту сировини з провідних країн-виробників тютюну. Так, обсяги постачання товару з Бразилії, яка ще в 2017 році найбільше забезпечувала попит на тютюнову сировини в Україні, за 4 роки зменшилися на 33 % або 19,3 млн. дол. США, з Індії – на 53 %, із США – на 24 %.

Рис. 2.2. Геопросторова структура імпорту тютюнової сировини в Україну в 2020 р., дол. США

Джерело: складено автором на основі даних Додатку Л

Тютюнова індустрія в Україні в основному представлена чотирма транснаціональними корпораціями, на які припадає майже 92 % усього ринку, при цьому їх виробничі можливості мають високу залежність від імпортової сировини. Основними гравцями на даному ринку, окрім досліджуваного нами підприємства, на яке припадає 24 % усієї галузі, є [34]:

- ПрАТ «Філіп Морріс Україна», що представлена такими основними марками як: IQOS, Heets, Parliament, Marlboro, L&M з інноваційний виробничий центр біля Харкова та з часткою ринку в розмірі 28% [35].
- ПрАТ «Джей Ті Інтернешнл Україна», виробництво якої зосереджено в Полтавській області і на яку припадає 22 % усієї тютюнової індустрії.

Підприємство відоме своїми сигаретами «LD», «Winston», «Glamour», «Camel» і «Monte Carlo», що реалізується для споживання і на внутрішньому, і на експортних ринках [36].

- ПрАТ «Імперіал Тобакко Продакшн Україна» з виробничими потужностями в м. Києві й часткою ринку у 18 %, що виробляє і представляє на вітчизняному ринку міжнародні сигаретні бренди Davidoff, West, Parker & Simpson, Jade, а також локальні марки «Прима Люкс» та «Прима Срібна» [37].

Решта частина тютюнової промисловості в Україні представлена вітчизняними підприємствами, зокрема ТОВ «Винниківська тютюнова фабрика» (колишня-Львівська тютюнова фабрика), яка в основному представляє сигарети низького цінового сегменту, а найпопулярнішими торговими марками є Marvel, Strong, Київ, Compliment [38], при цьому частка цієї компанії, починаючи з 2014 року збільшилася втричі, хоча раніше фабрика мала лише 2 % усього національного ринку. Серед інших місцевих компаній вирізняють ТОВ «Юнайтед Табако», виробничі потужності якої зосереджені в Дніпропетровській області, а також ТОВ «Вікторія Ленд» з невеликим виробництвом в Київській області [34].

За даними Державної служби статистики України виробництво сигарет, які містять тютюн або суміші тютюну із заміниками тютюну, у 2016 році досягло максимальної позначки за останнє десятиліття і становило 98,2 млрд. шт. Однак впродовж останніх років спостерігається значне зменшення виробництва: так у 2017 р. та 2018 р. обсяги виготовлених сигарет зменшилися до 92,2 млрд шт. та 84,1 млрд. шт. відповідно. Більше того, у 2019 році виробництво скоротилося на майже 19 % у порівнянні з попереднім роком, а в 2020 р. досягло мінімальних 65,1 млрд. шт. сигарет [30]. Обсяги виробництва є основним фактором впливу на розміри закупівлі тютюнової сировини, а скорочення кількісних обсягів її імпорту в останні роки як відклик на понад 30-% зменшення виготовлення сигарет прямо відображають тенденції на українському тютюновому ринку: спад попиту й, відповідно, скорочення споживачів.

Згідно з прогнозами Euromonitor, тенденція до зменшення поширення куріння буде спостерігатися і в наступні роки завдяки як урядовому 7-річному

плану збільшення податків на тютюн до мінімального прийнятого в ЄС рівня, так і через загальні тенденції дотримання здорового способу життя. Ратифікація Україною в 2006 році Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну стала рушійною силою для посилення нормативно-правового регулювання для боротьби проти поширення тютюнових виробів в Україні, шляхом регулювання ціноутворення, впровадження політики щодо обмеження реклами тютюну, заборони куріння в громадських місцях, появи медичних застережень на пачках, а також посилення політики оподаткування, зокрема підвищення ставок акцизу, які в середньому за останні 10 років зросли у більш, ніж 30 разів, завдяки чому надходження до Держбюджету збільшилися з 3,5 млрд грн до 54 млрд грн у 2020 році, а кількість курців в Україні зменшилася з 10 мільйонів до 6,5 мільйонів, при цьому згідно з планом, ухваленим ВРУ, до 2025 року тютюновий акциз зростатиме щонайменше на 20 % щорічно [32; 34; 39-40], тим самим впливаючи на споживчу поведінку та знижуючи попит на досліджуваний товар.

Аналізуючи формування цін у зовнішній торгівлі, слід зазначити, що воно відрізняється від ціноутворення на внутрішньому ринку. Основною складовою при формуванні імпортової ціни тютюнової сировини, як і всіх інших товарів, переміщених через митний кордон України, є в першу чергу митна, а в деяких випадках фактурна вартість товару, та податок на додану вартість, ставка якого для більшості операцій постачання становить 20 %. Крім того, імпортна ціна може включати в себе ввізне мито, а також акцизний податок для підакцизних товарів, які є складовими ціноутворення і для досліджуваного нами товару. Так, аналізуючи представлені в таблиці 2.8 ставки ввізного мита на тютюнову сировину, спостерігаємо, що для неї характерні як адвалорне, так і специфічне мито. Зокрема повна та пільгова ставки імпортного мита для тютюнової сировини та відходів на даний момент становить 1 % , при цьому імпорт з країн ЄАВТ, Канади, а також Великобританії та країн ЄС здійснюється за преференційними ставками в розмірі 0 % або 0,1 % для двох останніх регіонів при ввезенні тютюну типу Орієнталь сонячного сушіння або іншого тютюну з частково або повністю відділеною середньою жилкою, при цьому підставою для застосування

преференції є наявність оригіналу сертифіката, що підтверджує походження товару з цих країн. У той же час, для промислових заміників тютюну характерний специфічний вид мита, ставка якого складає 1,8 євро за кг, при тому, що для даного виду тютюнової сировини з країн ЄАВТ, ЄС, а також Канади та Великобританії застосовується преференційна ставка в 0 %. Крім того, у рамках діючих міждержавних угод про вільну торгівлю з країнами СНД, Республікою Грузія та Республікою Македонія можливе звільнення від сплати мита при імпорті тютюну, тютюнових відходів та промислово виготовленого тютюну, при дотриманні умов (наявність сертифіката про походження товару, виконання правил прямого відвантаження та безпосередньої закупівлі), що встановлені кожною окремою угодою [41].

Таблиця 2.8

Ставки ввізного мита на тютюн та промислові заміники тютюну

Код	Назва	Ставки мита		
		Преференційна	Пільгова	Повна
2401	Тютюнова сировина; тютюнові відходи	<ul style="list-style-type: none"> Країни ЄАВТ, Канада: 0% Країни ЄС та Великобританія: 0 % або 0,1 % (для 2401106000; 2401209500) 	1%	1%
2403	Інший тютюн промислового виробництва та його заміники, "гомогенізований" або "відновлений" тютюн	<ul style="list-style-type: none"> Країни ЄАВТ, Канада, Великобританія, країни ЄС: 0 % 	1.8 євро за кг	1.8 євро за кг

Джерело: складено автором на основі даних [41]

Як зазначалося раніше, тютюнова сировина належить до підакцизних товарів, при цьому акцизний податок на тютюн та промислові заміники тютюну протягом 01.01.2022 р.- 31.12.2022 р. встановлений в розмірі 1641,26 грн. за кг [41]. Утім, слід зазначити, що відповідно до підпункту 213.3.6 пункту 213.3 статті 213 Податкового кодексу України, операції з підакцизними товарами звільняються від акцизного податку у випадках ввезення їх на митну територію України та подальшого використання як сировини для виробництва підакцизних товарів. Тобто, при імпорті тютюнової сировини акцизний податок може не бути складовою її ціноутворення, але обов'язковою умовою при цьому є пред'явлення контролюючому органу ліцензії на право виробництва тютюнових виробів [7].

Більше того, фактично імпорт тютюнової сировини може здійснюватись лише суб'єктами господарювання, які мають таку ліцензію, а також тютюново-ферментаційними заводами, які здійснюють реалізацію ферментованої тютюнової сировини виробникам тютюнових виробів або на експорт [42]. У той же час, окремо вимагається ліцензія на імпорт тютюну з невідділеною середньою жилкою (240110), що видає Мінекономіки України або його уповноважений орган, згідно з Угодою про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія від 18 січня 2001р. [43]. Ще однією особливістю нетарифного регулювання та обов'язковою умовою для імпорту тютюну та промислових замінників тютюну відповідно до МКУ є надання митним органам забезпечення сплати митних платежів шляхом попередньому декларуванні партій цих товарів [6]. Товари за позицією УКТЗЕД 2401 є об'єктами регулювання у сфері карантину рослин, відповідно до чого імпорт в Україну цієї продукції супроводжується фітосанітарним контролем, зокрема у формі попереднього документального контролю при перетині кордону та контролем територіальними органами Держпродспоживслужби під час оформлення товарів, при цьому обов'язковим є наявність оригінального фітосанітарного сертифікату, виданий відповідним органом державної влади країни-експортера [44-45]. Крім того, тютюнові відходи за кодом УКТЗЕД 2401300000 підпадають під категорію «небезпечні відходи», а тому для здійснення імпорту цих товарів необхідно щорічно отримувати висновок-дозвіл Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України на транскордонне перевезення відходів «Зеленого переліку» [46]. У той же час, і для тютюну, і для промислових замінників тютюну не виключається необхідність відбору проб і зразків товарів для проведення лабораторних досліджень, якщо відповідним нормативно-правовим актом буде встановлену таку потребу [47].

Провівши дослідження світового та українського ринку тютюнової сировини та проаналізувавши його основні тенденції, визначимо пріоритетні країни пошуку партнерів для організації імпорту даного товару з використанням матричного методу, що охоплюватиме такі критерії як логістичний аспект,

середня митна вартість одиниці товару, особливості тарифного регулювання та середньорічні темпи приросту обсягів експорту.

Так, для визначення найпривабливішого ринку для імпорту сировини за товарною позицією 2401 для аналізу було обрано 3 країни, зокрема Бразилію та Мозамбик, що є не тільки провідними виробниками та експортерами даної сировини, але й державами, звідки ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» імпортує найбільші обсяги тютюну, а також Італія, яка є лідером-виробником тютюну в Європі із середньорічними темпами приросту експорту в розмірі 1,38 %, і яка водночас сприятиме вирішенню проблеми підприємства щодо значних затримок поставок через віддаленість поточних країн-постачальників сировини та велику тривалість доставки товару. Більше того, зважаючи на теперішню політичну ситуацію в країні та закриття більшості морських портів в Україні через неможливість забезпечення безпечного судноплавства, автомобільний вид транспорту залишається єдиним способом доставки цього вантажу.

У той же час, оцінюючи середню митну вартість за 1 кг сировини з різних регіонів, спостерігаємо, що найбільш прийнятним для підприємства буде італійський тютюн, до того ж підприємство матиме можливість застосувати преференційну ставку ввізного мита, підтвердивши відповідним документом походження сировини з країни ЄС. До прикладу, за даними Державної митної служби України в 2020 р. за тютюн з Бразилії ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» було сплачено мита на суму 192 146,07 USD, а за мозамбіцький – 38 252,32 USD, тобто якби компанія замінила обсяги сировини лише з цих двох країн на поставки тютюну з Італії, їй би вдалося за рік заощадити понад 6 мільйонів гривень тільки за рахунок використання преференції по миту.

Зважаючи на те, що Італія має доволі високий потенціал як виробник тютюнової сировини та беручи до уваги вищевикладене, можемо зробити висновок про високу на даний момент привабливість цього ринку для організації імпорту підприємством товарної позиції 2401.

Таблиця 2.9

**Матриця привабливості зовнішніх ринків для організації імпорту
тютюнової сировини та відходів (товарна позиція 2401)**

Критерій	Пріоритетні країни		
	Бразилія	Мозамбік	Італія
Логістичний аспект	<ul style="list-style-type: none"> Орієнтовна відстань до України становить 10700 км Основний вид транспорту- морський Термін доставки – 2-2,5 місяці 	<ul style="list-style-type: none"> Орієнтовна відстань до України становить 7500 км Основний вид транспорту- морський Термін доставки – 2 місяці 	<ul style="list-style-type: none"> Орієнтовна відстань до України становить 2400 км Основний вид транспорту- автомобільний Термін доставки – 8-10 днів
Середня митна вартість одиниці товару (1 кг)	7,36 USD	6,84 USD	5,13 USD
Тарифне регулювання	Пільгова ставка ввізного мита (1%)	Пільгова ставка ввізного мита (1%)	Преференційна ставка ввізного мита (0-0.1%)
Середньорічні темпи приросту обсягів експорту	-7,35 %	-8,73 %	1,38 %
Висока привабливість ринку Середня привабливість ринку Низька привабливість ринку			

Джерело: складено автором на основі даних [8;41]

У той же час, підприємство здійснює імпорт промислово виготовленого тютюну (товарні підпозиції 240399 та 240391) із США та Німеччини, утім, базуючись на матриці, представлений в табл. 2.10, спостерігаємо, що його середня митна вартість є занадто високою, особливо німецького тютюну, а у випадку із США доведеться не тільки сплатити ввізне мито, але ще й можлива потенційна проблема із логістичним забезпеченням та швидкістю доставки цієї сировини, яка здійснюється підприємством з використанням контейнерних перевезень. Зважаючи на це та беручи до уваги раніше проведений аналіз світового ринку, альтернативним та більш вигідним для компанії може бути імпорт промислово виготовленого тютюну з Франції, що є одним з найбільших виробників і на яку припадає понад чверть світових обсягів експорту даного товару, при цьому середня митна вартість 1 кг цієї сировини для українського імпортера знаходиться на рівні 7,31 USD, а це в 4 та 6 разів менше за тютюн із США та Німеччини відповідно. Доставка здійснюватиметься автомобільним транспортом, а її терміни за нормальних умов не перевищуватимуть 10 днів на противагу 2 місяцям, необхідним для постачання цього тютюну із США. Більше того, Франція є членом ЄС, тому поставки промислово виготовленого тютюну, за умови підтвердження

його походження з Франції, ввізним митом обкладатися не будуть в рамках дії Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, що, у свою чергу, дає ще одну підставу визначити даний ринок як пріоритетний для організації імпорту.

Таблиця 2.10

Матриця привабливості зовнішніх ринків для організації імпорту промислово виготовленого тютюну

Критерій	Пріоритетні країни		
	США	Німеччина	Франція
Логістичний аспект	<ul style="list-style-type: none"> Орієнтовна відстань до України становить 9200 км Основний вид транспорту-морський Термін доставки – 2 місяці 	<ul style="list-style-type: none"> Орієнтовна відстань до України становить 1800 км Основний вид транспорту-автомобільний Термін доставки – 7 днів 	<ul style="list-style-type: none"> Орієнтовна відстань до України становить 2700 км Основний вид транспорту-автомобільний Термін доставки – 8-10 днів
Середня митна вартість одиниці товару (1 кг)	31,10 USD	46,69 USD	7,31 USD
Тарифне регулювання	Пільгова ставка ввізного мита (1,8 євро/1кг)	Преференційна ставка ввізного мита (0%)	Преференційна ставка ввізного мита (0%)
Середньорічні темпи приросту обсягів експорту	-1,12 %	-1,43%	2,08 %

■ Висока привабливість ринку
■ Середня привабливість ринку
■ Низька привабливість ринку

Джерело: складено автором на основі даних [8;41]

Отже, було проаналізовано світовий ринок тютюнової сировини та визначено основні тенденції його розвитку. Зокрема, було виявлено зменшення обсягів виробництва тютюну в останні роки та перепрофілювання його з розвинених країн до країн, що розвиваються. Дослідження обсягів зовнішньої торгівлі даним видом товару показав скорочення експорту товарної позиції 2401 за 5 років на майже 20 %, гомогенізованого та відновленого тютюну на 15 %, при цьому динаміка світового імпорту даних товарів також характеризувалася спадним трендом. У той же час, кількісні обсяги експорту промислово виготовленого тютюну під товарною підпозицією 240399 зросли на понад 25 %, а обсяги закупівлі країнами даного виду сировини збільшилися на 60 %. Основними країнами-експортерами тютюнової сировини та відходів є Бразилія, Зімбабве, Індія, Китай та Малаві, при цьому за останні 5 років збільшилася частка країн Європи, зокрема Італії. Обсягами промислово виготовленим тютюном більшою

мірою забезпечують такі країни, як Італія, Румунія, Франція, Індія, Німеччина та США. Дослідження світового рівня цін на тютюн та відходи показало, що найдешевшою є сировина з Азії та країн Америки, а найприйнятнішими за ціновою політикою країнами для імпорту промислово виготовленого тютюну є Франція, Німеччина, Малайзія та Бельгія. Основними ж імпортерами тютюну є Бельгія, Китай, Німеччина та Польща, при цьому в останні роки значно нарощували імпорт цього товару Домініканська Республіка, Єгипет та ОАЕ, а інших замінників тютюну - Японія, Польща, Казахстан, Литва, Угорщина, Чеська Республіка, Республіка Корея, Філіппіни, російська федерація та Бельгія. У той же час, Україна також знаходиться серед основних країн-імпортерів тютюнової сировини, адже для підтримання розвитку тютюнової індустрії країна змушена майже повністю залежати від імпортних поставок тютюну, оскільки власного виробництва для самостійно забезпечення потреби поки недостатньо. Саме тому, ґрунтуючись на аналізі тарифного та нетарифного регулювання імпорту даного товару в Україну, рівні імпортних цін, беручи до уваги останні тренди розвитку світового ринку тютюнової сировини та враховуючи одну з основних проблем ПрАТ «А/Т Тютюнова Компанія "В.А.Т. – Прилуки», що пов'язана із ризиком затримок в отриманні необхідної для виробництва сировини через значну географічну віддаленість країн-постачальників, на основі матричного методу як пріоритетні країни пошуку партнерів було визначено Італію - для організації імпорту тютюнової сировини та відходів за товарною позицією 2401 та Францію - для імпорту промислово виготовленого тютюну.

РОЗДІЛ 3

РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ІМПОРТУ ПРАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ «В.А.Т.-ПРИЛУКИ» ТЮТЮНОВОЇ СИРОВИНИ

3.1. Організаційне забезпечення здійснення імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» тютюнової сировини

Аналіз світового та національного ринку тютюнової сировини показав потенційні можливості для ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» дещо видозмінити ланцюги постачання основного матеріалу для виробництва тютюнових виробів та сфокусуватися на ринках Італії та Франції як пріоритетних, тим самим сприяти посиленню співпраці між Україною та ЄС, використовуючи при цьому преференції в рамках Угоди про асоціацію.

Оцінюючи регуляторну політику даних країн-постачальників, зокрема у сфері тарифного регулювання, зазначимо, що на цей вид товару вивізне мито не встановлюється [48]. Більше того, зважаючи, що дана тютюнова сировина вирощується та виробляється в цих регіонах і буде класифікуватиметься як товар європейського походження, підприємство матиме можливість отримати преференційний статус на імпорту продукції та, відповідно, пільги зі сплати ввізного мита, підтвердивши це оригіналом сертифікату походження товару EUR.1, що видається країною-експортером ЄС [49]. Серед інших основних документів, необхідних для переміщення такої сировини через митний кордон України, виокремлюють інвойс (рахунок-фактура), який фактично і визначає вартість товару, товаро-транспортний документ, що, у нашому випадку, буде представлений CMR, оскільки перевезення будуть здійснюватися автомобільним видом транспорту, ваговий лист та експортна декларація, яка слугує підтвердженням здійснення митного оформлення товару в країні відправника [50-51]. Більше того, зважаючи на особливості митного законодавства ЄС, обов'язковим документом для ввезення вантажу на територію Європейського

союзу або ж для її проходження в режимі транзиту є Т1 - транзитна декларація. У той же час, специфічним документом, що вимагається при здійсненні імпорту тютюнової сировини, зокрема за товарною позицією УКТ ЗЕД 2401 є фітосанітарний сертифікат, що видається уповноваженим державним органом країни-експортера з карантину та захисту рослин і який водночас виступає формою контролю за дотриманням карантинних режимів (Додаток М).

Як зазначалося раніше, тютюнова сировина входить до переліку підакцизних товарів, але зважаючи на те, що ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» володіє ліцензією на виробництво тютюнових виробів як підприємство з повним технологічним циклом виготовлення даної продукції, відповідно до норм Податкового кодексу України, даний суб'єкт господарювання буде звільнений від сплати акцизного податку, оскільки ця сировина ввозиться з метою її використання для виробництва інших підакцизних товарів з подальшою їх реалізацією як на експорт, так і безпосередньо на території України [7].

Безумовно, для успішного здійснення зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» повинне мати якісне кадрове забезпечення, яке б відповідало за контроль та супровід усіх етапів експортно-імпортних операцій. На підприємстві цю роль виконує відділ постачання, який представлений 4 підрозділами (рис. 3.1). У той же час, імпортні поставки тютюнової сировини від моменту замовлення товару до його митного оформлення та фактично випуску у вільний обіг більшою мірою підтримується взаємодією транспортного підрозділу, який організовує перевезення вантажів від постачальників до складів фабрики й підрозділом із супроводження поставок та митного оформлення, що представлений як фахівцями, які відповідають за управління запасами матеріалів та документальне забезпечення, включаючи укладення зовнішньоекономічних контрактів, так і декларантами, що фактично виконують роль митних брокерів.

Рис. 3.1 Структура відділу постачання ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» та основні функції підрозділів

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Оцінюючи наявність фінансового забезпечення для організації імпорту сировини та беручи до уваги результати проведеного раніше аналізу фінансово-економічного стану підприємства, можемо зробити висновок, що необхідність залучати кредитних коштів відсутня, оскільки ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» має достатньо власних фінансових ресурсів для забезпечення таких операцій. Це підтверджується і рівнем прибутку підприємства, що в 2020 році становив понад 1,467 млрд грн., і високою платоспроможністю, і значною фінансовою автономією, про що свідчать розраховані фінансово-економічні показники, які в останні роки перевищують допустимі нормативні межі.

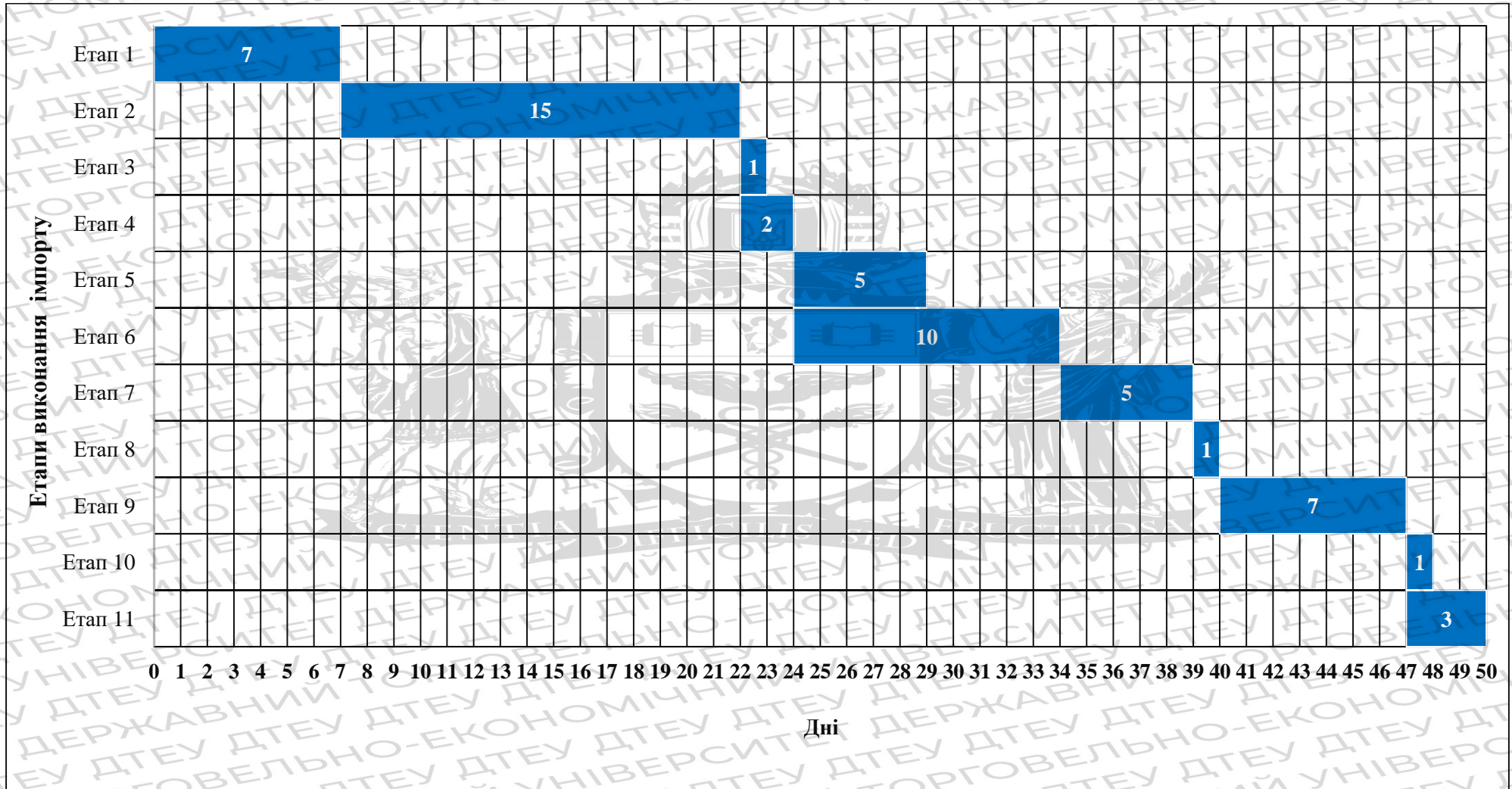
Говорячи ж про логістичне забезпечення, імпорт тютюнової сировини із запропонованих країн (Італії та Франції), зважаючи на відносну коротку відстань, буде здійснюватися автомобільним видом транспорту. Оскільки власного автопарку вантажних транспортних засобів ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» не має, компанії доведеться використовувати аутсорсинг, залучаючи транспортні компанії для здійснення таких перевезень. Автомобільний

транспорт є доволі гнучким та швидким, а тривалість доставки з Європи в середньому складає 7 днів, що тим самим зменшуватиме ймовірність зупинки виробничих процесів, спричинені затримкою отримання матеріалів. Безумовно, ще однією основою логістичного забезпечення для досліджуваного підприємства є наявність власних складських приміщень, де зберігаються як готова продукція, так і виробничі матеріали, запчастини та сировина. Більше того, фабрика має дозвіл на відкриття та експлуатацію складів тимчасового зберігання, що представлені складським приміщенням для зберігання запасних частин, площа якого складає 24,5 м², та 3 об'єктами для зберігання виробничих матеріалів, загальною площею 126,2 м². Крім того, на території підприємства також розташовані 2 великі СТЗ тютюнової сировини, площа приміщень яких становить 900 м² та 864 м² відповідно [52]. Таким чином, у підприємства немає потреби використовувати послуги митних терміналів, а товар у випадку необхідності може протягом 90 календарних днів зберігатися на власних складах тимчасового зберігання під митним контролем до моменту завершення всіх митних процедур. Ще однією логістичною перевагою для ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» є розташування сектору митного оформлення № 1 відділу митного оформлення № 2 безпосередньо на території підприємства [52], що тим самим значно скорочує час митного очищення товарів в режимі імпорту та, відповідно, сприяє активній роботі фабрики. Інформаційно-комп'ютерні системи є також одним із підґрунтям ефективного управління логістичними процесами. Так, для покращення логістичного забезпечення імпорتنих операцій, підприємством було впроваджено систему SAP, яка дозволяє комплексно відстежувати та аналізувати діяльність компанії на всіх етапах, у тому числі координувати поставки матеріалів у відповідності із виробничими запасами та плануванням виробництва.

Для ефективного управління та організації імпоротної операції, побудуємо графік виконання даного проєкту, використовуючи діаграму Ганта (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Графік виконання проєкту імпорту тютюнової сировини з обраних ринків

Джерело: складено автором

Так, перший і один з найважливіших етапів буде присвячений пошуку контрагента на обраних пріоритетних ринках, після чого протягом наступних 15 днів буде відбуватися узгодження всіх умов організації поставок та підписання контракту. 3 етап складатиметься із розміщення покупцем замовлення на конкретні партії товару, використовуючи SAP-систему, де попередньо контрагента буде зареєстровано. Протягом 2 днів продавець повинен буде підтвердити дати готовності сировини до відвантаження. 5 етап буде присвячений узгодженню обсягів, найменування та ціни товару з подальшим підписанням Додатку (Специфікації) на конкретну поставку, після чого буде виділено час (орієнтовно 10 днів) для пошуку та організації транспортного забезпечення для здійснення доставки зі складу продавця до покупця. 7 етап включає створення відправки в системі, підготовку експортером товаросупровідних документів, та надання їх імпортеру для перевірки. Покупець же зі свого боку протягом 1 дня після отримання попередніх документів та деталей відправки, надає підтвердження щодо можливості відвантаження транспортної одиниці. 9 етап – це перевезення товару через митний кордон України на склад імпортера, на який в середньому відводиться 7 днів. Після доставки на склад отримувача, покупець інформує продавця про надходження товару, відтак розпочинаючи заключний 11 етап імпоротної операції – виконання всіх митних формальностей та митне оформлення тютюнової сировини. Загалом же, розраховується, що увесь процес організації імпорту від моменту пошуку контрагента до фактично випуску товару у вільний обіг у середньому складе 50 днів.

Отже, проведені дослідження організаційного забезпечення здійснення імпорту тютюнової сировини свідчать про те, що підприємство має достатній рівень ресурсного забезпечення, зокрема власні фінансові кошти для імпорту необхідних матеріалів та якісний особовий склад працівників. Зважаючи на відсутність власного автопарку вантажівок, для перевезення сировини доведеться залучати зовнішні компанії, у той час як складська логістика оптимізації не потребує, оскільки фабрика має власні складські приміщення, СТЗ та розташований прямо на території підприємства пункт митного оформлення.

3.2. Прогнозна оцінка результативності імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» тютюнової сировини

Безумовно, першочерговим для будь-якого суб'єкта господарювання для здійснення імпорتنих операцій є врегулювання всіх нормативно-правових аспектів такої діяльності, зокрема налагодження контрактних відносин з партнером-постачальником. Деталізуючи зміст Контракту, що представлений в Додатку Н, зосередимося на аналізі основних його пунктів, узагальнених в табл. 3.1. Так, предметом такого Контракту є здійснення поставок тютюнової сировини, кількість, асортимент, а також ціна якої визначатиметься безпосередньо в Додатках (Специфікаціях) до Контракту, що укладатимуться на кожен партію замовлень. Загальна прогнозована вартість Контракту складатиме 20 мільйонів євро, утім, передбачається можливість її зміни за письмовою згодою сторін. Зважаючи на специфіку імпортованого ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» товару, крім загальних вимог щодо якості та безпеки, встановлених Політиками групи компаній British American Tobacco, підтвердженням якісних показників сировини буде рівень її вологості, що повинен бути в межах 9,0-16,0 %. Вимоги до пакування товару є стандартними і передбачають необхідність забезпечення повної схоронності товару під час транспортування. У той же час, маркування повинно містити сорт, країну походження сировини, номер партії, номер коробка, вагу брутто та нетто. Валютою платежу виступатиме валюта країни-експортера – євро, термін здійснення платежу становитиме 60 днів з дати інвойсу, який Покупець отримуватиме в момент фактичного відвантаження товару зі складу Продавця, при цьому сплата 100 % вартості доставленого товару буде здійснюватися у формі банківського переказу грошових коштів на рахунок Продавця. Можливість здійснення передплати не буде включено в Контракт для уникнення ризику недотримання умов валютного нагляду, зважаючи на скорочення Національним банком України граничних строків розрахунків за експортно-імпортними операціями з 365 днів до 90 днів відповідно до Постанови Правління НБУ № 68 від 4 квітня 2022 року «Про внесення змін до постанови

Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18» [53]. У випадку ж прострочення платежу ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» буде зобов'язане сплатити Продавцю пеню в розмірі 0,1 % від суми простроченого платежу за кожний день прострочення. Зважаючи на поточну нестабільну політико-економічну ситуацію в Україні, безумовно, особливу уваги при визначенні умов Контракту слід приділити форс-мажору. Зокрема обставинами непереборної сили, що передбачатимуться даним договірним документом і які, при їх виникненні, зможуть слугувати підставою для звільнення сторін від відповідальності за повне чи часткове невиконання визначених зобов'язань, будуть: пожежі, повені, землетруси, інші стихійні лиха, війни, військові операції, терористичні акти, заборона експорту та/або імпорту. При цьому сторона, для якої виникли такі форс-мажорні обставини буде зобов'язана протягом 10 днів повідомити іншу про це, а доказом тривалості строку обставин непереборної сили вважатиметься сертифікат, виданий Торгово-Промисловою палатою відповідної країни [Додаток П]. Крім того, умовами Контракту також передбачається можливість відмови від виконання взятих на себе зобов'язань, якщо такі обставини триватимуть понад 6 місяців.

Таблиця 3.1

Деталізація умов Контракту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» із потенційним іноземним постачальником тютюнової сировини

Параграф Контракту	Умови
Предмет контракту	Тютюнова сировина
Кількість, ціна, асортимент	Визначається окремим Додатком(Специфікацією) на кожну поставку
Загальна вартість контракту	20 000 000,00 (Двадцять мільйонів) євро
Особливі вимоги до якості товару	Вологість тютюнової сировини в межах 9,0-16,0 %.
Маркування	Включає сорт, країну походження, номер партії, номер коробка, вагу бруто, вагу нетто.
Умови поставки	DAР Прилуки («Інкотермс 2020»)
Умови оплати	Банківський переказ на рахунок Продавця протягом 60 днів з дати інвойсу.
Форс-мажор	Перелік обстав непереборної сили: пожежі, повені, землетруси, інші стихійні лиха, війна, військові операції, терористичні акти, заборона експорту та/або імпорту Форма підтвердження: сертифікат, виданий Торгово-Промисловою палатою відповідної країни

Джерело: складено автором на основі Додатку Н

Базис поставки товару (табл. 3.2) відіграє чи не найважливішу роль при узгодженні умов Контракту, оскільки сторони повинні чітко визначити та розподілити між собою всі обов'язки, пов'язані з організацією доставки продукції. На даний момент компанія отримує тютюнову сировину на умовах FCA відповідно до положень «Інкотермс 2020», тобто фактично зобов'язання продавця щодо доставки вважаються виконаними після передачі товару перевізнику, витрати за послуги якого, страхування, транспортування безпосередньо до місця призначення, розвантаження та імпорتنі формальності є обов'язками імпортера. Утім, транспортне забезпечення є однією з найбільших статей витрат та має велике значення при здійсненні імпорتنих поставок. Більше того, беручи до уваги виклики, які наразі постали перед українськими логістичними компаніями через ведення воєнних дій на території нашої країни, труднощі, з якими стикається економіка України, що безпосередньо стали підґрунтям для зростання тарифів на перевезення, більшою мірою через значне зростання цін на паливо, на яке припадає понад третина всіх транспортних витрат, організувати самостійну подачу транспорту та вивезення вантажу зі складу продавця підприємству стало зовсім не вигідно. Так, лише за останні 3 місяці ціни на перевезення зросли на понад 60 %, зберігаючи при цьому постійний зростаючий тренд. Орієнтуючись на визначені пріоритетні країни для імпорту тютюнової сировини та поточні тарифи для транспортування вантажу з цих регіонів, спостерігаємо, що вартість автомобільного перевезення, запропонована перевізниками-нерезидентами, на даний момент є значно нижчою у порівнянні з пропозиціями українських компаній. Так, середні ціни, які пропонують іноземні транспортні фірми для поставки вантажу з Італії в Україну встановлені на рівні близько 2500 євро за 20-тонний тент, у той час, як за самовивіз товару зі складу постачальника ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» доведеться сплатити в середньому 3700 євро. Аналогічна ситуація і з доставкою із Франції: 3000 євро за 1 вантажівку на противагу 4400 євро [54]. Тобто, експортер міг би забезпечити перевезення вантажу транспортом у майже 1,5 рази дешевшим за наданий імпортером, що дозволило б тим самим потенційно зменшити митну вартість товару і в той же час

спрямувати трудові ресурси, зокрема працівників транспортного відділу досліджуваного нами підприємства, які на поточний момент відповідальні за організацію таких перевезень, пошук перевізників та встановлення договірних відносин з ними, на покращення ефективності ведення інших напрямків ланцюжка постачання. Виходячи з цього, для оптимізації логістичного забезпечення запропоновано змінити умови поставки з FCA на DAP склад покупця в Прилуках, відповідно до яких вся організація та відповідальність за доставку товару в місце призначення буде закріплена за Продавцем.

Таблиця 3.2

Розподіл обов'язків імпортера та експортера відповідно до правил «Інкотермс 2020»

Умови постачання	Навантаження на перший ТЗ	Доставка до основного перевізника	Вивіз мито	Навантаження на основний ТЗ	Оплата основного ТЗ	Страховання перевезення	Доставка до місця у країні імпорту	Розвантаження з основного ТЗ	Ввізне мито
FCA	E	E	E	I	I	I	I	I	I
DAP	E	E	E	E	E	E	E	I	I

Джерело: складено автором на основі даних [55]

Для обґрунтування рентабельності реалізації рекомендованої імпортової операції проведемо компаративний аналіз імпорту тютюнової сировини із запропонованого ринку у порівнянні із поточним основним постачальником (Бразилія), звідки, за даними Державної митної служби України, ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» закупає найбільші обсяги даної сировини (табл. 3.3). Так, зважаючи на дані митної статистики, середня митна вартість 1 партії (18600 кг) італійського тютюну становила б на 1213231,50 грн. менше за сировину поточного контрагента, більше того, зважаючи на те, що Італія є країною-членом ЄС, ввізне мито було б 0 % на протипагу тютюну з Бразилії, який обкладається пільговою ставкою мита в розмірі 1 %, що в даному випадку еквівалентно 40042,08 грн. Зважаючи на те, що акцизний податок на сировину, яка імпортується з метою подальшого виготовлення іншої підакцизної продукції, сплаті не підлягає, та враховуючи обов'язковий податок на додану вартість, сума платежів до державного бюджету за бразильський тютюн у середньому склала б 808850,02 грн., а за італійський - 558195,30 грн., тобто майже в 1,5 рази менше.

Загалом же, імпортна ціна за одиницю продукції на тютюн із запропонованої пріоритетної країни-постачальника становила б 182,42 грн. що дозволило б підприємству зекономити 78,71 грн. на 1 кг сировини у випадку географічної видозміни джерела закупівлі.

Таблиця 3.3

Компаративний аналіз імпорту тютюнової сировини

	Базовий контракт	Запропонований контракт
Країна походження	Поточна основна країна-постачальник (Бразилія)	Італія
Умови поставки	FCA Ріу-Гранді	DAP Прилуки
Вид транспорту	Автомобільний /Морський	Автомобільний
Обсяг 1 партії	18600,00 кг	18600,00 кг
Курс НБУ	29,25 грн./1 дол. США	29,25 грн./1 дол. США
Середня митна вартість 1 партії	136896,00 дол. США= 4004208,00 грн.	95418,00 дол. США= 2790976,50 грн.
Мито	1,00 %	0,00 %
Акцизний податок	0,00 грн.: при імпорті сировини, яка використовується для виготовлення підакцизної продукції - відсутній	0,00 грн.: при імпорті сировини, яка використовується для виготовлення підакцизної продукції - відсутній
ПДВ	20,00 %	20,00 %
Платежі до державного бюджету	$(4004208,00 + 4004208,00 * 0,01) * 0,20 = 808850,02$ грн.	$(2790976,50 + 0) * 0,20 = 558195,30$ грн.
Витрати після перетину кордону	1500,00 дол. США= 43875,00 грн.	1500,00 дол. США= 43875,00 грн.
ЦК	$4004208,00 + 808850,02 + 43875,00 = 4856933,02$ грн.	$2790976,50 + 558195,30 + 43875,00 = 3393046,80$ грн.
Ціна за одиницю (1 кг)	261,13 грн.	182,42 грн.

Джерело: розраховано автором на основі даних [7-8;41;56-57]

Оскільки підприємство здійснює імпорт тютюнової сировини з метою її подальшого використання у виробництві тютюнових виробів, зокрема сигарет, для більш глибокого розуміння ефективності імпоротної діяльності та запропонованого управлінського рішення, доцільно провести аналіз суми витрат на закупівлю тютюну у розрізі вартості однієї пачки готової продукції. Дослідження проведемо, базуючись на ціні популярних серед споживачів сигарет,

на які припадають найбільші продажі ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»:

- Kent Silver 4.0 , ціна за 20 шт. яких становить 74 грн.
- Rothmans Demi Blue, що реалізуються на українському ринку за ціною в розмірі 65 грн.

Перш за все, слід зазначити, що ціна на пачку сигарет прямо залежить від розмірів встановленого акцизу, ПДВ та роздрібного податку. Так, мінімальне акцизне податкове зобов'язання на сигарети з фільтром станом на 2022 рік становить 1747,6 грн. за тис. шт. [7], тобто в середньому 50% від ціни пачки сигарет (20 шт.) або 34,95 грн. займають лише витрати на сплату акцизного податку. Ще 5 % припадають на роздрібний податок, який, як і ПДВ, розраховується на основі МРЦ (максимальної роздрібною ціни), яку виробники усіх видів тютюнових виробів зобов'язані декларувати. Так, згідно з даними Державної податкової служби України, максимальні роздрібні ціни на Kent Silver 4.0 та Rothmans Demi Blue на даний момент встановлені на рівні 70,47 грн. та 61,90 грн. відповідно [58]. За допомогою нескладним математичних розрахунків, результати яких представлені в табл. 3.4, бачимо, що вартість 1 пачки сигарет Kent Silver 4.0 після вирахування всіх податкових зборів становить орієнтовно 21,4 грн., а Rothmans Demi Blue – 14,6 грн, тобто понад 70 % кінцевої вартості пачки сигарет припадають на податкові відрахування, ще близько 7 % становлять виробничі витрати, з яких 28 % охоплюють витрати на закупівлю тютюнової сировини. Тобто, у середньому у структурі вартості пачки сигарет 1,5 грн. або 2 % припадають безпосередньо на імпортований тютюн як складник готової продукції.

Таблиця 3.4

Структура податкових відрахувань для 1 пачки сигарет на прикладі продукції ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

Найменування	Максимальна роздрібна ціна одиниці товару	Витрати на сплату акцизного податку	Витрати на сплату ПДВ	Вартість витрат на роздрібний податок
Kent Silver 4.0	70,47 грн.	34,95 грн.	14,09 грн.	3,52
Rothmans Demi Blue	61,90 грн.	34,95 грн.	12,38 грн.	3,10

Джерело: розраховано автором на основі даних [7;58]

Відповідно до проведених раніше розрахунків, середня імпортна ціна, за якою ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» на даний момент закуповує тютюнову сировину становить 261,13 грн. за 1 кг, а середня імпортна ціна тютюну, наприклад із запропонованого ринку Італії, потенційно становила б для підприємства 182,42 грн. за 1 кг. У той же час, досліджуючи ціни на український тютюн домашнього виробництва, представлений у продажі на сайті одного з інтернет-магазинів, спостерігаємо, що середня ціна за 1 кг сировини становить близько 250 грн. [59]. Утім, зважаючи на вимоги нашого законодавства щодо реалізації вирощеного українськими фермерами тютюну розмір вартості легальної продукції не може знаходитися на такому рівні. Оскільки тютюнова сировина є підакцизним товаром, виробнику, за кожен одиницю реалізованої продукції доведеться сплачувати акциз, який на даний момент встановлений на рівні 1641,26 грн. за 1 кг [7]. Більше того, для можливості здійснення продажу тютюну, він повинен буде придбати ліцензію на оптову торгівлю тютюновими виробами, річна плата за яку становить 500 тис. грн. [42]. Тобто, навіть не беручи до уваги витрати на купівлю ліцензії, транспортування до місця виробничих потужностей, мінімальна ціна на національну тютюнову сировину може знаходитися на рівні 64,65 дол. США або 1891 грн. за 1 кг. Виходячи з цього, торгувати вирощеною в Україні сировиною зовсім не вигідно з економічної точки зору, а ще більш неефективно здійснювати закупівлю такої сировини виробникам готової тютюнової продукції. Мінімальна вартість вітчизняної сировини у понад 7 разів перевищувати поточну ціну на імпортний тютюн, за якою ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» закуповує в закордонних постачальників, що фактично при її використанні спричинило б підвищення ціни за 1 пачку сигарет в середньому на 9,36 грн. У той же час, якби підприємству вдалося переналаштувати імпортні поставки тютюну з поточних країн-постачальників на країни ЄС, зокрема Італію, імпортна ціна якого на 30% менша, підприємству не тільки вдалося б мінімізувати ризики затримок виробничих планів, але й знизити виробничі витрати для виготовлення 1 пачки сигарет в середньому на 0,45 грн. (табл. 3.5).

Порівняння вартості тютюнової сировини в розрізі 1 пачки сигарет

Показник	Поточна основна країна-постачальник (Бразилія)	Національний виробник	Італія
Ціна за 1 кг сировини	261,13 грн.	1891,00 грн.	182,42 грн.
Економія (збиток) підприємства на закупівлі 1 кг сировини	-	-1629,87 грн.	78,71 грн.
Середня вартість витрат за закупівлю сировини в структурі ціни реалізації 1 пачки сигарет	1,50 грн.	10,86 грн.	1,05 грн.
Вплив на ціну 1 пачки сигарет залежно від умов закупівлі сировини	-	Підвищення ціни у середньому на 9,36 грн.	Зменшення ціни у середньому на 0,45 грн.

Джерело: розраховано автором на основі даних [7-8;59]

Безумовно, існує низка чинників та ризиків, які впливають як на здійснення конкретно імпорتنих операцій, так і ведення тютюнового бізнесу в цілому. У першу чергу, велику роль у здійсненні діяльності відіграє податкова політика уряду як країни-експортера, так і отримувача вантажу, у тому числі рівень митних ставок та акцизного податку. Останній, у свою чергу, характеризується щорічним зростаючим трендом, що для підприємства як виробника підакцизної продукції несе прямий вплив на ціну тютюнових виробів і, відповідно, обсяги їх продажів та загальну рентабельність компанії. У той же час, для суб'єкта господарювання, що водночас є імпортером і здійснює розрахунки за поставлені товари в іноземній валюті, неминучим є валютний ризик, що включає в себе вплив таких чинників як волатильність обмінного курсу, від якого прямо залежать імпортні ціни, девальвація національної грошової одиниці, наслідком якої можуть бути економічні втрати імпортера [60]. Більше того, в умовах геополітичної та економічної нестабільності в країні, що також можемо класифікувати як макроекономічні загрози, які впливають на ділову активність підприємства, взаємозв'язок цих двох груп екзогенних ризиків стає тіснішим.

У той же час, основні ендогенні ризики для підприємства будуть базуватися на ефективності логістичного забезпечення. Зважаючи на те, що поточні поставки

будуть здійснюватися з використанням виключно автоперевезень, що є чутливими до впливу погодніх умов та характеризуються відносно високою ймовірністю настання аварійних ситуацій, не виключається можливість виникнення транспортних ризиків. Крім того, неякісне налаштування логістичного процесу може призвести до організаційних ризиків, що несуть за собою низку негативних наслідків, зокрема невчасне отримання необхідних матеріалів для виробництва у зв'язку із затримками подачі транспорту, його понаднормовим простоем на кордонах, відсутністю ефективного управління вантажно-розвантажувальними роботами тощо. До ендогенних ризиків можемо віднести і загрози, пов'язані із тривалим митним оформленням товарів, підґрунтям яких можуть бути неповний пакет документів, наданих відправником, чи некоректність даних в них, надмірний контроль з боку митних органів щодо підтвердження та коригування митної вартості.

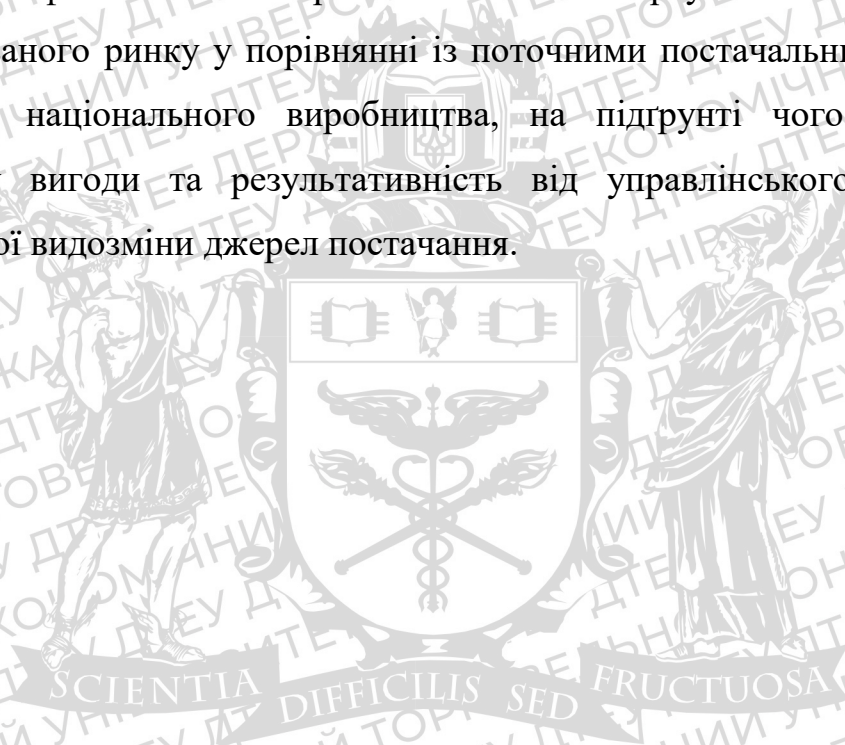
Будь-яка зовнішньоекономічна угода несе за собою ймовірність настання контрактних ризиків. Визначаючи ці ризики безпосередньо для ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», можемо виділити такі основні загрози:

- недотримання узгоджених термінів виконання поставки товару, для мінімізації якої умовами контракту передбачається відповідна санкція – пеня для продавця в розмірі 0,1% вартості не поставленої в строк партії товару за кожен день допущеного прострочення поставки;
- неналежне пакування продукції, що, у свою чергу, може призвести до виникнення претензії з боку покупця щодо якості та невідповідності продукції;
- неправильне тлумачення сторонами форс- мажору, відтак умовами контракту чітко визначено перелік обставин непереборної сили, а також спосіб підтвердження їх виникнення та тривалості.

Загалом же, ризики будуть існувати при веденні будь-якої господарської діяльності, утім, їх визначення та постійне відслідковування, дасть підприємству можливість вжити превентивні заходи для їх уникнення або ж мінімізації негативних наслідків.

Отже, було здійснено оцінку імпоротної операції, зокрема проведено аналіз та деталізацію умов Контракту на основі чого було запропоновано змінити умови поставки тютюнової сировини з FCA на DAP склад покупця в Прилуках для підвищення ефективності здійснення імпорту та оптимізації логістичного процесу. Крім того, було визначено основні екзогенні, ендогенні та контрактні ризики для ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» та проведено розрахунок ефективності та рентабельності імпорту тютюнової сировини із запропонованого ринку у порівнянні із поточними постачальниками тютюну та сировиною національного виробництва, на підґрунті чого було доведено економічну вигоду та результативність від управлінського рішення щодо географічної видозміни джерел постачання.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведених досліджень можемо сформулювати такі висновки та пропозиції:

1. ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» є частиною провідної міжнародної тютюнової корпорації, продукція якої реалізується у понад 180 країнах світу. Даний суб'єкт господарювання є одним з найбільших тютюнових виробників в Україні, що представлений на ринку такими марками сигарет як KENT, Rothmans, Vogue, Lucky Strike, Capri. Аналіз фінансового стану та сукупного доходу показав, що компанія протягом останніх 4 років є прибутковою, при цьому чистий дохід від реалізації продукції за досліджуваний період зріс майже на 30 %, а розмір прибутку в 2020 р. склав 1467769 тис. грн. Підприємство має відносну економічну автономію, оскільки більша частка капіталу, починаючи з 2017 році, формується за рахунок власних коштів, а отримані показники платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності свідчать про високу ефективність діяльності підприємства в останні роки та покращення його фінансово-економічного стану в цілому.

2. Досліджуване підприємство є суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності та здійснює експортно-імпортні операції для підвищення ефективності та конкурентоспроможності функціонування підприємства та покращення власної товарної пропозиції на ринку тютюнових виробів. Структура імпорту компанії представлена обладнанням та комплектуючими, що забезпечують підтримку високотехнологічного розвитку та модернізації фабрики, а також тютюновою сировиною та виробничими матеріалами, на які припадають основні обсяги всіх імпортних операцій - 51,57 % та 44,57 % відповідно. Загальна географічна структуру імпорту більшою мірою представлена країнами ЄС, Великобританією та Швейцарією, у той же час, основні обсяги безпосередньо тютюнової сировини забезпечуються Бразилією, Німеччиною, Індією, Мозамбіком, Туреччиною та США. Крім того, компанія не лише покриває внутрішній попит на власну продукцію, але є одним з найбільших експортерів тютюнових виробів в Україні та забезпечує сигаретами ринки Азербайджану, Грузії, Молдови, Вірменії, Білорусі,

а також Саудівської Аравії. У процесі аналізу зовнішньоекономічних операцій підприємства, було виявлено надзвичайно високу імпорتنу залежність компанії від зовнішніх ресурсів, більша частка яких, зокрема тютюнова сировина, забезпечується постачальниками з найвіддаленіших країн світу, що в умовах постійних коливань зовнішньої кон'юнктури несе за собою ризик затримок виробничих процесів та планів і, відповідно, зниження ефективності діяльності підприємства внаслідок несвочасного отримання необхідних матеріалів.

3. Проведений аналіз світового ринку тютюнової сировини дозволив визначити основні тенденції його розвитку, зокрема: було виявлено зменшення обсягів виробництва тютюну в останні роки та перепрофілювання його з розвинених країн до країн, що розвиваються, при цьому найбільшими виробниками на даний момент є Китай, Бразилія та Індія. У той же час, обсяги зовнішньої торгівлі даним видом товару характеризуються скорочення впродовж останніх 5 років експорту товарної позиції 2401 на майже 20 %, а гомогенізованого та відновленого тютюну на 15 %. Таку ж спадну тенденцію демонстрував і світовий імпорт даних товарів. У свою чергу, кількісні обсяги експорту промислово виготовленого тютюну під товарною підпозицією 240399 зросли на понад 25 %, а обсяги закупівлі країнами даного виду сировини збільшилися на 60 %. Основними країнами-експортерами тютюнової сировини та відходів залишаються Бразилія, Зімбабве, Індія, Китай та Малаві, при цьому в останні роки спостерігається збільшення в географічній структурі питомої ваги країн Європи, зокрема Італії, експорт з якої зріс на понад 5 %, у той час як один із лідерів-експортерів – США – поступово втрачає свої позиції, що підтверджується зменшенням поставок з цієї країни на 40 %. Основними ж джерелами постачання промислово виготовленого тютюну є Італія, Румунія, Франція, Індія, Німеччина та США. Дослідження світового рівня цін на тютюн та відходи показало, що найдешевшою є сировина з Азії та країн Америки, а найприйнятнішими за ціною політикою країнами для імпорту промислово виготовленого тютюну є Франція, Німеччина, Малайзія та Бельгія. Серед основних імпортерів тютюну вирізняється Бельгія, Китай, Німеччина та Польща, а інших замінників тютюну -

Японія, Польща, Казахстан, Литва, Угорщина, Чеська Республіка, Республіка Корея, Філіппіни, російська федерація та Бельгія, при цьому Україна також входить до топ-15 найбільших імпортерів обох видів тютюнової сировини.

4. Дослідивши тютюнову індустрію в Україні, що в основному представлена чотирма транснаціональними корпораціями (ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», ПрАТ «Філіп Морріс Україна», ПрАТ «Джей Ті Інтернешнл Україна», ПрАТ «Імперіал Тобакко Продакшн Україна»), а також такими вітчизняними виробниками, як: ТОВ «Винниківська тютюнова фабрика», ТОВ «Юнайтед Табако», ТОВ «Вікторія Ленд» та проаналізувавши основні тенденції розвитку внутрішнього ринку тютюнової сировини, було визначено, що власного виробництва для забезпечення потреб тютюнової галузі, які в середньому становлять близько 60 тис. тонн тютюнової сировини на рік, на даний момент недостатньо, саме тому доцільним та необхідним для підтримки національних виробничих процесів є здійснення імпорту цього товару в Україну. Ґрунтуючись на аналізі тарифного та нетарифного регулювання щодо здійснення імпорتنних операцій для ввезення даної сировини в Україну, рівні імпорتنних цін та враховуючи основні проблеми та виклики, з якими стикається ПрАТ «А/Т Тютюнова Компанія «В.А.Т. – Прилуки» у своїй поточній виробничій діяльності, базуючись на результатах аналізу, отриманих з використанням матричного методу, було запропоновано дещо видозмінити ланцюги постачання та сфокусуватися на Італії як пріоритетній країні пошуку партнерів для організації імпорту тютюнової сировини та відходів за товарною позицією 2401 та Франції - для імпорту промислово виготовленого тютюну.

5. Здійснена оцінка організаційного забезпечення імпорту тютюнової сировини дає підстави стверджувати, що ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» має належне ресурсне забезпечення, зокрема достатній рівень самофінансування для закупівлі імпорتنних матеріалів без необхідності залучення кредитних коштів та якісне кадрове забезпечення, що представлене відділом постачання, який, у свою чергу, складається із підрозділів збуту та складських операцій, транспортного підрозділу й підрозділу із супроводження поставок та

митного оформлення, між якими встановлені тісна взаємодія та розподілені всі етапи супроводження імпорتنих операцій. Власного автопарку вантажівок для перевезення сировини підприємство не має, а тому для забезпечення здійснення транспортувань доводиться використовувати аутсорсинг, залучаючи зовнішні компанії для виконання цих процесів. У той же час, підприємство має ефективне складське логістичне забезпечення: власні складські приміщення, склади тимчасового зберігання та розташований прямо на території фабрики пункт митного оформлення, що тим самим значно спрощує управління товарними потоками та сприяє підвищенню активності роботи фабрики.

6. На підґрунті раніше проведених досліджень, було здійснено оцінку імпоротної операції, зокрема деталізовано умови Контракту та запропоновано змінити умови поставки тютюнової сировини з FCA на DAP склад покупця в Прилуках для підвищення ефективності здійснення імпорту та оптимізації логістичного процесу, виходячи з наявних проблем щодо поточних тарифів на транспортні послуги, спричинені політико-економічною нестабільністю в нашій країні. Крім того, було визначено ряд ризиків для ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» серед яких податкова політика урядів, валютний ризик, геополітична та економічна криза як основні екзогенні загрози, логістичні, організаційні та ризики, пов'язані з процесом митного оформлення як ключові ендогенні загрози, а також контрактні ризики, серед яких недотримання узгоджених термінів поставок, неналежне пакування, ризик неправильного тлумачення сторонами форс-мажору. Для обґрунтування управлінського рішення щодо реалізації імпоротної операції було проведено аналіз ефективності імпорту тютюнової сировини із запропонованого ринку у порівнянні із поточними постачальниками та сировиною національного виробництва, внаслідок чого, по-перше, було доведено доцільність імпорту тютюну в Україну, по-друге, розраховано вигоду та результативність від географічної видозміни джерела постачання, що дозволило б ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» зекономити на закупівлі тютюнової сировини та, відповідно, знизити виробничі витрати для виготовлення 1 пачки сигарет в середньому на 0,45 грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Звіт про управління [Електронний ресурс] // ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки». – 2020. – Режим доступу до ресурсу: [https://www.bat.ua/group/sites/bat_alajqw.nsf/vwPagesWebLive/DOAKXLAQ/\\$FILE/medMDC2JHEK.pdf?openelement](https://www.bat.ua/group/sites/bat_alajqw.nsf/vwPagesWebLive/DOAKXLAQ/$FILE/medMDC2JHEK.pdf?openelement).
2. Офіційний сайт Бритіш Американ Тобакко Україна [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.bat.ua/group/sites/BAT_ALAJQW.nsf/vwPagesWebLive/DOA6JJUH?opendocument.
3. Аналітична онлайн-система YouControl [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://youcontrol.com.ua/>.
4. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" // Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1991. - № 29– Ст. 377.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2003. - № 18. - № 19-20. - № 21-22. - Ст. 144.
6. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2012. - № 44-45. - № 46-47. - № 48. - Ст. 552.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755–VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13–14, № 15–16, № 17. – Ст. 112.
8. Business Intelligence [Електронний ресурс] // Державна митна служба України – Режим доступу до ресурсу: <https://bi.customs.gov.ua/uk/trade/>.
9. Звіт про управління [Електронний ресурс] // ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки». – 2019. – Режим доступу до ресурсу: [https://www.bat.ua/group/sites/bat_alajqw.nsf/vwPagesWebLive/DOAKXLAQ/\\$FILE/medMDBPYGGY.pdf?openelement](https://www.bat.ua/group/sites/bat_alajqw.nsf/vwPagesWebLive/DOAKXLAQ/$FILE/medMDBPYGGY.pdf?openelement).
10. Звіт про управління [Електронний ресурс] // ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки». – 2018. – Режим доступу до ресурсу: [https://www.bat.ua/group/sites/bat_alajqw.nsf/vwPagesWebLive/DOAKXLAQ/\\$FILE/medMDBBLEHV.pdf?openelement](https://www.bat.ua/group/sites/bat_alajqw.nsf/vwPagesWebLive/DOAKXLAQ/$FILE/medMDBBLEHV.pdf?openelement).

11. Офіційний сайт BAT Global [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bat.com/>
12. Projections of tobacco production, consumption and trade to the year 2010. // FAO. – 2003. – 101 с.
13. Tobacco and its environmental impact: an overview. // World Health Organization. – 2017. – 56 с.
14. Leppan W. Tobacco Control and Tobacco Farming. Separating Myth from Reality / W. Leppan, N. Lecours, D. Buckles. // International Development Research Centre. – 2014. – 279 с.
15. Assunta M. Global Tobacco Industry Interference Index / Mary Assunta. // A Global Tobacco Industry Watchdog. – 2021. – С. 68.
16. European Tobacco Use Trends Report. // World Health Organization. – 2019. – 62 с.
17. Jeffrey Drope. The Tobacco Atlas : Sixth Edition / Jeffrey Drope, Neil W. Schluger. // American Cancer Society. – 2018. – 57 с.
18. База аналітичних та статистичних даних Statista [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.statista.com/>.
19. Shah R. Global Trends in Tobacco Production and Trade / R. Shah, D. Bartone, R. Ferguson. // Foundation Report Series. – 20 с.
20. Maps and Statistics of the World and Regions [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.atlasbig.com/en-gb>.
21. Trade map [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.trademap.org/>.
22. Understanding the Profitability, Supply, and Input Demand of Tobacco Farms in Khyber Pakhtunkhwa, Pakistan / Sajjad, Zahoor ul Haq, Javed Iqbal, Muhammad Faisal Shahzad. // Economies – 2022. – С. 1–20.
23. Background report for the Technical Meeting to Promote an Exchange of Views on the Further Development and Implementation of the Integrated Strategy to Address Decent Work Deficits in the Tobacco Sector. // International labour organization. – 2019. – 25 с.

24. Hernik J. The Influence of the European Tobacco Products Directive on Socio-Economic Situation: Analysis on the Perspective of Competencies Towards Uniformity in Family Business / J. Hernik, P. Nowaczyk, K. Ertmańska // European Research Studies Journal / J. Hernik, P. Nowaczyk, K. Ertmańska., 2021. – С. 464–494.
25. Europe Raw Tobacco Leaves Market Forecast to 2028 - COVID-19 Impact and Regional Analysis By Leaf Type (Virginia, Oriental, and Others), and Application (Smoking Tobacco, Moist and Dry Snuff, and Others). // Business Market Insights. – 2021.
26. Atlas Tobacco growing in figures [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://atlas.tobaccolleaf.org/italy/>
27. Schmid T. Passionate About Tobacco: Italy's Suppliers [Електронний ресурс] / Thomas Schmid // RSS Print. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.tobaccoasia.com/features/passionate-about-tobacco-italy-suppliers/>
28. Devuyst P. EU keeps pumping €100 million into tobacco production despite anti-cancer plans [Електронний ресурс] / Pieter Devuyst // S&P Global Commodity Insights. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://ihsmarkit.com/research-analysis/eu-keeps-pumping-100-million-into-tobacco-production.html>.
29. The European tobacco sector: an analysis of the socio-economic footprint. // Nomisma. – 2012. – 52 с.
30. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
31. Редько К. Огляд ринку тютюну [Електронний ресурс] / Катерина Редько // РЕЙТИНГ. Бізнес в офіційних цифрах. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://rating.zone/ohliad-rynku-tiutiunu/>.
32. Контроль над тютюном в Україні. Другий Національний звіт. - К.: МОЗ України, ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України», 2014. – 128 с.
33. Бялковська Г. Д. Наукові засади забезпечення конкурентоспроможності тютюнового виробництва в аграрному секторі економіки України / Г. Д.

- Бялковська. // Науково-виробничий журнал «Інноваційна Економіка». – 2013. – №49. – С. 21–27.
34. Скіпальський А. Поглиблений аналіз щодо втручання тютюнової індустрії / Андрій Скіпальський. // Аналітичний звіт. – 2018. – 33 с.
35. Офіційний сайт Філіп Морріс Україна [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.pmi.com/markets/ukraine/uk/overview>.
36. Офіційний сайт JTI Україна [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.jti.com/about-tobacco>.
37. Офіційний сайт Imperial Tobacco Україна [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://imperial-tobacco.com.ua/>.
38. Полікарчук П. Перший національний виробник [Електронний ресурс] / Павло Полікарчук // РЕЙТИНГ. Бізнес в офіційних цифрах. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://rating.zone/pershyj-natsionalnyj-vyrobnyk/>.
39. Офіційний сайт Української Асоціації виробників тютюнових виробів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://ukrtyutyun.com/#about>.
40. Контроль над тютюном. Короткий огляд для фахівців центрів громадського здоров'я. // Громадська організація «Центр громадянського представництва «Життя». – 2019. – 72 с.
41. Офіційний сайт QD Professional [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://qdpro.com.ua/uk/goodinfo>.
42. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів: Закон України від 19.12.1995 № 481/95–ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 46. – Ст. 345.
43. Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2022 рік: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1424.// Офіційний вісник України. – 2022. – № 4.- Ст. 238.
44. Про карантин рослин : Закон України від 30.06.1993 № 3348-ХІІ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1993. - №34. - Ст. 352.

45. Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту): Постанова Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 960.// Офіційний вісник України. – 2018. – № 92.- Ст. 35.

46. Про затвердження Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2000 р. № 1120.// Офіційний вісник України. – 2000. – № 29.- Ст. 107.

47. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку: Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 р. № 1058.// Офіційний вісник України. – 2017. – № 24.- Ст. 714.

48. An official EU website : Access2Markets [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-ukraine-deep-and-comprehensive-free-trade-area>.

49. Державний сайт України : Міністерство економіки України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

50. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, О.В. Дьяченко та ін. / за заг ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник . Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019 . 652 с.

51. Міжнародна економічна діяльність України: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, О.В. Гончаренко та ін. / за заг ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник . Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 704 с.

52. Єдине вікно для міжнародної торгівлі: реєстри [Електронний ресурс] // Єдиний державний інформаційний веб-портал – Режим доступу до ресурсу: <https://cabinet.customs.gov.ua/reestr404>.

53. Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18: Постанова Правління Національного банку України Міністрів України від 04.04.2022 № 68.// Офіційний вісник України. – 2022. – № 31.- Ст. 130.
54. DELLA™ Вантажні перевезення [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://della.ua/price/66/>
55. Інкотермс 2020. Правила МТП з використанням термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі /ICC Ukraine . К., 2019 . 392 с.
56. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют [Електронний ресурс] // Офіційне Інтернет-представництво Національного банку України – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates>.
57. Про Митний тариф України: Закон України від 04.06.2020 № 674-IX // Відомості Верховної Ради України (ВВР). -2020 . - № 42. - Ст. 344.
58. Інформація про максимальні роздрібні ціни виробників та імпортерів підакцизних товарів (продукції) [Електронний ресурс] // Державна податкова служба України – Режим доступу до ресурсу: <https://tax.gov.ua/cigars>.
59. Agro-Ukraine — Дошка агро оголошень України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://agro-ukraine.com/ua/>.
60. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). -2018 . - № 30. - Ст. 239.
61. Офіційний сайт Торгово-Промислової палати України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uccr.org.ua/>.

Фінансова звітність ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» за 2016-2020 рр.

Дата (рік, місяць, число)	2017.01.01
Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ"	14333202
Територія ПРИЛУКИ	7410700000
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	230
Вид економічної діяльності Виробництво тютюнових виробів	12.0
Середня кількість працівників	742
Адреса, телефон	Незалежності, 21, м. Прилуки, Чернігівська область, 17502, Україна, 04637
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2); грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)	
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2016 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3047	1503
первісна вартість	1001	74501	68589
накопичена амортизація	1002	71454	67086
Незавершені капітальні інвестиції	1005	249915	320822
Основні засоби	1010	1053499	1541742
первісна вартість	1011	1559280	2155783
знос	1012	505781	614041
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	328076	881452
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	1634537	2745519

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	938077	1212208
<i>Виробничі запаси</i>	1101	825527	1158269
<i>Незавершене виробництво</i>	1102	35727	33385
<i>Готова продукція</i>	1103	48174	14986
<i>Товари</i>	1104	28649	5568
Поточні біологічні активи	1110	0	0
<i>Депозити перестрахування</i>	1115	0	0
<i>Векселі одержані</i>	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	499921	68169
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	32397	22403
з бюджетом	1135	495846	302931
у тому числі з податку на прибуток	1136	18541	13541
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>	1140	0	0
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>	1145	312043	3566373
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8615	8603
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	37586	376258
<i>Готівка</i>	1166	0	0
<i>Рахунки в банках</i>	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	458	458
<i>Частка перестраховика у страхових резервах</i>	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	1182	0	0
<i>резервах незароблених премій</i>	1183	0	0
<i>інших страхових резервах</i>	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	904	3257
Усього за розділом II	1195	2325847	5560660
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	3960384	8306179

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	101294	3851294
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	9265	9265
<i>Емісійний дохід</i>	1411	0	0
<i>Накопичені курсові різниці</i>	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1140074)	(3482220)
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(1029515)	378339
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2664074	3235712
Довгострокові забезпечення	1520	41001	46595
<i>Довгострокові забезпечення витрат персоналу</i>	1521	41001	46595
Цільове фінансування	1525	0	0
<i>Благодійна допомога</i>	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:	1531	0	0
<i>резерв довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>	1532	0	0
<i>резерв незароблених премій</i>	1533	0	0
<i>інші страхові резерви</i>	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	2705075	3282307
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1000000	2784000
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	566008	330641
розрахунками з бюджетом	1620	121842	482924
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	3480	1480
розрахунками з оплати праці	1630	5198	3184
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	135569
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	372770	786345
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	173433	73482
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	42093	47908
Усього за розділом III	1695	2284824	4645533

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	3960384	8306179

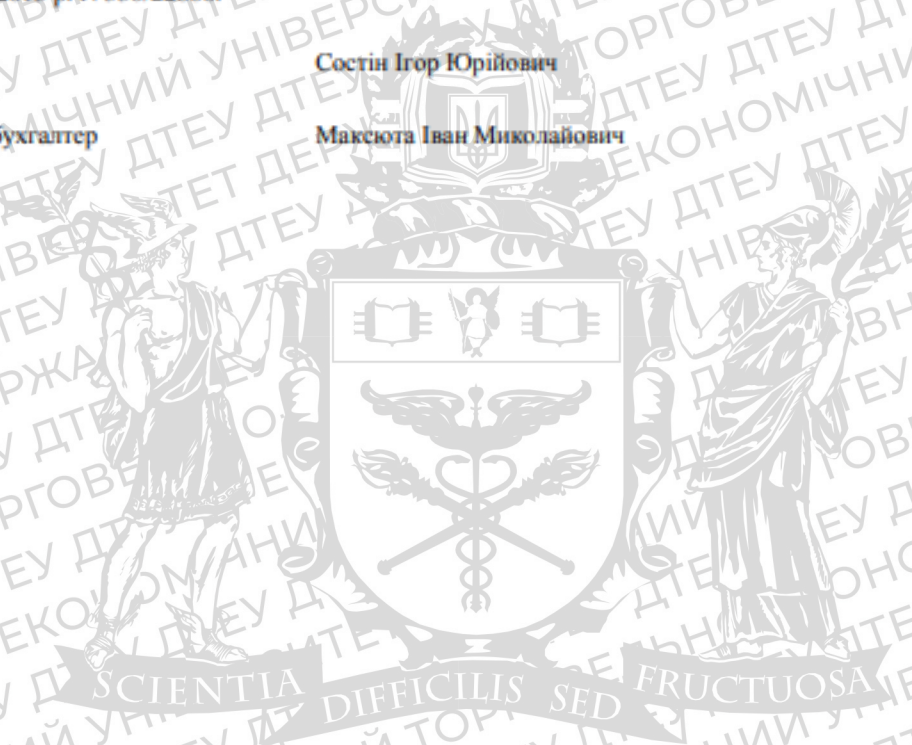
Примітки: Звіт складено відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Наказу Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 «Про затвердження національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. № 336/22868.

Керівник

Состін Ігор Юрійович

Головний бухгалтер

Максюга Іван Миколайович

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АТ
ПЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИДУКИ"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ
2017.01.01
14333202

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5214912	4130226
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6132713)	(3494430)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	<i>(0)</i>	<i>(0)</i>
Валовий: прибуток	2090	0	635796
збиток	2095	(917801)	(0)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Інші операційні доходи	2120	171020	202464
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2121</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Адміністративні витрати	2130	(202296)	294872
Витрати на збут	2150	(528057)	(594561)
Інші операційні витрати	2180	(267155)	(235972)
<i>Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2181</i>	<i>(0)</i>	<i>(0)</i>
<i>Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	<i>(0)</i>	<i>(0)</i>
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
збиток	2195	(1744289)	(287145)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	13235	6873
Інші доходи	2240	318299	608
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	<i>2241</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Фінансові витрати	2250	(708848)	(295555)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(773919)	(938073)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(2895522)	(1513292)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	553376	221616
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:	2350	0	0
прибуток			
збиток	2355	(2342146)	(1291676)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	71194
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	71194
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	71194
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(2342146)	(1220482)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4658976	1876205
Витрати на оплату праці	2505	323561	336608
Відрахування на соціальні заходи	2510	54026	78809
Амортизація	2515	148052	113931
Інші операційні витрати	2520	1558563	1928172
Разом	2550	6743178	4333725

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	1289818152	1012935627
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1289818152	1012935627
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,18)	(1,27)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,18)	(1,27)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: Звіт складено відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Наказу Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 «Про затвердження національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. № 336/22868.

Керівник

Состін Ігор Юрійович

Головний бухгалтер

Махсюта Іван Миколайович

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ"	Дата	КОДИ 01.01.2018
Територія	Чернівецька область, м.Прилуки	за ЄДРПОУ	14333202
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОАТУУ	7410700000
Вид економічної діяльності	Виробництво тютюнових виробів	за КОПФГ	120
Середня кількість працівників: 568		за КВЕД	12.00
Адреса, телефон: 17502 м. Прилуки, вул. Незалежності, 21, 0463770900			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐		
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☒		

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 503	61 996
первісна вартість	1001	68 589	138 049
накопичена амортизація	1002	(67 086)	(76 053)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	320 822	657 039
Основні засоби	1010	1 541 742	1 522 045
первісна вартість	1011	2 155 783	2 224 015
знос	1012	(614 041)	(701 970)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	881 452	852 589
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0

Усього за розділом I	1095	2 745 519	3 093 669
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 212 208	1 199 292
Виробничі запаси	1101	1 158 269	1 104 245
Незавершене виробництво	1102	33 385	51 828
Готова продукція	1103	14 986	43 219
Товари	1104	5 568	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	68 169	10 846
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	22 403	21 970
з бюджетом	1135	302 931	120 760
у тому числі з податку на прибуток	1136	13 541	6 541
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	3 566 373	5 416 914
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8 603	769
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	376 258	553 072
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	376 258	553 072
Витрати майбутніх періодів	1170	458	526
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	3 257	34 407
Усього за розділом II	1195	5 560 660	7 358 556
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	8 306 179	10 452 225

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 851 294	8 680 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	9 265	9 265
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-3 482 220	-3 379 957
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Виділений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	378 339	5 310 105
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3 235 712	2 918 991
Довгострокові забезпечення	1520	46 595	50 953
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	3 282 307	2 969 944
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2 784 000	730 001
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	330 641	369 816
розрахунками з бюджетом	1620	482 924	511 462
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	1 480	971
розрахунками з оплати праці	1630	3 184	2 789
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	135 569	0
із внутрішніх розрахунків	1645	786 345	462 568
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	73 482	77 884
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	47 908	16 685
Усього за розділом III	1695	4 645 533	2 172 176
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	8 306 179	10 452 225

Керівник

Состін Ігор Юрійович

Головний бухгалтер

Квіцинська Наталія Олексіївна

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"А/Т ТЮТІОНОВА КОМПАНІЯ
"В.А.Т.-ПРИЛУКИ"

за ЄДРПОУ

Дата

КОДИ

01.01.2018

14333202

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2017 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 836 156	5 214 912
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 944 009)	(6 132 713)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	892 147	0
збиток	2095	(0)	(917 801)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	207 019	171 020
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(118 808)	(202 296)
Витрати на збут	2150	(163 815)	(528 057)
Інші операційні витрати	2180	(249 272)	(267 155)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	567 271	0
збиток	2195	(0)	(1 744 289)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0

Інші фінансові доходи	2220	16 370	13 235
Інші доходи	2240	286 736	318 299
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(477 495)	(708 848)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(261 756)	(773 919)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	131 126	0
збиток	2295	(0)	(2 895 522)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-28 863	553 376
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	102 263	0
збиток	2355	(0)	(2 342 146)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	102 263	-2 342 146

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 025 787	4 658 976
Витрати на оплату праці	2505	120 871	323 561
Відрахування на соціальні заходи	2510	19 622	54 026
Амортизація	2515	175 133	148 052
Інші операційні витрати	2520	1 002 135	1 558 563
Разом	2550	5 343 548	6 743 178

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	44 060 593 469	12 898 181 529
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	44 060 593 469	12 898 181 529

Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,002320	-0,181590
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,002320	-0,181590
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Состін Ігор Юрійович

Головний бухгалтер

Квіцинська Наталія Олексіївна

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2018 року

Тис.грн.

Показники	Код рядка	31/12/2017	31/12/2018
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	61 996	51 395
первісна вартість	1001	138 049	138 688
накопичена амортизація	1002	76 053	87 291
Незавершені капітальні інвестиції	1005	657 039	257 527
Основні засоби	1010	522 045	2 546 547
первісна вартість	1011	2 224 015	3 392 560
знос	1012	(701 970)	(846 013)
Відстрочені податкові активи	1045	852 589	586 408
Усього за розділом I	1095	3 093 669	3 441 977
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 199 292	845 742
Виробничі запаси	1101	1 104 245	755 527
Незавершене виробництво	1102	51 828	48 379
Готова продукція	1103	43 219	41 835
Товари	1104	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10 846	342 317
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	21 970	13 627
з бюджетом	1135	120 760	248 374
у тому числі з податку на прибуток	1136	6 541	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	5 416 914	7 243 821
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	789	1 072
Гроші та їх еквіваленти	1165	553 072	307 104
Готівка	1166	100	-
Рахунки в банках	1167	552 972	307 104
Витрати майбутніх періодів	1170	526	458
Інші оборотні активи	1190	34 407	2 803
Усього за розділом II	1195	7 358 556	9 005 318
III. Необоротні активи, утримувані для продажу			
	1200	-	-
ВСЬОГО АКТИВІВ	1300	10 452 225	12 447 295
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8 680 797	8 680 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Додатковий капітал	1410	9 265	9 265
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(3 379 957)	(2 211 488)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	5 310 105	6 478 574
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 918 991	2 879 579
Довгострокові забезпечення	1520	60 953	52 790
Усього за розділом II	1595	2 980 944	2 933 369
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	730 001	1 290 000
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	369 816	280 198

Показники	Код рядка	31/12/2017	31/12/2018
розрахунками з бюджетом	1620	511 462	656 688
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками з страхування	1625	971	1 396
розрахунками з оплати праці	1630	2 789	4 153
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	462 568	322 355
Поточні забезпечення	1660	77 584	29 521
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	16 685	452 041
Усього за розділом III	1695	2 172 176	3 036 352
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ	1900	10 462 225	12 447 295

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (Звіт про сукупний дохід) за 2018 рік

Тис.грн.

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	01-12/2018	01-12/2017
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 724 949	5 838 158
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 914 109)	(4 044 009)
Валовий прибуток	2090	1 810 840	892 147
Інші операційні доходи	2120	237 227	207 019
Адміністративні витрати	2130	(81 346)	(118 808)
Витрати на збут	2150	(90 894)	(163 815)
Інші операційні витрати	2180	(203 928)	(249 272)
Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток)	2190	1 671 901	567 271
Інші фінансові доходи	2220	19 777	16 370
Інші доходи	2240	301 389	286 736
Фінансові витрати	2250	(261 331)	(477 495)
Інші витрати	2270	(285 647)	(261 756)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1 446 089	131 126
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(266 180)	(26 863)
ЧИСТИЙ ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ:			
прибуток	2350	1 179 909	102 263

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	01-12/2018	01-12/2017
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
СУКУПНИЙ ДОХІД (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 179 909	102 263

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	01-12/2018	01-12/2017
Матеріальні затрати	2500	3 812 608	4 025 787
Витрати на оплату праці	2505	174 685	120 871
Відрахування на соціальні заходи	2510	31 125	19 622
Амортизація	2515	215 305	175 133
Інші операційні витрати	2520	888 543	1 002 135
РАЗОМ	2550	5 122 266	5 343 548

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	01-12/2018	01-12/2017
Середньорічна кількість простих акцій	2600	86807973246	44060593469
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	86807973246	44060593469
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,01359	0,00232
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,01359	0,00232
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«АТ ТЮТІОНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»**

Підприємство: ПрАТ «АТ ТЮТІОНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»	Дата за	КОДИ
Територія: ЧЕРНІГІВСЬКА	ЄДРПОУ	2019 01 01
Організаційно-правова форма господарювання: Приватне підприємство	КОАТУУ	14333202
Вид економічної діяльності: Виробництво тютюнових виробів	за КОПФГ	7410700000
Середня кількість працівників 584	за КВЕД	120
Адреса: Незалежності, буд. 21, м. ПРИЛУКИ, ЧЕРНІГІВСЬКА обл., 17502		12.00
Одиниця виміру: тис. грн.		

Складено (зробити позначку "У" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

У

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 року**

Стаття	Код рядка	Форма №1	Код за ДКУД	1801001
		На початок звітного періоду (Перераховано)	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	61 996	51 395	
первісна вартість	1001	136 049	136 686	
накопичена амортизація	1002	(76 053)	(87 291)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	657 039	257 627	
Основні засоби	1010	1 559 433	2 590 027	
первісна вартість	1011	2 251 136	3 433 395	
Знос	1012	(691 703)	(843 368)	
Відстрочені податкові активи	1045	847 486	582 662	
Усього за розділом I	1095	3 125 954	3 481 711	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	1 199 292	850 902	
Виробничі запаси	1101	1 104 245	760 687	
Незавершене виробництво	1102	51 828	46 379	
Готова продукція	1103	43 219	41 835	
Товари	1104			
Дебиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10 846	342 317	
Дебиторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130	21 970	14 085	
з бюджетом	1135	120 760	248 374	
Дебиторська заборгованість за розрахунками з внутрішніх розрахунків	1145	5 416 914	7 243 621	
Інші поточні дебиторська заборгованість	1155	769	1 072	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	553 072	307 104	
Витрати майбутніх періодів	1170	526		
Інші оборотні активи	1190	34 407	2 803	
Усього за розділом II	1195	7 358 556	9 010 478	

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Стаття	Код рядка	На початок звітного періоду (Перераховано)	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
Баланс	1300	10 484 510	12 492 189
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	8 680 797	8 680 797
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(3 358 889)	(2 185 155)
Усього за розділом I	1495	5 321 908	6 495 642
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 918 991	2 884 232
Довгострокові забезпечення	1520	69 998	66 890
Усього за розділом II	1595	2 978 987	2 951 122
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	730 001	1 290 000
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		3 913
товари, роботи, послуги	1615	381 255	280 198
розрахунками з бюджетом	1620	511 462	656 688
розрахунками зі страхування	1625	971	1 396
розрахунками з оплати праці	1630	2 789	4 153
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	462 568	322 355
Поточні забезпечення	1660	77 884	29 521
Інші поточні зобов'язання	1690	16 685	457 201
Усього за розділом III	1695	2 183 615	3 045 425
Баланс	1900	10 484 510	12 492 189

Фатєєва О.І.

Генеральний директор
ПрАТ «АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

04 березня 2020 року

Квадінська Н.О.

Головний бухгалтер
ПрАТ «АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

04 березня 2020 року

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Підприємство: ПрАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»	Дата	2020	01	01
Територія: ЧЕРНІПІВСЬКА	за ЄДРПОУ	14333202		
Організаційно-правова форма господарювання: Приватне підприємство	за КОАТУУ	7410700000		
Вид економічної діяльності: Виробництво тютюнових виробів	за КОПЧ	120		
Середня кількість працівників 496	за КВЕД	12.00		
Адреса: Незалежності, Буд. 21, м. ПРИЛУКИ, ЧЕРНІПІВСЬКА обл., 17502				

Одиниця виміру: тис. грн.

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 року

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Стаття	Код рядка	На початок звітного періоду (Перераховано)	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	51 395	41 804
первісна вартість	1001	138 686	71 790
накопичена амортизація	1002	(87 291)	(29 986)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	257 627	765 006
Основні засоби	1010	2 590 027	2 386 884
первісна вартість	1011	3 433 395	3 513 645
Знос	1012	(843 368)	(1 126 761)
Відстрочені податкові активи	1045	582 662	134 807
Усього за розділом I	1095	3 481 711	3 328 501
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	850 902	797 009
Виробничі запаси	1101	760 687	718 997
Незавершене виробництво	1102	48 379	35 085
Готова продукція	1103	41 835	42 927
Товари	1104	1	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	342 317	376 215
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130	14 085	18 411
з бюджетом	1135	248 374	271 408
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	7 243 821	6 130 937
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 072	22 698
Гроші та їх еквіваленти	1165	307 104	1 170 148
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	2 803	8 963
Усього за розділом II	1195	9 010 478	8 795 789
Баланс	1300	12 492 189	12 124 290

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«АЛ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»**

I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	8 680 797	8 680 797
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		1 525
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2 185 155)	(145 087)
Усього за розділом I	1495	6 495 642	8 538 235
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 884 232	1 855
Довгострокові забезпечення	1520	66 890	64 368
Усього за розділом II	1595	2 951 122	66 023
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1 290 000	30
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями:			
товари, роботи, послуги	1610	3 913	2 571
розрахунками з бюджетом	1615	280 198	182 272
розрахунками зі страхування	1620	656 688	384 191
розрахунками з оплати праці	1625	1 396	987
розрахунками з оплати праці	1630	4 153	3 807
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	322 355	196 917
Поточні забезпечення	1660	29 521	75 312
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	457 201	2 673 945
Усього за розділом III	1695	3 045 425	3 520 032
Баланс	1900	12 492 189	12 124 290

Фатеева О.І.
Генеральний директор
ПРАТ «АЛ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

[Handwritten signature]

04 березня 2020 року

Квциньська Н.О.
Головний бухгалтер
ПРАТ «АЛ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

[Handwritten signature]

04 березня 2020 року

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»**

Підприємство: ПРАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Дата (рік, місяць, число) 2020 01 01

за ЄДРПОУ 14333202

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
За 2019 рік**

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (Перераховано)
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 516 130	6 724 949
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 032 912)	(4 914 109)
Валовий:			
прибуток	2090	2 483 218	1 810 840
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	362 016	237 227
Адміністративні витрати	2130	(106 706)	(81 720)
Витрати на збут	2150	(147 969)	(88 715)
Інші операційні витрати	2180	(442 289)	(203 828)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2 148 270	1 673 804
збиток	2195		
Інші фінансові доходи	2220	31 891	21 072
Інші доходи	2240	717 812	301 389
Фінансові витрати	2250	(198 336)	(266 636)
Інші витрати	2270	(212 268)	(285 647)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2 487 369	1 443 982
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(447 301)	(264 825)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2 040 068	1 179 157
збиток	2355		

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (Перераховано)
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Інший сукупний дохід	2445	2 525	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	2 525	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	2 525	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 042 593	1 179 157

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (Перераховано)
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 898 416	3 812 608
Витрати на оплату праці	2505	234 454	174 685
Відрахування на соціальні заходи	2510	35 949	31 125
Амортизація	2515	323 468	215 305
Інші операційні витрати	2520	1 180 188	886 640
Разом	2550	4 672 475	5 120 363

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (Перераховано)
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	86807973246	86807973246
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	86807973246	86807973246
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,02350	0,01358
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,02350	0,01358
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Фатєєва О.І.

Квіцинська Н.О.

Генеральний директор
ПРАТ «АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Головний бухгалтер
ПРАТ «АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

04 березня 2020 року

04 березня 2020 року

SCIENTIA DIFFICILIS SED FRUCTUOSA

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»**

Підприємство: ПрАТ «АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Дата

КОДИ

2021 01 01

Територія: ЧЕРНІГІВСЬКА

за

ЄДРПОУ

14333202

Організаційно-правова форма господарювання: Приватне підприємство

за

КОАТУУ

7410700000

Вид економічної діяльності: Виробництво тютюнових виробів

за КОПФГ

120

Середня кількість працівників 432

за КВЕД

12.00

Адреса: Незалежності, буд. 21, м. ПРИЛУКИ, ЧЕРНІГІВСЬКА обл., 17502

Одиниця виміру: тис. грн.

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 року**

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

Стаття	Інші при- мітки	Код рядка	На початок звітного пері- оду	На кінець звітного пе- ріоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	9	1000	41 804	49 013
первісна вартість	9	1001	71 790	90 928
накопичена амортизація	9	1002	29 986	41 915
Незавершені капітальні інвестиції	10	1005	765 006	238 014
Основні засоби	10	1010	2 386 884	2 437 107
первісна вартість	10	1011	3 513 645	3 717 965
Знос	10	1012	1 126 761	1 280 858
Відстрочені податкові активи	8	1045	134 807	33 316
Усього за розділом I		1095	3 328 501	2 757 450
II. Оборотні активи				
Запаси	11	1100	797 009	732 028
Виробничі запаси	11	1101	718 997	656 664
Незавершене виробництво	11	1102	35 085	65 302
Готова продукція	11	1103	42 927	10 062
Товари		1104		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	13	1125	376 215	253 603
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	13			
за виданими авансами		1130	18 411	25 517
з бюджетом	7	1135	271 408	68 042
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	20	1145	6 130 937	6 917 746
Інша поточна дебіторська заборгованість	13	1155	22 698	31 898
Поточні фінансові інвестиції		1160		
Гроші та їх еквіваленти	12	1165	1 170 148	1 904 822
Витрати майбутніх періодів		1170		
Інші оборотні активи	13	1190	8 963	1 878

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Стаття	Інші при- мітки	Код рядка	На початок звітного пері- оду	На кінець звітного пе- ріоду
1	2	3	4	5
Усього за розділом II		1195	8 795 789	9 935 534
Баланс		1300	12 124 290	12 692 984
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	14	1400	8 680 797	8 680 797
Капітал у дооцінках		1405		
Додатковий капітал	14	1410	2 525	(13 387)
Нерозподілений прибуток (непокри- тий збиток)	14	1420	(145 087)	1 322 682
Усього за розділом I		1495	8 538 235	9 990 092
II. Довгострокові зобов'язання і за- безпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500		
Пенсійні зобов'язання		1505		
Інші довгострокові зобов'язання	19	1515	1 655	1 155
Довгострокові забезпечення	16	1520	64 368	86 931
Усього за розділом II		1595	66 023	88 086
III. Поточні зобов'язання і забезпе- чення				
Короткострокові кредити банків	15	1600	30	13
Поточна кредиторська заборгова- ність за: довгостроковими зобов'язаннями	19	1610	2 571	2 691
товари, роботи, послуги	17	1615	182 272	260 377
розрахунками з бюджетом	7	1620	384 191	381 488
у тому числі з податку на прибуток	7	1621		88 633
розрахунками зі страхування	18	1625	987	1 158
розрахунками з оплати праці	18	1630	3 807	3 671
Поточна кредиторська заборгова- ність із внутрішніх розрахунків	20	1645	196 917	662 705
Поточні забезпечення	16	1660	75 312	578 666
Інші поточні зобов'язання	15,17	1690	2 673 945	724 037
Усього за розділом III		1695	3 520 032	2 614 806
Баланс		1900	12 124 290	12 692 984

Фатєєва О.І.

Генеральний директор
ПрАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

17 березня 2021 року

Квіцинська Н.О.

Головний бухгалтер
ПрАТ «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-
ПРИЛУКИ»

17 березня 2021 року

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Підприємство: ПрАТ «АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	01	01
14333202		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
За 2020 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5	2000	6 736 261	6 516 130
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6	2050	(3 788 294)	(4 032 912)
Валовий:				
прибуток		2090	2 947 967	2 483 218
збиток		2095		
Інші операційні доходи	5	2120	859 894	362 016
Адміністративні витрати	6	2130	(148 346)	(106 706)
Витрати на збут	6	2150	(280 595)	(147 969)
Інші операційні витрати	6	2180	(1 042 312)	(442 289)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток		2190	2 336 608	2 148 270
збиток		2195		
Інші фінансові доходи	5	2220	15 172	31 891
Інші доходи	5	2240	117 268	717 812
Фінансові витрати	6	2250	(74 215)	(198 336)
Інші витрати	6	2270	(477 896)	(212 268)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток		2290	1 916 937	2 487 369
збиток		2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	7	2300	(449 188)	(447 301)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305		
Чистий фінансовий результат:				
прибуток		2350	1 467 769	2 040 068
збиток		2355		

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (Перераховано)
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Інший сукупний дохід	2445	(15 912)	2 525
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(15 912)	2 525
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(15 912)	2 525
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 451 857	2 042 593

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (Перераховано)
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 702 812	2 898 416
Витрати на оплату праці	2505	185 365	234 454
Відрахування на соціальні заходи	2510	30 843	35 949
Амортизація	2515	339 701	323 468
Інші операційні витрати	2520	2 000 810	1 180 188
Разом	2550	5 259 531	4 672 475

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (Перераховано)
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	86807973246	86807973246
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	86807973246	86807973246
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,01691	0,02350
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,01691	0,02350
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Фатєєва О.І.

Квіцинська Н.О.

Генеральний директор
ПрАТ «АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

Головний бухгалтер
ПрАТ «АТ ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.-ПРИЛУКИ»

17 березня 2021 року

17 березня 2021 року

Додаток Б
Таблиця Б.1

Структура та динаміка активів ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки», 2016-2020 рр.

Показники	31.12.2016 р.	31.12.2017 р.	31.12.2018 р.	31.12.2019 р.	31.12.2020 р.	Абсолютний приріст, тис. грн.				Темпи приросту, %				Частка, %	Частка, %	Частка, %	Частка, %	Частка, %
	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
I. Необоротні активи																		
Нематеріальні активи	1503	61996	51395	41804	49013	60493	-10601	-9591	7209	4024,82	-17,10	-18,66	17,24	0,02	0,59	0,41	0,34	0,39
Незавершені капітальні інвестиції	320822	657039	257627	765006	238014	336217	-399412	507379	-526992	104,80	-60,79	196,94	-68,89	3,86	6,29	2,06	6,31	1,88
Основні засоби	1541742	1522045	2590027	2386884	2437107	-19697	1067982	-203143	50223	-1,28	70,17	-7,84	2,10	18,56	14,56	20,73	19,69	19,20
Відстрочені податкові активи	881452	852589	582662	134807	33316	-28863	-269927	-447855	-101491	-3,27	-31,66	-76,86	-75,29	10,61	8,16	4,66	1,11	0,26
Усього за розділом I	2745519	3093669	3481711	3328501	2757450	348150	388042	-153210	-571051	12,68	12,54	-4,40	-17,16	33,05	29,60	27,87	27,45	21,72
II. Оборотні активи																		
Запаси	1212208	1199292	850902	797009	732028	-12916	-348390	-53893	-64981	-1,07	-29,05	-6,33	-8,15	14,59	11,47	6,81	6,57	5,77
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	68169	10846	342317	376215	253603	-57323	331471	33898	-122612	-84,09	3056,16	9,90	-32,59	0,82	0,10	2,74	3,10	2,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками	3891707	5559644	7506280	6420756	7011305	1667937	1946636	-1085524	590549	42,86	35,01	-14,46	9,20	46,85	53,19	60,09	52,96	55,24
Інша поточна дебіторська заборгованість	8603	769	1072	22698	31898	-7834	303	21626	9200	-91,06	39,40	2017,35	40,53	0,10	0,01	0,01	0,19	0,25
Гроші та їх еквіваленти	376258	553072	307104	1170148	1904822	176814	-245968	863044	734674	46,99	-44,47	281,03	62,78	4,53	5,29	2,46	9,65	15,01
Витрати майбутніх періодів	458	526	0	0	0	68	-526	0	0	14,85	-100,00	-	-	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00
Інші оборотні активи	3257	34407	2803	8693	1878	31150	-31604	5890	-6815	956,40	-91,85	210,13	-78,40	0,04	0,33	0,02	0,07	0,01
Усього за розділом II	5560660	7358556	9010478	8795789	9935534	1797896	1651922	-214689	1139745	32,33	22,45	-2,38	12,96	66,95	70,40	72,13	72,55	78,28
Баланс	8306179	10452225	12492189	12124290	12692984	2146046	2039964	-367899	568694	25,84	19,52	-2,95	4,69	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

Додаток В

Таблиця В.1

Структура та динаміка пасивів ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.- Прилуки», 2016-2020 рр.

Показники	31.12.2016 р.	31.12.2017 р.	31.12.2018 р.	31.12.2019 р.	31.12.2020 р.	Абсолютний приріст, тис. грн				Темпи приросту, %				Частка, %	Частка, %	Частка, %	Частка, %	Частка, %	
	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	
I. Власний капітал																			
Зарєстрований (найовий) капітал	3851294	8680797	8680797	8680797	8680797	4829503	0	0	0	125,40	0,00	0,00	0,00	46,37	83,05	69,49	71,60	68,39	
Додатковий капітал	9265	9265	0	2525	-13387	0	-9265	2525	-15912	0,00	-100,00	-	-630,18	0,11	0,09	0,00	0,02	-0,11	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-3482220	-3379957	-2185155	-145087	1322682	102263	1194802	2040068	1467769	-2,94	-35,35	-93,36	-1011,65	-41,92	-32,34	-17,49	-1,20	10,42	
Усього за розділом I	378339	5310105	6495642	8538235	9990092	4931766	1185537	2042593	1451857	1303,53	22,33	31,45	17,00	4,55	50,80	52,00	70,42	78,71	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення																			
Інші довгострокові зобов'язання	3235712	2918991	2884232	1655	1155	-316721	-34759	-2882577	-500	-9,79	-1,19	-99,94	-30,21	38,96	27,93	23,09	0,01	0,01	
Довгострокові забезпечення	46595	50953	66890	64368	86931	4358	15937	-2522	22563	9,35	31,28	-3,77	35,05	0,56	0,49	0,54	0,53	0,68	
Усього за розділом II	3282307	2969944	2951122	66023	88086	-312363	-18822	-2885099	22063	-9,52	-0,63	-97,76	33,42	39,52	28,41	23,62	0,54	0,69	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення																			
Короткострокові кредити банків	2784000	730001	1290000	30	13	-2053999	559999	-1289970	-17	-73,78	76,71	-100,00	-56,67	33,52	6,98	10,33	0,00	0,00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	0	0	3913	2571	2691	0	3913	-1342	120	-	-	-34,30	4,67	0,00	0,00	0,03	0,02	0,02	
товари, роботи, послуги	330641	369816	280198	182272	260377	39175	-89618	-97926	78105	11,85	-24,23	-34,95	42,85	3,98	3,54	2,24	1,50	2,05	
розрахунками з бюджетом	482924	511462	656688	384191	381488	28538	145226	-272497	-2703	5,91	28,39	-41,50	-0,70	5,81	4,89	5,26	3,17	3,01	
розрахунками зі страхування	1480	971	1396	987	1158	-509	425	-409	171	-34,39	43,77	-29,30	17,33	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	
розрахунками з оплати праці	3184	2789	4153	3807	3671	-395	1364	-346	-136	-12,41	48,91	-8,33	-3,57	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	786345	462568	322355	196917	662705	-323777	-140213	-125438	465788	-41,17	-30,31	-38,91	236,54	9,47	4,43	2,58	1,62	5,22	
Поточні забезпечення	73482	77884	29521	75312	578666	4402	-48363	45791	503354	5,99	-62,10	155,11	668,36	0,88	0,75	0,24	0,62	4,56	
Інші поточні зобов'язання	47908	16685	457201	2673945	724037	-31223	440516	2216744	-1949908	-65,17	2640,19	484,85	-72,92	0,58	0,16	3,66	22,05	5,70	
Усього за розділом III	4645533	2172176	3045425	3520032	2614806	-2473357	873249	474607	-905226	-53,24	40,20	15,58	-25,72	55,93	20,78	24,38	29,03	20,60	
Баланс	8306179	10452225	12492189	12124290	12692984	2146046	2039964	-367899	568694	25,84	19,52	-2,95	4,69	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

**Основні показники ділової активності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія
«В.А.Т.-Прилуки», 2016-2020 рр.**

Показники	31.12. 2016 р.	31.12.2017 р.	31.12.2018 р.	31.12.2019 р.	31.12.2020 р.
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,96	1,22	1,00	0,89	0,95
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	0,93	0,95	1,29	1,60	1,62
Коефіцієнт оборотності запасів	1,43	1,03	1,20	1,22	1,24
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	-4,00	0,51	0,28	0,22	0,18
Термін одного обороту дебіторської заборгованості, дні	183,53	294,23	359,22	405,22	377,21
Термін одного обороту кредиторської заборгованості, дні	387,89	380,93	280,11	225,35	222,62
Термін одного обороту запасів, дн	252,45	351,19	300,39	294,20	290,61
Термін одного обороту власного капіталу, дні	-89,91	701,78	1263,97	1661,17	1980,39

Джерело: розраховано автором на основі даних фінансової звітності ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

**Обсяги та структура імпорту ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-
Прилуки» тютюнової сировини протягом 2017-2020 рр., кг**

Позиція	Підкатегорія	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Усього тютюнової сировини		11732359,01	8691145,30	8779447,58	8168780,10
2401 Тютюнова сировина; тютюнові відходи:	Усього 2401	10366315,50	7505585,30	7659807,50	7302853,00
	2401106000 Тютюнова сировина; тютюнові відходи: тютюн з невідділеною середньою жилкою: тютюн типу Орієнталь сонячного сушіння	1774977,00	829980,00	684446,50	660719,00
	2401203500 Тютюнова сировина; тютюнові відходи: тютюн з частково або повністю відділеною середньою жилкою: тютюн світлий тіньового сушіння	2238380,00	1700343,30	1667680,00	1699280,00
	2401207000 Тютюнова сировина; тютюнові відходи: тютюн з частково або повністю відділеною середньою жилкою: тютюн темний тіньового сушіння	0,00	16740,00	23760,00	29520,00
	2401208500 Тютюнова сировина; тютюнові відходи: тютюн з частково або повністю відділеною середньою жилкою: тютюн теплового сушіння	200,00	6200,00	0,00	0,00
	2401209500 Тютюнова сировина; тютюнові відходи: тютюн з частково або повністю відділеною середньою жилкою: інший	4528642,00	3414762,00	3651051,00	3467664,00
	2401300000 Тютюнова сировина; тютюнові відходи: тютюнові відходи	1824116,50	1537560,00	1632870,00	1445670,00
	Усього 2403	1366043,51	1185560,00	1119640,08	865927,10
2403 Інший тютюн промислового виробництва та замінники тютюну промислового виробництва; “гомогенізова ний” або “відновлений” тютюн; тютюнові екстракти та есенції:	2403910000 Інший тютюн промислового виробництва та замінники тютюну промислового виробництва; “гомогенізований” або “відновлений” тютюн; тютюнові екстракти та есенції: інші: “гомогенізований” або “відновлений” тютюн	184600,00	91800,00	75000,00	327,10
	2403999000 Інший тютюн промислового виробництва та замінники тютюну промислового виробництва; “гомогенізований” або “відновлений” тютюн; тютюнові екстракти та есенції: інші: інші: інші	1181443,51	1093760,00	1044640,08	865600,00

Джерело: складено автором на основі статистичних даних Державної митної служби України

Географічна структура імпорту тютюнової сировини ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки» в 2017-2020 рр.,%

Рік 1	Країна-партнер 2	Частка обсягів імпорту 3
2017	BR Бразилія	32,290%
	GB Велика Британія	13,940%
	MZ Мозамбік	9,449%
	UZ Узбекистан	7,861%
	IN Індія	7,370%
	TR Туреччина	6,487%
	ZW Зімбабве	6,405%
	US США	3,981%
	GT Гватемала	3,387%
	BG Болгарія	2,600%
	UG Уганда	1,269%
	RU Російська Федерація	1,207%
	FR Франція	0,871%
	CN Китай	0,796%
	KE Кенія	0,605%
	MW Малаві	0,578%
	IT Італія	0,394%
2018	TZ Танзанія, Об'єднана Республіка	0,296%
	BD Бангладеш	0,199%
	BE Бельгія	0,004%
	DE Німеччина	0,011%
	BR Бразилія	35,867%
	GB Велика Британія	16,533%
	MZ Мозамбік	6,682%
	IN Індія	6,619%
	TR Туреччина	6,504%
	BG Болгарія	6,228%
	US США	6,203%
	ZW Зімбабве	4,812%
	GT Гватемала	3,723%
	DE Німеччина	1,715%
	CN Китай	1,293%
	KE Кенія	1,279%
	UZ Узбекистан	0,690%
FR Франція	0,568%	
UG Уганда	0,421%	
BD Бангладеш	0,382%	
MW Малаві	0,256%	
IT Італія	0,225%	

Продовження табл. Ж.1.

1	2	3
2019	BR Бразилія	38,930%
	GB Велика Британія	16,078%
	IN Індія	9,659%
	MZ Мозамбік	5,911%
	TR Туреччина	5,270%
	BG Болгарія	4,743%
	US США	4,256%
	ZW Зімбабве	3,997%
	GT Гватемала	3,794%
	KE Кенія	2,786%
	CN Китай	1,330%
	UZ Узбекистан	1,194%
	BD Бангладеш	1,034%
	MW Малаві	0,735%
	DE Німеччина	0,148%
	IT Італія	0,049%
	PH Філіппіни	0,027%
	TZ Танзанія, Об'єднана Республіка	0,023%
2020	UG Уганда	0,021%
	BR Бразилія	41,547%
	DE Німеччина	14,357%
	IN Індія	9,020%
	MZ Мозамбік	8,439%
	TR Туреччина	5,108%
	BG Болгарія	4,282%
	US США	3,867%
	GT Гватемала	2,988%
	ZW Зімбабве	2,899%
	KE Кенія	2,078%
	BD Бангладеш	1,978%
	CN Китай	1,407%
	MW Малаві	0,756%
	UZ Узбекистан	0,446%
	AR Аргентина	0,310%
	BE Бельгія	0,262%
	IT Італія	0,238%
ID Індонезія	0,014%	
UG Уганда	0,004%	

Джерело: складено автором на основі статистичних даних Державної митної служби України

[8]

Додаток И

Таблиця И.1

Світові обсяги експорту тютюнової сировини протягом 2016-2020 рр., тонн

Найменування товару	Товар на позиція/ підпозиція	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Темпи приросту, %			
							2017 з 2016	2018 з 2017	2019 з 2018	2020 з 2019
Тютюнова сировина; тютюнові відходи	2401	246057 2	246585 3	245817 6	240242 7	204604 0	0,2	-0,3	-2,3	-14,8
Інший тютюн промислового виробництва та замітники тютюну промислового виробництва; "гомогенізований" або "відновлений" тютюн	240399	131674	141159	153599	157458	165229	7,2	8,8	2,5	4,9
	240391	124528	113206	108716	109201	105288	-9,1	-4,0	0,4	-3,6

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Таблиця И.2

Світові обсяги імпорту тютюнової сировини протягом 2016-2020 рр., тонн

Найменування товару	Товарна позиція/ підпозиція	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Темпи приросту, %			
							2017 з 2016	2018 з 2017	2019 з 2018	2020 з 2019
Тютюнова сировина; тютюнові відходи	2401	2326130	2368071	2463342	2342984	2115982	1,8	4,0	-4,9	342,1
Інший тютюн промислового виробництва та замітники тютюну промислового виробництва; "гомогенізований" або "відновлений" тютюн	240399	109923	104582	148397	171635	176068	-4,9	41,9	15,7	2,6
	240391	133526	129276	131839	129783	114185	-3,2	2,0	-1,6	-12,0

Джерело: складено автором на основі даних [21]

**Топ-15 країн-лідерів за експортом сировини за товарною підпозицією
240399 протягом 2016-2020 рр., тис. дол. США**

Країни- експортери	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Середньорічні темпи приросту, %
Італія	195334	742721	679887	1368030	1726693	72,43
Румунія	4913	37386	115939	299586	746195	251,06
Швеція	217945	248450	293089	363368	438670	19,11
російська федерація	107691	125744	109547	175969	243430	22,62
Індія	215434	216714	285539	290421	230765	1,73
Греція	21	47	96116	156512	168081	845,86
Німеччина	122708	56044	67631	71095	152305	5,55
Франція	49516	55933	66773	64817	57525	3,82
Данія	27105	32786	38972	40030	45841	14,04
Бельгія	29688	29706	37930	37761	45536	11,29
Нідерланди	44003	3109	13465	25884	42707	-0,74
Латвія	0	1002	8973	52422	42700	155,50
ОАЕ	3316	10985	11687	43942	27373	69,50
США	50336	33060	32880	25932	26230	-15,04
Домініканська Республіка	1590	8515	16849	17972	23296	95,65

Джерело: складено автором на основі даних [21]

**Топ-15 країн-лідерів за експортом сировини за товарною підпозицією
240391 протягом 2016-2020 рр., тис. дол. США**

Країни- експортери	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Середньорічні темпи приросту, %
Франція	123369	121447	138302	112553	114994	-1,74
Бельгія	63873	55852	60701	50975	64633	0,30
США	34444	37967	38242	65145	62720	16,16
Домініканська Республіка	31106	27938	32157	30565	31065	-0,03
Малайзія	29794	26449	23042	34473	25796	-3,54
російська федерація	18443	16329	22433	22352	25603	8,55
Філіппіни	55678	38192	21022	33338	24231	-18,78
Нідерланди	14697	3870	5581	5759	18015	5,22
Пакистан	14	0	109	10331	15947	480,95
Румунія	350	0	649	10156	12249	143,22
Республіка Корея	8812	9707	10130	6875	9460	1,79
Індонезія	5770	1220	2066	6353	9126	95,57
Італія	42	3518	11147	30362	5884	244,04
Німеччина	5765	5051	13168	6382	4316	-6,98
Бразилія	8870	8892	7332	4587	4218	-16,96

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Таблиця К.3

**Топ-15 країн-імпортерів сировини за товарною підпозицією 240399
протягом 2016-2020 рр., тис. дол. США**

Країни- імпортери	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Середньорічні темпи приросту, %
Японія	651	1933	2448004	2867335	2976774	722,32
Польща	22658	26754	31042	94590	280324	87,55
Норвегія	189275	206286	230394	226317	273855	9,67
Україна	51930	61845	93094	192415	268261	50,76
Туреччина	132253	113416	137279	132377	119408	-2,52
Казахстан	5350	8570	21590	60853	80119	96,72
Німеччина	26598	32884	56887	84528	78806	31,20
Єгипет	167191	173449	147700	158494	72794	-18,77
Литва	653	4024	13272	50257	67877	219,30
Швейцарія	46807	54229	58049	61110	65925	8,94
США	30791	34214	48353	50688	65815	20,91
Угорщина	1426	647	1194	11090	60212	154,91
Сербія	30681	21550	35134	38393	59786	18,15
Чеська Республіка	1235	7592	71194	100562	54809	158,10
російська федерація	39716	40933	109333	62285	54245	8,11

Джерело: складено автором на основі даних [21]

Таблиця К.4

**Топ-15 країн-імпортерів сировини за товарною підпозицією 240391 протягом
2016-2020 рр., тис. дол. США**

Країни- імпортери	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Середньорічні темпи приросту, %
російська федерація	11049	8487	19147	76065	70912	59,17
Бельгія	49643	46486	48333	44971	54951	2,57
США	33978	33782	33098	40652	37768	2,68
Республіка Корея	6286	18446	69553	35213	35733	54,41
Польща	16228	13700	17190	23717	32644	19,09
Японія	27205	22417	20887	30469	30205	2,65
Німеччина	46328	43318	40832	42757	27783	-12,00
Філіппіни	4717	14016	21259	27381	23884	50,01
Туреччина	29328	21965	24987	21506	21001	-8,01
Китай	20967	19565	14792	11215	20787	-0,22
Ємен	-	-	58	9882	15681	305,50
Україна	13537	9875	9369	13375	15295	3,10
Домініканська Республіка	41605	33453	34951	32744	12993	-25,24
Румунія	6820	19267	40635	14995	12144	15,52
Ісламська Республіка Іран	7068	48143	162250	-	9626	8,03

Джерело: складено автором на основі даних [21]

**Географічна структура та обсяги імпорту тютюнової сировини в Україну
протягом 2017-2020 рр.**

Рік	Країна-партнер	Обсяги імпорту, USD
1	2	3
2017 р.	BR Бразилія	59 026 399,96
	NL Нідерланди	36 737 796,80
	IT Італія	27 135 163,55
	MW Малаві	26 190 557,55
	IN Індія	23 124 411,14
	DE Німеччина	20 853 864,48
	RU Російська Федерація	17 156 737,49
	TZ Танзанія, Об'єднана Республіка	15 294 331,93
	US США	15 199 494,90
	MZ Мозамбик	12 814 811,90
	TR Туреччина	12 609 940,35
	AR Аргентина	12 178 382,93
	CN Китай	11 107 379,88
	GB Велика Британія	9 162 759,41
	ZW Зімбабве	8 627 743,48
	BY Білорусь	38 984,35
	UZ Узбекистан	5 164 790,24
BE Бельгія	4 735 909,24	
GT Гватемала	4 791 552,47	
MK Республіка Північна Македонія	4 744 851,21	
Інші	24 109 775,37	
Усього	350 805 638,63	
2018 р.	IT Італія	54 312 555,24
	BR Бразилія	48 682 772,58
	MW Малаві	42 635 706,45
	NL Нідерланди	38 462 322,03
	DE Німеччина	30 592 693,47
	US США	18 058 717,80
	IN Індія	16 675 222,79
	RU Російська Федерація	16 442 010,74
	ZW Зімбабве	12 469 437,96
	TZ Танзанія, Об'єднана Республіка	11 940 820,88
	TR Туреччина	10 310 459,17
	CN Китай	10 330 282,95
	AR Аргентина	9 728 402,93
	GB Велика Британія	8 330 375,71
	MZ Мозамбик	5 094 622,63
	BG Болгарія	4 829 037,90
	MK Республіка Північна Македонія	4 356 318,76
GT Гватемала	3 911 231,82	
BE Бельгія	3 354 751,71	
FR Франція	3 343 205,61	
Інші	16 339 039,69	
Усього	370 199 988,82	

1	2	3
2019 р.	IT Італія	129 121 288,46
	BR Бразилія	52 225 316,58
	NL Нідерланди	49 465 304,84
	MW Малаві	37 923 380,09
	DE Німеччина	35 267 001,25
	AZ Азербайджан	584 634,57
	TR Туреччина	13 090 162,62
	RU Російська Федерація	12 220 224,70
	IN Індія	11 829 725,46
	US США	10 917 139,01
	BY Білорусь	26 809,91
	BE Бельгія	8 677 284,15
	GB Велика Британія	8 173 436,01
	CN Китай	7 825 710,10
	AR Аргентина	7 284 337,95
	TZ Танзанія, Об'єднана Республіка	7 063 676,25
	MZ Мозамбік	6 877 184,06
	KR Корея, Республіка	5 768 850,48
	FR Франція	5 654 060,08
	BG Болгарія	5 515 171,99
Інші	30 609 931,13	
Усього	446 120 629,69	
2020 р.	IT Італія	184 354 797,62
	MW Малаві	68 683 012,87
	NL Нідерланди	49 565 305,25
	DE Німеччина	40 394 569,34
	BR Бразилія	39 681 644,67
	AZ Азербайджан	203 853,12
	RU Російська Федерація	13 463 441,95
	US США	11 580 802,83
	IN Індія	10 818 133,59
	TR Туреччина	8 341 223,74
	AR Аргентина	8 942 355,52
	RO Румунія	8 551 517,21
	MZ Мозамбік	8 527 896,68
	KR Корея, Республіка	8 447 743,22
	BG Болгарія	7 509 552,96
	BE Бельгія	6 516 062,39
	CN Китай	6 301 022,55
	FR Франція	5 934 859,50
	GT Гватемала	4 487 124,41
	ID Індонезія	4 475 324,21
Інші	24 835 525,13	
Усього	521 615 768,76	

Джерело: складено автором на основі статистичних даних Державної митної служби України [8]

Сертифікат походження форми EUR.1

CERTIFICATO DI CIRCOLAZIONE DELLE MERCI

1. Esportatore (nome, indirizzo completo, paese)		EUR.1 FI N C 597	
<small>Paese di esportazione e formula di esportazione in base al raso</small>			
2. Certificato abilitato negli scambi preferenziali tra		U.E.	
3. Beneficiario (nome, indirizzo completo, paese, professione e attività)		UCRAINA	
PRUKATE KORTI STOCK COMPANY P.T. & A. P. PRILUCKY TOBACCO COMPANY MUL. NEZALEZHNYSTI 21 15022 PRILUCKY CHELVNIV OBLAST -UKRAINE		<small>Indicare i paesi, gruppi di paesi e territori ai cui favoriti</small>	
4. Paese, gruppo di paesi o territorio ai cui i prodotti sono considerati originari	5. Paese, gruppo di paesi o territorio di destinazione		
U.E.	UCRAINA		
6. Informazioni riguardanti il trasporto, indicazione facoltativa		7. Osservazioni	
8. N. ordine, marche, numeri, numero e natura dei colli (1), designazione delle merci		9. Misure (larghezza (kg) e altre misure (g, m ³ , ecc.))	10. Fatture (indicazione facoltativa)
N.83 CARTONE TABACCO GREGGIO FLUE CURED VIRGINIA STRIPS		19.995,00	
11. VISTO DELLA DUCANA Dichiarazione certificate conforme Documento di esportazione modello EKA collo Ufficio doganale PERUGIA Paese o territorio di cui il certificato è rilasciato Perugia 2022		12. DICHIARAZIONE DELL'ESPORTATORE Io sottoscritto dichiaro che le merci di cui sopra costituiscono le merci indicate per ottenere il presente certificato Perugia 2022 P. DE TAVINA S.R.L.	

Ваговий лист

Weight List

EXP21-01161

CUSTOMER: PRIVATE JOINT STOCK COMPANY
"AT B.A.T. - PRILUCKY TOBACCO COMPANY"
Vul. Nezalezhnosti, 2117502
Prilucky Chernihiv Oblast Ukraine

GOODS: Unmanufactured Brazil Flue Cured Virginia Tobacco Strips

TOTAL NET 18600 Kg 93 CASES

VESSEL: MSC DOMITILLE

DESTINATION: ODESSA

REMARKS: LOT. No. 1024655

GOODS	CONTAINER NUMBER	QTY	TOTAL WEIGHT	
		(PACKS)	GROSS	NET
1024655 V-OF12RMS BR 2021		93	19697.4	18600.0
GRAND TOTAL		93	19697.4	18600.0

WEIGHTS SHOWN IS KILOGRAM

Фітосанітарний сертифікат

 <p>MINISTÉRIO DA AGRICULTURA, PECUÁRIA E ABASTECIMENTO SECRETARIA DE DEFESA AGROPECUÁRIA DEPARTAMENTO DE SANIDADE VEGETAL E INSUMOS AGRÍCOLAS ORGANIZAÇÃO NACIONAL DE PROTEÇÃO FITOSSANITÁRIA DO BRASIL PLANT PROTECTION ORGANIZATION OF BRAZIL</p>		
<p>CERTIFICADO FITOSSANITÁRIO / PHYTOSANITARY CERTIFICATE</p>		
<p>1. País/ Organização Nacional de Proteção Fitossanitária do Brasil / Ukraine / Ministry of Agriculture, Livestock and Food</p> <p style="text-align: right;">UCRÂNIA / UKRAINE</p>		
<p>DESCRIÇÃO DO ENVIO / DESCRIPTION OF CONSIGNMENT</p>		
<p>2. Nome e endereço do exportador / Name and address of exporter</p> <p>3. Nome e endereço do destinatário declarado / Declared Name and address of consignee</p> <p>PRIVATE JOINT STOCK COMPANY AIT B.A.T. - PRILUCKY TOBACCO COMPANY Vul. Nazaretskoi, 2117502 Prilucky Chernihiv Oblast Ukraine</p>		
<p>4. Lugar de Origem / Place of origin</p> <p>BARANA / BRASE</p>	<p>5. Meio de transporte declarado / Declared means of conveyance</p> <p>Marítimo / Maritime</p>	<p>6. Porto de destino declarado / Declared point of entry</p> <p>OOEBSA</p>
<p>7. Número e descrição dos volumes / Number and description of packages</p> <p>93 CAIXAS</p>		<p>8. Nome do produto e quantidade declarada / Name of product and declared quantity</p> <p>FOLHA DE TABACO PESO LÍQUIDO: 18.800,000 Kgs</p>
<p>9. Marca distintiva / Distinguishing marks</p> <p>102455 V-0F2RMS BR 2021</p>		<p>10. Nome científico do vegetal / Botanical name of plants</p> <p>Nicotiana tabacum</p>
<p>11. Para garantir a conformidade com os requisitos da União Europeia, alguns regulamentos, aqui descritos, foram aplicados antes da expedição. Por isso, os produtos podem não estar totalmente conformes com os requisitos e procedimentos regulamentares aplicáveis. / This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and regulated also quarantine parts.</p>		
<p>DECLARAÇÃO ADICIONAL / ADDITIONAL DECLARATION</p> <p>DATA DE INSPEÇÃO: 16 JUN 2021 / INSPECTION DATE: JUN 16 2021</p>		
<p>TRATAMENTO DE DESINFESTAÇÃO E/OU DESINFECÇÃO / DISINFESTATION AND/OR DISINFECTION TREATMENT</p>		
<p>12. Tipo de tratamento / Type of treatment</p> <p>NONE</p>	<p>13. Tipo de tratamento / Type of treatment</p> <p>NONE</p>	<p>14. Tipo de tratamento / Type of treatment</p> <p>NONE</p>
<p>15. Tipo de tratamento / Type of treatment</p> <p>NONE</p>	<p>16. Tipo de tratamento / Type of treatment</p> <p>NONE</p>	<p>17. Tipo de tratamento / Type of treatment</p> <p>NONE</p>
<p>18. País de origem / Country of origin</p> <p>BRASIL</p>		<p>19. País de destino / Destination country</p> <p>UKRAINE</p>
<p>20. Nome do produto / Product name</p> <p>FARMACIA PR</p>		<p>21. Data de emissão / Issue date</p> <p>16 JUN 2021</p>
<p>22. Nome do exportador / Exporter name</p> <p>FARMACIA PR</p>		<p>23. Assinatura / Signature</p> <p>[Signature]</p>
<p>24. Nome do importador / Importer name</p> <p>FARMACIA PR</p>		<p>25. QR Code</p>

CMR

Exemplaire pour l'expéditeur • Exemplar für den Absender • Exemplar für Absender

LETTRE DE VOITURE • VRACHTBRIEF • FRACHTBRIEF **CMR** B N° FEB 193115411

On transporte par camion, routier tout ou partie d'une ou de plusieurs marchandises, à la Convention CMR.
 Die Waren werden transportiert landweg oder luftweg als Frachtgut.
 Wird perpendeliger Antransport unterliegt dem Beförderungsvertrag des CMR-Lieferanten.

1 Expéditeur ou commissionnaire (nom, adresse, état) • Absender od komissionar (nazwa, adres, kraj) • Absender oder Spediteur (Name, Anschrift, Staat)

2 Destinataire (nom, adresse, état) • Empfänger (Name, Adresse, Staat) • Empfänger (Name, Anschrift, Staat)

3 Préfet ou chef de la douane (nom, adresse, état) • Warenverkehrsamt (Name, Adresse, Staat) • Warenamt

4 Expéditeur ou destinataire (nom, adresse, état) • Absender od Empfänger (Name, Adresse, Staat) • Absender oder Empfänger (Name, Anschrift, Staat)

5 Transporteur général (nom, adresse, état) • Generalfrachtkarrier (Name, Adresse, Staat) • Generalfrachtkarrier (Name, Anschrift, Staat)

6 Transporteur spécial (nom, adresse, état) • Spezialfrachtkarrier (Name, Adresse, Staat) • Spezialfrachtkarrier (Name, Anschrift, Staat)

7 Transporteur (nom, adresse, état) • Frachtkarrier (Name, Adresse, Staat) • Frachtkarrier (Name, Anschrift, Staat)

8 Transporteur (nom, adresse, état) • Frachtkarrier (Name, Adresse, Staat) • Frachtkarrier (Name, Anschrift, Staat)

9 Transporteur (nom, adresse, état) • Frachtkarrier (Name, Adresse, Staat) • Frachtkarrier (Name, Anschrift, Staat)

**PRIVATE JOINT STOCK COMPANY
 A/T B.A.T. - PRILUCKY TOBACCO COMPANY
 VUL. BEZALEZHNOSTI 21
 UA - 17502 PRILUCKY**

**ASSTRA POLSKA SP. z o.o.
 UL. JUTRZENKI 139
 PL - 02-231 WARSZAWA**

**PRIVATE JOINT STOCK COMPANY
 A/T B.A.T. - PRILUCKY TOBACCO COMPANY
 VUL. BEZALEZHNOSTI 21
 UA - 17502 PRILUCKY**

Uur van Aankomst:
 Uur van Vertrek:
 Aankomst douane:
 Vertrek douane:

1	CANTONS TOBACCO	BANGLADESH	1021902 V-OSFARMS BD 2019	(24012085)	1.720,000 KG
11	CANTONS TOBACCO	BRAZIL	1021589 V-2VILAY BR 2019	(24013006)	211,800 KG
21	CANTONS TOBACCO	U.S.A.	1022269 V-1FLXOMS UN 2020	(24012085)	4.489,800 KG
03	CANTONS TOBACCO	UGANDA	1024574 B-OSFARMS US 2020	(24012035)	13.490,900 KG

SCIENTIA DIFFICILIS SED FRUCTUOSA

BORDER CROSSING POINT: DOROSHSK / YAGODIN

Total Gross Weight: 19.912.500 KG

СІМВОЛ ДОСІ: 71 МІК
 71 МІК
 АБОТІВАЛ ДОСІ: ПИЛІСЬКА 190152388 34.10-07-2021
 ПИЛІСЬКА 190152388 34.10-07-2021

САНТОНС І.К.
 ЗАКОННО ПІДПИСАНО
 33 01147 МІК
 І.К. ЗАКОННО ПІДПИСАНО

Зовнішньоекономічний контракт**КОНТРАКТ № 003/2022****CONTRACT № 003/2022**

м. Прилуки

20 травня 2022 р.

Prilucky

20 May, 2022

Deltafina, S.p.A., Італія, в особі Фінансового директора Енріке дель Кампо, що діє на підставі Статуту (далі – «Продавець»), з однієї сторони та ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ «В.А.Т.-ПРИЛУКИ», Україна, в особі Генерального директора Фатєєвої Олени, що діє на підставі Статуту (далі- «Покупець» з іншого боку, уклали цей Контракт про нижченаведене:

Deltafina, S.p.A., Italy, legally represented by Finance Director Enrique del Campo, acting on the basis of Chapter (hereinafter referred to as the “Seller”), on the one hand and PRIVATE JOINT STOCK COMPANY «A/T B.A.T.-PRILUCKY TOBACCO COMPANY», Ukraine legally represented by General Manager Fateeva Olena, acting on the basis of Chapter (hereinafter referred to as the “Buyer”), on the other hand, have concluded the present Contract about the following:

1. ПРЕДМЕТ КОНТРАКТУ**1. SUBJECT OF THE CONTRACT**

1.1. Продавець продає, а покупець купує тютюнову сировини (надалі іменовано «Товар») в кількості, асортименті та за ціною, що зазначається в Додатках (Специфікаціях), які укладаються сторонами на кожну поставку та є невід’ємними частинами даного Контракту.

1.1. The Seller sells and the Buyer purchases tobacco (hereinafter referred to as «Goods») in the quantity, range and price specified in the Appendices (Specifications), which are concluded by the parties for each delivery and are integral parts of this Contract

2. ЦІНА ТОВАРУ ТА ЗАГАЛЬНА ВАРТІСТЬ КОНТРАКТУ**2. PRICE OF THE GOODS AND TOTAL AMOUNT OF THE CONTRACT**

2.1. Валютою Контракту і платежу є євро.
2.2. Ціна розуміється на умовах DAP Прилуки («Інкотермс 2020»). Покупець не несе ніяких додаткових витрат, окрім ціни, що підлягає сплаті за Товар на підставі наданих Продавцем рахунках.
2.3. Загальна прогнозована сума цього Договору складає 20 000 000,00 (Двадцять мільйонів) євро. Попередня загальна вартість товарів може бути змінена за письмовою згодою сторін.

2.1. The currency of the Contract and payment is euro.
2.2. The price is comprehended as DAP Prilucky (“Incoterms 2020”). The Buyer doesn’t incur any additional costs, other than the price for the goods based on the invoices provided by the Seller.
2.3. The total estimated amount of this Contract is 20,000,000.00 (Twenty million) EUR. The initially agreed total value of the goods can be changed by written agreement of the parties.

3. ЯКІСТЬ ТОВАРУ**3. QUALITY OF THE GOODS**

3.1. Якість товарів має відповідати нормативам якості та безпеки, що встановлені Політиками В.А.Т.
3.2. Вологість тютюнової сировини, що постачається, має бути в межах 9,0-16,0 %.

3.1 The quality of goods shall correspond to the quality and safety norms set out in BAT Policies.
3.2. The moisture content of the supplied tobacco should be within 9.0-16.0% tolerance

4. ПАКУВАННЯ ТА МАРКУВАННЯ

- 4.1. Пакування має забезпечувати повну цілісність вантажу та оберігати його від будь-яких ушкоджень під час транспортування
- 4.2. Маркування має включати: сорт, країну походження, номер партії, номер коробка, вагу брутто, вагу нетто.

5. БАЗОВІ УМОВИ ПОСТАВКИ

- 5.1. Товар постачається на умовах DAP Прилуки, визначених в «Інкотермс 2020», протягом строку дії даного контракту на склад Покупця за адресою:
вул.Незалежності,21, м. Прилуки, Чернігівська обл., 17502, Україна
- 5.2. Усі поставки повинні здійснюватися Продавцем на підставі конкретних замовлень Покупця, погоджених Сторонами.
- 5.3. Усі ризики та право власності на товар переходять до Покупця у відповідності з умовами DAP «Інкотермс 2020»
- 5.4. Датою виконання поставки Товару відповідно до замовлення вважається датою прибуття Товару на склад Покупця
- 5.5. Продавець до перетину Товаром державного митного кордону України надає Покупцю такі товаро-супровідні документи:
1. Інвойс(оригінал)
  2. Експортна митна декларація(копія)
  3. Вагові(пакувальні) листи (оригінали)
  4. Сертифікат походження форми EUR.1 (оригінал)
  5. Фітосанітарний сертифікат (оригінал)
  6. Міжнародна автомобільна накладна CMR
- 5.6. Покупець виконує попередні митні процедури для доставки Товарів на територію України і повідомляє Продавцю номер попередньої митної декларації.

6. УМОВИ ОПЛАТИ

- 6.1. Покупець сплачує 100% вартості доставленого товару шляхом банківського переказу грошових коштів на рахунок Продавця, вказаного в даному Контракті, протягом 60 днів з дати інвойсу.
- 6.2. Усі комісії та інші банківські витрати на території Продавця сплачуються Продавцем. Усі

4. PACKING AND MARKING

- 4.1. The packing shall be such to secure full safety of merchandise and protect them from any damage during the transportation.
- 4.2. The marking should be the following: grade, country of origin, lot number, carton number, gross weight, net weight.

5. BASIC DELIVERY CONDITIONS

- 5.1. The goods are delivered on basis DAP Prilucky defined in "Incoterms 2020", within the validity period of the present contract to the warehouse of the Buyer at the address:
21, Nezalezhnosti str., Prilucky, Chernihiv Oblast, 17502, Ukraine
- 5.2. All deliveries of the Goods consignments should be effected by the Seller on the basis of particular orders agreed between the Parties
- 5.3. All risks and the title of the goods are passing to the Buyer in accordance with DAP "Incoterms 2020"
- 5.4. The date of arrival of the Goods to Buyer's warehouse shall be considered the delivery date of the order.
- 5.5. The Seller should submit to the Buyer the following documents before the Goods state border of Ukraine:
1. Invoice (original)
  2. Export customs declaration (copy)
  3. Weight (packing) lists (originals)
  4. Certificate of origin EUR.1 (original)
  5. Phytosanitary certificate (original)
  6. CMR
- 5.6. The Buyer will provide preliminary customs procedures to deliver the Goods into Ukraine and inform the Seller of the number of preliminary customs declaration.

6. TERMS OF PAYMENTS

- 6.1. The Buyer pays 100% of the value of the delivered goods by fund transfer to the Seller's account specified in this Contract within 60 days from the date of the invoice.
- 6.2. All commissions and other bank charges on the territory of the Seller shall be borne by the Seller. All commissions and other bank charges on the territory of the Buyer shall borne by the Buyer.

комісії та інші банківські витрати на території Покупця сплачуються Покупцем

6.3. У випадку прострочення платежу Продавець має право вимагати від Покупця, а Покупець в такому випадку зобов'язаний сплатити Продавцю пеню в розмірі 0,1 % від суми простроченого платежу за кожний день прострочення.

7. ПРИЙМАННЯ ТОВАРУ

7.1. Приймання товару здійснюється за якістю та кількістю відповідно до зазначених документів в пункті 5.5

7.2. Одразу після отримання товару в узгодженому місці призначення Покупець повинен перевірити Товар на предмет будь-яких дефектів, нестачі, пошкоджень або невідповідностей, які можуть впливати на використання Товару

7.3. Протягом п'яти днів після отримання товару, Покупець повинен повідомити Продавця про будь-які дефекти, за винятком тих дефектів, які не очевидні під час первинної перевірки Товару.

7.4. Претензія на приховані дефекти не може бути виставлена доки зразки дефектних товарів не будуть оцінені Продавцем. Претензія може бути виставлена протягом 6 місяців з дати поставки товару Продавцем або доки Товар не буде вироблено у виробництві

7.5. Після визначення обсягу шкоди Покупець складає Акт про невідповідність товару і надає його Продавцю, чого достатньо для виставлення претензії.

7.6. Продавець повністю компенсує Покупцю всі прямі збитки шляхом кредитового авізо протягом 60 днів після отримання претензії від Покупця.

8. ФОРС-МАЖОР

8.1. Сторони звільняються від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань даного Контракту, якщо таке невиконання сталося внаслідок обставин непереборної сили, а саме: пожежі, повені, землетрусу, інших стихійних лих, війни, військових операцій, терористичних актів, заборони експорту та/або імпорту та якщо такі обставини безпосередньо впливали на виконання даного Контракту

8.2. Сторона, для якої виникли форс-мажорні обставини, повинна терміново, не пізніше 10 днів, відколи стало відомо про ці обставини, повідомити іншу Сторону про виникнення

6.3. Should the Buyer fail to pay the Seller in time, the Seller shall have the right to claim from the Buyer and the Buyer shall be obliged to pay the Seller interest for delay in payment at the rate of 0,1 % of the amount for every day of delay.

7. ACCEPTANCE OF THE GOODS

7.1. Acceptance of goods is carried out by quality and quantity in accordance with the documents specified in paragraph 5.5

7.2. Immediately upon receipt of the goods at the agreed delivery point, the Buyer shall inspect the Goods for any defects, shortages, damages or inconsistencies that may affect the use of the Goods.

7.3. Within five days of receipt of the goods, the Buyer shall notify the Seller of any defects, except for those defects that are not evident during the initial inspection of the Goods.

7.4. A claim for latent defects may not be made until samples of defective goods have been evaluated by the Seller. The claim may be made within 6 months from the date of delivery of the goods by the Seller or until the Goods are produced in production

7.5. After determining the size of damage, the Buyer draws up an Act of non-conformity of the goods and provides it to the Seller, which is sufficient to make a claim.

7.6. The Seller shall reimburse the Buyer in full for all direct losses by issuing a credit note within 60 days after receipt of the claim from the Buyer.

8. FORCE – MAJEURE

8.1. The Parties are released from responsibility for partial or complete non-fulfillment of their liabilities under the present Contract, if this non-fulfillment was caused by the circumstances of force majeure, namely: fire, flood, earthquake, other natural disasters, war, military operations, terrorist acts, prohibitions export and / or import and if such circumstances directly affected the execution of this Contract

8.2. The Party for which force majeure has arisen shall promptly, not later than ten days after such information became known, notify the other Party of the occurrence of the above circumstances and their estimated duration.

зазначених вище обставин та їх очікувану тривалість дії.

8.3. При цьому строк виконання зобов'язань по даному Контракту подовжується відповідно до часу, протягом якого діяли такі обставини.

Сертифікати, видані Торгово-Промисловою палатою відповідній стороні, будуть вважатися достатнім доказом тривалості строку дії зазначених вище обставин непереборної сили.

8.4. Якщо такі обставини тривають більше, ніж 6 (шість) місяців, кожна сторона має право відмовитися від будь-якого виконання цього Контракту. У такому випадку жодна з сторін не матиме права вимагати відшкодування будь-яких можливих витрат від іншої сторони.

9. САНКЦІЇ ТА РЕКЛАМАЦІЇ

9.1. У разі порушення встановлених термінів поставки партії Товару Продавець сплачує Покупцеві пеню в розмірі 0,1% вартості не поставленої в строк партії Товару за кожен день допущеного прострочення поставки.

10. АРБІТРАЖ

10.1. Сторони докладуть всіх зусиль для вирішення спорів та розбіжностей, які можуть виникнути із даного Контракту або у зв'язку з ним, шляхом переговорів.

10.2. У випадку, якщо сторони не можуть дійти згоди, то усі спори, розбіжності чи вимоги, які виникають із цього Контракту або у зв'язку з ним, зокрема, щодо його тлумачення, виконання, порушення, припинення чи недійсності, підлягають вирішенню у Міжнародному комерційному арбітражному суді при Торгово-промисловій палаті України згідно з його Регламентом із застосуванням матеріального і процесуального права України.

10.3. Рішення арбітражу буде остаточним та обов'язковим для двох Сторін.

11. ІНШІ УМОВИ

11.1. Даний Контракт діє з дня підписання його Сторонами до 31.12.2023 року.

11.2. Жодна із цих сторін не має права передавати свої права та обов'язки за цим Договором третій стороні без письмового повідомлення та письмової згоди іншої сторони.

8.3. In this case, the time of fulfilment of the Contract obligations is extended for the period equal to that during which such circumstances last.

Certificates issued by the Chamber of Commerce and Industry of the respective Party shall be a due proof of the duration of the above force majeure circumstances.

8.4. If operation of such contingencies continues more than 6 (six) months, each party shall have the right to refuse any execution of the Contract, in such case neither of the Parties shall have the right for reimbursement of any possible damage by the other party.

9. SANCTIONS AND RECLAMATIONS

9.1. In case of violation of fixed terms of the lot of Goods delivery the Seller pays fine 0.1% from the total amount of the undelivered lot of Goods in time for each day of delay.

10. ARBITRATION

10.1. All disputes and differences which may arise out of or in connection with the present Contract will be settled as far as possible by means of negotiations between the Parties.

10.2. In the case that the parties cannot agree, all disputes, disagreements or claims arising out of or in connection with this Contract, in particular with regard to its interpretation, performance, breach, termination or invalidity, shall be settled in International Commercial Arbitration Court at the Chamber of Commerce and Industry of Ukraine in accordance with its Rules of Procedure with the application of substantive and procedural law of Ukraine.

10.3. The arbitration award is to be considered final and binding for the both Parties.

11. OTHER CONDITIONS

11.1. This Contract is made at the complete realizing by the Parties from the day of signing to 31.12.2023

11.2. Neither party may transfer their rights and obligations under this Agreement to a third party without the written notice and written agreement of the other party.

11.3. Усі доповнення та додатки до цього договору є дійсними за умови, що вони складені в письмовій формі та підписані представниками обох сторін.

11.4. Цей договір підготовлено та підписано англійською та українською мовами у двох примірниках. У разі суперечок перевага надається англійській мові.

11.3. All additions and appendices to this agreement are valid provided that they are made in writing and signed by representatives of both parties.

11.4. This agreement has been prepared and signed in English and Ukrainian in two copies. In case of dispute, English text is to be considered authentic.

12. МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ТА РЕКВІЗИТИ СТОРІН

Банківські реквізити Продавця:

Банк:
Адреса:
Номер рахунку:
SWIFT код:

ПРОДАВЕЦЬ

Deltafina, S.p.A.,
Via Donizetti 10
00198, Рим
Італія

_____
Підпис

Енріке дель Кампо
Фінансовий директор

Банківські реквізити Покупця:

Банк:
Адреса:
SWIFT код:
IBAN:

ПОКУПЕЦЬ:

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«А/Т ТЮТЮ-НОВА КОМПАНІЯ «В.А.Т.-
ПРИЛУКИ»
вул.Незалежності,21, м. Прилуки, Чернігівська
обл.,
17502, Україна

_____
Підпис

Фатєєва Олена
Генеральний директор

12. LOCATION AND BANK DETAILS OF THE PARTIES

Seller`s Bank Details:

Bank Name:
Address:
Account No
SWIFT No:

SELLER

Deltafina, S.p.A.,
Via Donizetti 10
00198, Roma
Italy

_____
Signature

Enrique del Campo
Finance Director

Buyer`s Bank Details:

Bank Name:
Address:
SWIFT:
IBAN:

BUYER:

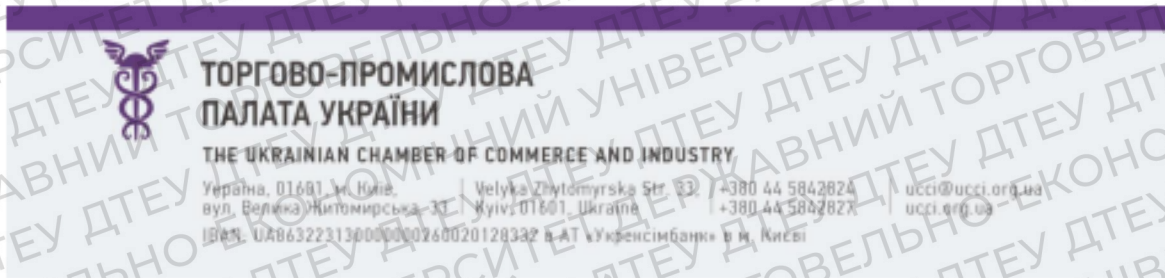
PRIVATE JOINT STOCK COMPANY «А/Т
В.А.Т.- PRILUCKY TOBACCO COMPANY»
21, Nezalezhnosti str., Prilucky, Chernihiv Oblast,
17502, Ukraine

_____
Signature

Fateeva Olena
General Manager

Лист ТПП України щодо засвідчення форс-мажорних обставин

28.02.2022

№ 2024/02.0-7.1

На №

від

Всім кого це стосується

Торгово-промислова палата України (далі - ТПП України) на підставі ст.ст. 14, 14¹ Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» від 02.12.1997 № 671/97-ВР, Статуту ТПП України, цим засвідчує форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили): військову агресію Російської Федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 днів, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні».

Враховуючи це, ТПП України підтверджує, що зазначені обставини з 24 лютого 2022 року до їх офіційного закінчення, є надзвичайними, невідворотними та об'єктивними обставинами для суб'єктів господарської діяльності та/або фізичних осіб по договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких/-го настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання відповідно яких/-го стало неможливим у встановлений термін внаслідок настання таких форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

З повагою,

Президент

Геннадій ЧИЖИКОВ

Уповноважена особа:

Нестеренко Алла

+380(44) 586 40 61

+380 (67) 2407939

EUROCHAMBRES

